

เครื่องวัดคุณสมบัติของวงจรสายส่ง

โดย

นายยุทธศักดิ์

ลีประเสริฐพันธ์

นายสมศักดิ์

วิบูลย์วีรัตน์

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาเทคนิคอุตสาหกรรม

คณะวิศวกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2535

๕
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

032776

TRANSMISSION IMPAIRMENT MEASURING SET

(T I M S)

BY

Mr. Yutasak

Leeprasertpan

Mr. Somsak

Wibulwirarat

Project Report Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Bachelor's Degree

Department of Industrial Technology

Faculty of Engineering

King Mongkut's Institute of technology Ladkrabang

1992

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

032778

หัวข้อปริญญาบัตร

เครื่องวัดคุณสมบัติของวงจรสายส่ง

โดย

นายยุทธศักดิ์ ลิประเสริฐพันธ์ ๓๔๑๓๒๑๒๑

นายสมศักดิ์ วิบูลย์วีรรัตน์ ๓๔๑๓๒๑๓๑

อาจารย์ที่ปรึกษา

อ.กฤดากร กลุ่มการ

ภาควิชา

เทคนิคอุตสาหกรรม

ปีการศึกษาที่

2535

คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต

..... คณะบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์

()

คณะกรรมการสอบปริญญาบัตร

..... ประธานกรรมการ

()

..... กรรมการ

()

..... กรรมการ

()

..... กรรมการ

()

ลิขสิทธิ์ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า

คุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อปริญญาโท

เครื่องวัดคุณสมบัติของวงจรสายส่ง

โดย

นายยุทธศักดิ์ ลีประเสริฐพันธ์

นายสมศักดิ์ วิบูลย์วีรรัตน์

อาจารย์ที่ปรึกษา

อ. กฤดากร กล่อมการ

ภาควิชา

เทคนิคอุตสาหกรรม

ปีการศึกษา

2535

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันได้มีการนำเอาไมโครคอมพิวเตอร์มาใช้งานอย่างกว้างขวาง
ดังนั้นจึงมีการออกแบบประยุกต์ใช้งานในด้านต่างๆ ตามความเหมาะสมของลักษณะ
งาน ซึ่งโปรเจ็ค นี้ก็เช่น ได้นำเอาไมโครคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้งานทาง
ด้านการวัดสัญญาณตอบสนองของวงจร และสามารถแสดงผลเป็นกราฟของการตอบ
สนองของวงจร

Project Report Title TIMS

By Mr.Yutasak Leeprasertpan
 MrSomsak Wibulwirarat

Project Report Advisor Mr.Kitdakorn Klomkran

Department of Industrial Technology

Academic Year 1992

Abstract

Now present have to introduce microcomputer use popular. so have to design use to the suitable work that to this Project lead in microcomputer to design use to work in response signal measurment on circuit and can display is response curve in circuit.

สารบัญ

บทคัดย่อ ภาษาไทย

ภาษาอังกฤษ

บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 หลักการของเครื่องมือวัด	2
input-output switching	2
level and frequency measurements	4
800 Hz loss	5
frequency shift	5
amplitude distortion	6
sf skip	7
téléphon circuit noise measurements	7
noise units	9
noise wite tone	11
signal to noise measurement	12
single frequency interference	13
impulse noise	14
บทที่ 3 สล็อต และการตีโต้คพอร์ต	16
สล็อตหรือการต่อช่องสำหรับ I/O	16
การ ตีโต้คพอร์ต	24

8088 กับ 8255 และการเชื่อมต่อ	27
พอร์ตอินพุทเอาต์พุทของระบบ	28
การเชื่อมต่อ 8255 กับ 8088	34
บทที่ 4 การอินเตอร์เฟสและการแปลงสัญญาณของข้อมูล	36
การแปลงสัญญาณดิจิทัลให้เป็นอนาลอก	36
- หลักการเบื้องต้น	36
วงจรการแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นอนาลอก	44
- Weight Resistor Summing Amplifier	44
- R-2R แลคเตอร์ DAC	48
- อุปกรณ์ D/A คอนเวอร์เตอร์	50
การแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นดิจิทัล	60
บทที่ 5 การประยุกต์การใช้งาน	85
เครื่องกำเนิดสัญญาณซายน์	85
Multi-channel analogue-to-digital	96
วงจรเปลี่ยนความถี่สัญญาณไฟฟ้าเป็นแรงดัน	97

วงจรการทดลอง

ผลการทดลอง

สรุป

กิตติกรรมประกาศ

หนังสืออ้างอิง

บทที่ 1

บทนำ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์และทดสอบข้อมูลดิจิทัลของระบบสื่อสารระยะไกลๆ ใช้กับพวกข้อมูลที่เป็นไบนารี เช่น starting point, จุดเขต bit error, การทำโปรโตคอล ระบบดิจิทัลแบบขนานที่มีอยู่ในช่องสัญญาณซึ่งเป็นการ link แบบอะนาล็อก หรือการออกแบบขั้นมูลฐานของสัญญาณอะนาล็อกซึ่งเป็นอะนาล็อกขนาดกลาง วงจรขั้นมูลฐานของดิจิทัลแบบขนานทำให้ใช้ช่องสัญญาณซึ่งมีอยู่ในสัญญาณอะนาล็อกแล้ว ส่วนคุณสมบัติของระบบอะนาล็อกและวงจร วึ่งถึงแม้ว่าสัญญาณส่งไปที่ระบบเป็นเพียงสัญญาณดิจิทัล

มีคุณสมบัติมากมายของการส่งช่องสัญญาณ ซึ่งผลกระทบเหล่านี้ทำให้เกิดสัญญาณดิจิทัลในค่าของข้อมูล ในการทดสอบและป้องกันของระบบสื่อสารที่สมควรนั้น มักจะทดสอบระดับมอนิเตอร์ และ ผลกระทบของช่องสัญญาณโดยการเชื่อมต่อของระบบสายส่ง การวัดเหล่านี้เรียกว่า transmission impairment measurement sets (TIMS)

TIMS เป็น battery powered เพราะว่ามันทั้งหลายมักจะใช้ในระยะทางไกลๆ ซึ่งจะเป็นแหล่งกำลังที่สม่ำเสมอ ดังนั้น battery power ใหญ่นั้นสามารถตั้งขอเกี่ยวขึ้นซึ่งไม่เป็นอันตรายของการช้อตของตัวควบคุม พิเศษกว่านั้นถ้ามีปัญหาที่ไม่ปรากฏขึ้นในสายหรือจุดต่อจะมีการตรวจเช็คที่หาได้ง่าย

ในฟังก์ชันของ TIMS นี้เป็นการอ่านของสัญญาณขั้นมูลฐานซึ่งช่วยในการเดาว่าช่องสัญญาณของช่องเป็นช่องสัญญาณอะนาล็อกหรือดิจิทัล มีการทดสอบซึ่งต้องใช้ระยะเวลาทางพอสมควร และที่ช่วงสัญญาณดิจิทัลจะทำการเชื่อมต่อ

TIMS จำเป็นต้องมีการอินเตอร์เฟส สำหรับการติดต่อในระบบโทรศัพท์ (2 และ 4 สาย) และตัวโทรศัพท์ , โมเด็ม หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสื่อสาร

บทที่ 2

หลักการของ เครื่องมือวัด

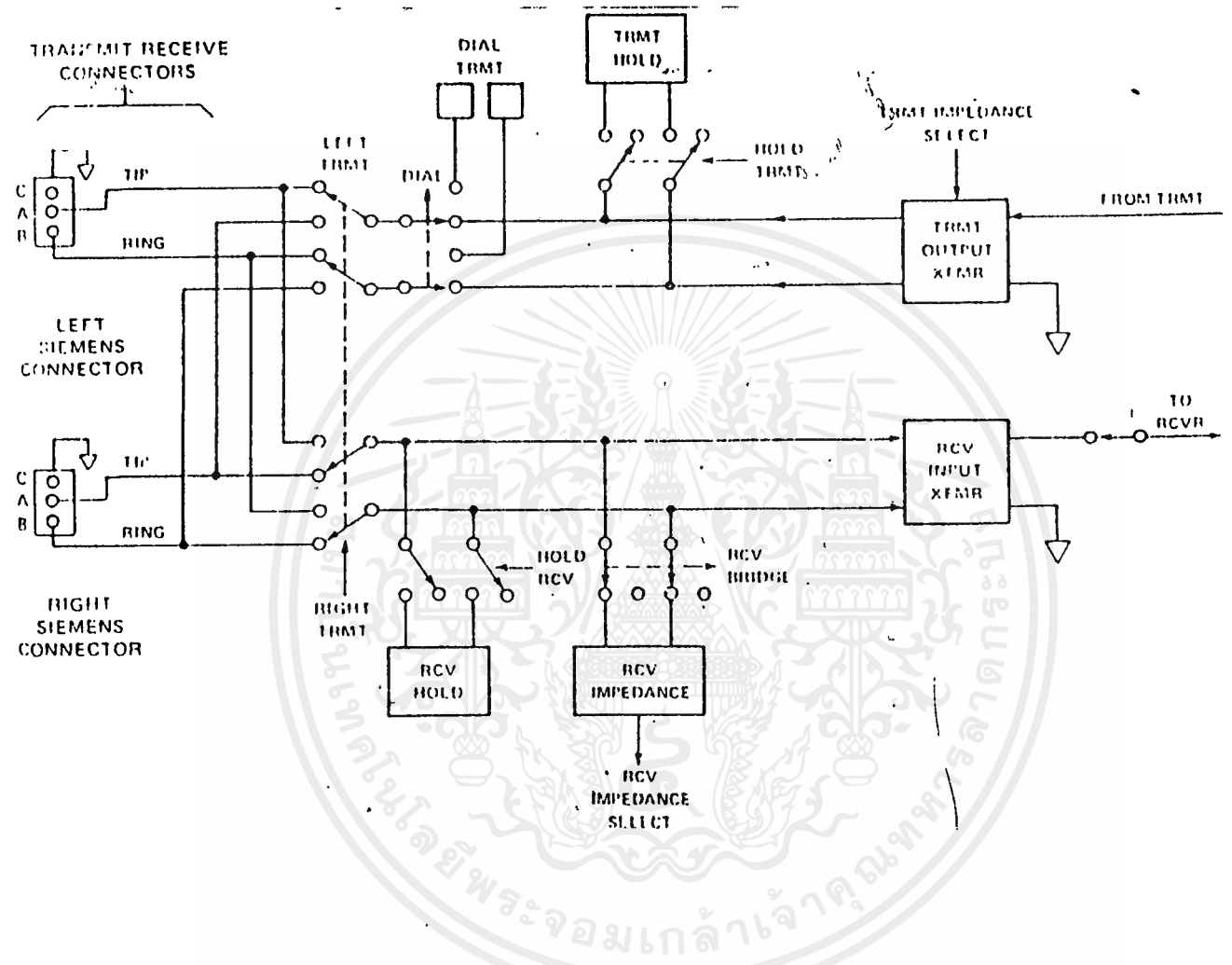
หลักการวัดต่างๆของ เครื่องมือวัด แบ่งออก เป็นตอนๆ สามารถอธิบายได้ เป็นส่วนๆของ parameter ที่แน่นอนในการส่งข้อมูล โดย diagrams และ รูปแบบการแสดง switching อินพุต-เอาต์พุตและ การวัด

1. INPUT-OUTPUT SWITCHING

ส่วนของ TRMT-RCV เป็นจุดต่อที่ติดถึงกันจาก TMS ถึง วงจรที่เข้าทดสอบ ดังจะ เห็นได้จากรูปที่ 1 ซึ่งมีปุ่ม NOR-REV เป็นตัวกำหนดการเลือกแต่ละส่วน ฟังก์ชันส่งหรือรับ สำหรับจุดต่อทางด้านทางซ้ายมือและส่วนจุดต่อทางด้านขวามือ นั้นจะมีค่าตรงกันข้าม ในส่วนที่ตรงกัน ส่วนปุ่ม HOLD ทั้งสองตัวจะทำงานพร้อม กัน ถ้าวงจรทั้งสอง เกิดมีการหมุนขึ้นมา โดยปุ่ม NOR-REV นี้จะเป็นตัวคอย เปลี่ยน ทิศทาง สำหรับการทดสอบที่ปราศจากการตั้งรหัสและการรื้ออบที่เกิดขึ้นกับวงจร

ความต้านทานด้าน อินพุต-เอาต์พุตของตัว TMS มีระดับวงจรที่ระดับที่มา ตราฐาน คือ 150,600 หรือ 900 โอห์ม อิมพีแดนซ์ที่ใช้ในการตั้งงาน การทดสอบอาจจะอยู่ภายใต้วงจร match กันหรือ ระดับการวัดที่ได้รับจะผิดพลาด ส่วนอินพุตทางด้านรับอาจจะ เป็นปลายทางหรือทางผ่านบางวงจรที่จะทดสอบวิธีการกาหนดทางปลายทางนั้น เป็นการสิ้นสุดของ ของวงจรทางด้านรับที่กำหนดให้มีหลอดพอสมควร ดังนั้นปลายทางจะเป็นตัวกำหนดโดยวิธีอื่นๆ ดังนั้นมันจะเหมาะสำหรับ การกำหนดปลายทาง ในส่วนของอินพุตทางด้านรับจะใช้วิธี bridged ซึ่ง จะกำหนดให้ความต้านทานทางด้านรับของอินพุตสูง (มากกว่า 50 ohm)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

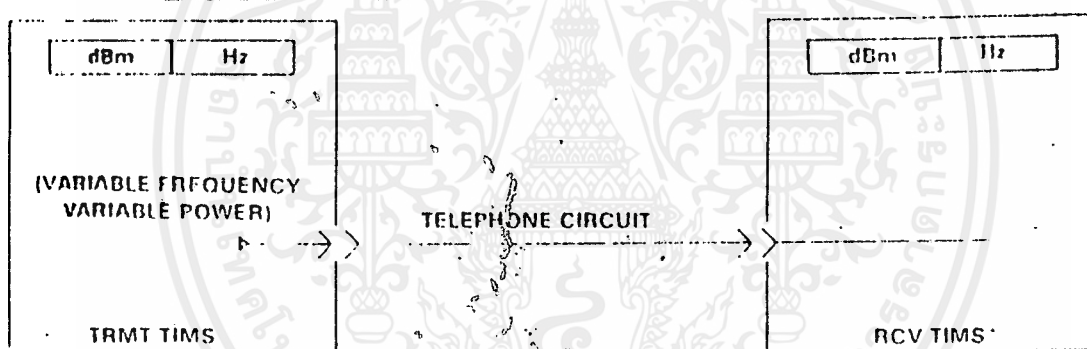
รูปที่ 1 Input-ouput switching

วงจรอินพุท-เอาต์พุทของ TMS อยู่ในช่องสัญญาณที่มีการบาลานซ์ของสัญญาณ
 ทรานส์ฟอร์มาเตอร์ การบาลานซ์ของสายนั้น เป็นการสมมาตรทางเฟสขนาบของ
 สายทั้ง 2 มีความต้านทานอนุกรม, ตัวเหนี่ยวนำอนุกรม, คาปาซิแตนซ์ขนานและการรั่ว
 เหลวของกราวด์ เท่ากัน การหมุน, การหลุด, และการฝังผ่านวงจรการทดสอบ, หูฟัง
 ปลายทาง, ตำแหน่งการต่อ เป็นตัวกำหนดการต่อของคนทีรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. LEVEL AND FREQUENCY MEASUREMENTS

วิธีการวัดระดับและความถี่ที่มีการสูญเสีย 820 Hz และการผิดเพี้ยนของแอมป์ปิจูด ซึ่งการเหล่านี้เป็นกำหนดผลตอบแทนของช่องสัญญาณเสียง วิธีการวัดระดับและความถี่ของความถี่ที่ถูกเปลี่ยนแปลง ดังแสดงในรูปที่ 2 ซึ่งอธิบายโดยภาพประกอบนี้เหมาะสำหรับการวัด

รูปที่ 2 Level and frequency measurements

3. 800 Hz LOSS

การวัดการสูญเสียที่ 800 Hz แสดงผล เป็นการสูญเสียจุดต่อจุด (หรือ เกน) ของความถี่ 820 Hz ที่ใช้ในการทดสอบช่องสัญญาณเสียงทางด้านส่งมากเกิน ๗๒ ดังนั้นการวัดทางได้โดยทดสอบความถี่ 820 Hz เป็นระดับข้อมูลที่ใช้ในการส่งของการรับ TMS กำลังงานทางด้านรับจะวัดในหน่วย dbm โดยการรับ TMS ที่แต่ละสิ้นสุดของสาย ความถี่ที่ใช้ในการส่งจะอยู่ในช่วง 820 Hz ๗๗๕ 800 Hz, การป้องกันการวัดการผิดพลาดที่แน่นอนของวงจรทรานซิสต์ ส่วน 20 Hz เป็นการชดเชยการวัดการผิดพลาด โดยทดสอบทางความถี่ซึ่ง เป็นช่วงการแซมปลิง โดยพร้อมกันที่ 8 kHz ตัวอย่างของช่วง "T-carrier"

4. FREQUANCE SHIFT

การวัดการขึ้นของความถี่ สำหรับการแตกต่างของความถี่ทางด้านรับ ซึ่ง โดย เปรียบ เทียบความถี่ด้านส่ง โดยคลื่นพาหะการวัดนี้ทางได้โดยทดสอบความถี่ของเสียงทางด้านส่ง สิ่ง เกิดส่วนที่ปลายทางการรับ ความถี่ทางด้านรับ เปรียบ เทียบความถี่ทางด้านส่ง ความแตกต่างระหว่างความถี่ที่ใช้ในการส่งและรับความถี่ จะถูกขึ้นแสดงในการทดสอบสัญญาณการวัดนี้ไม่สมบรูณ์ เมื่อการวัดวัดบนลู่รอบๆ คลื่นพาหะ ดังนั้นทิศทางของความถี่ที่ถูก เปลี่ยนอาจจะยก เล็กโดย ความถี่ที่ถูก เปลี่ยนในทิศทางอื่น แต่ในการวัดสามารถขึ้นได้ถึง 1 Hz

5. AMPLITUDE DISTORTION

การวัดความผิดเพี้ยนของแอมป์บิจูด แสดงผลของคุณลักษณะสมบัติของความถี่ที่หักล้างกันของวงจรทรานซิสท์ที่ใช้หลักการวัดความถี่ 1 สัญญาณ การแสดงการวัดนี้เป็นการวัดนี้เป็นการจัดแบบนอร์มัลไลซ์ของวงจรทรานซิสท์ ทว่าการวัดโดยทดสอบความถี่ 820 Hz เป็นระดับความถี่ทดสอบทางด้านส่งกับปลายด้านรับ ซึ่งกำลังที่จะเปรียบเทียบระดับที่ 820 Hz ที่ใช้กันอยู่ ความถี่ที่ทางด้านส่ง เป็นตัว เปลี่ยนช่วงมาก เกินของวงจรและกำลังด้านรับในแต่ละส่วนที่มีกำลัง ดังนั้นกำลังด้านรับอาจจะเปรียบเทียบทางด้านรับที่แตกต่างกันโดยความถี่ที่ใช้กันอยู่ 820 Hz คุณลักษณะสมบัติของช่องสัญญาณ เสียงในหน่วย dbm ของความถี่ที่เบาบางลง การเบี่ยงเบนที่ผู้ใช้โดยตรงการสูญเสียที่ได้รับโดยตรงด้วยที่ 820 Hz ปุ่ม LEVEL ZERO เป็นการกคระหว่างการต่อรับของสัญญาณที่แตกต่างกัน 820 Hz กระทำโดยกำลังทางด้านรับในหน่วย dbm และการแสดงผลระดับ 0 db อย่างพร้อมเพรียง การอ่านระดับความถี่อื่นๆ จะทำให้การแสดงผลในหน่วย db เทียบกับความแตกต่าง 820 Hz ความต้องการนี้ต้องลดระดับความถี่จากระดับอินพุทที่เข้าอยู่ในการแสดง เป็น db การลงตัวของอุตสาหกรรมทรานซิสท์ต้องมีความต้องการสอดคล้องกัน

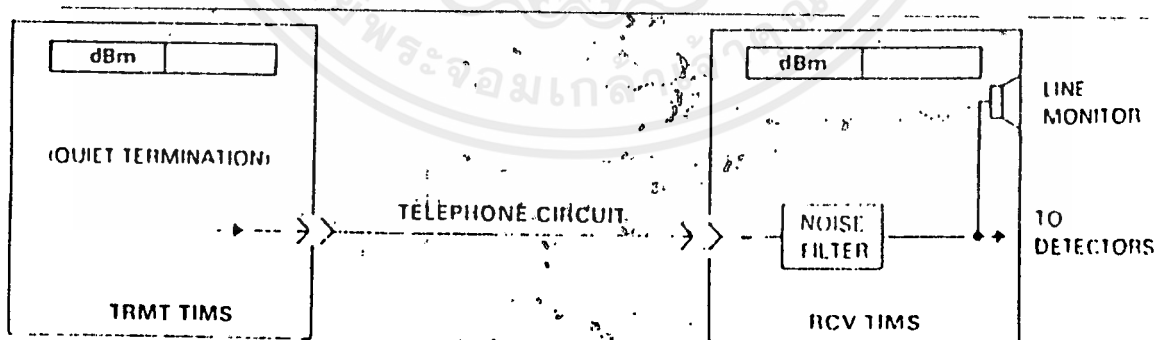
การผิดเพี้ยนของแอมป์บิจูด เป็นการกำหนดการเปลี่ยนแปลง ในการสูญเสียของวงจรทรานซิสท์ การเปรียบเทียบการสูญเสียของสัญญาณ 1000 Hz ในวงจร ตัวอย่าง เช่น วงจร 6 db การสูญเสียมากกว่า 2800 Hz จะมีการผิดเพี้ยนแอมป์บิจูด +6 db

6. SF SKLP

สวิทช์ SF (Single - Frequency) SKIP เป็นตัวกำหนดการทดสอบป้องกันที่เป็นไปได้โดยเด็ดขาดจากความถี่การส่ง ซึ่งอยู่ในช่วง 2130 Hz ถึง 2430 Hz ลักษณะนี้เข้าเมื่อ หน่วยการส่งสัญญาณ SF ในวงจรหมุนขึ้นซึ่งรวมเข้าด้วยกันมากเกินไป ความถี่ที่กระโดดข้ามนี้สามารถ เปลี่ยนการวัดความสามารถ STORE ของ เครื่องมือวัด

7. TELEPHON CIRCUIT NOISE MEAUREMENTS

วิธีการวัดสัญญาณรบกวนของวงจรโทรศัพท์แสดงถึงการแทรกสอดของสัญญาณรบกวนแบบทราวด์และสัญญาณ ดังรูปที่ 3 เป็นการอธิบายโดยภาพพื้นฐานการ เซตอัพสำหรับการวัดนี้

รูปที่ 3 Telephone Circuit Noise Measurement

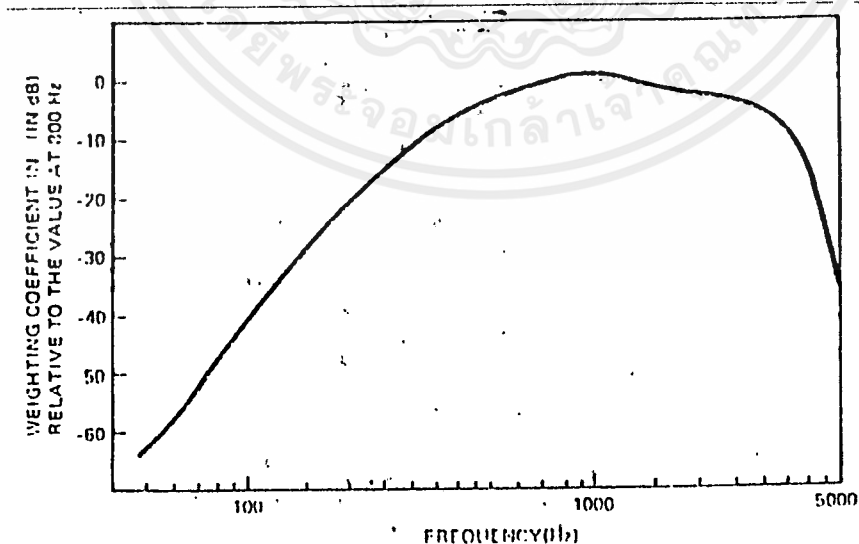
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการวัดสัญญาณรบกวนวงจรรทรศัพท์ในปัจจุบันซึ่งมีหลายทางอยู่การสิ้นสุดหนึ่งและวิธีการวัด Weighted ของหลายทางอื่นๆ ซึ่งที่หลายทางการวัดของวงจรรทรศัพท์ TMS จะมี Weighted Filter และ Psophometric filter เป็นการใช้ในการคำนวณผลของสัญญาณรบกวนแบบวงจรรทรศัพท์สัญญาณเสียง Psophometric filter เป็นความสมบูรณ์ของข้อมูลการส่ง ดังนั้นคุณลักษณะของการตอบสนองที่แบนมากเกินไปของช่วงความถี่ที่เกี่ยวข้องด้วย 600 Hz ถึง 3000 Hz ดังรูปที่ 4

Flat Filter ช่วง 275-3250 Hz ใช้สำหรับการวัดแรงดันของสัญญาณรบกวน โดย CCITT รับรอง 0.71 ดังรูป 5

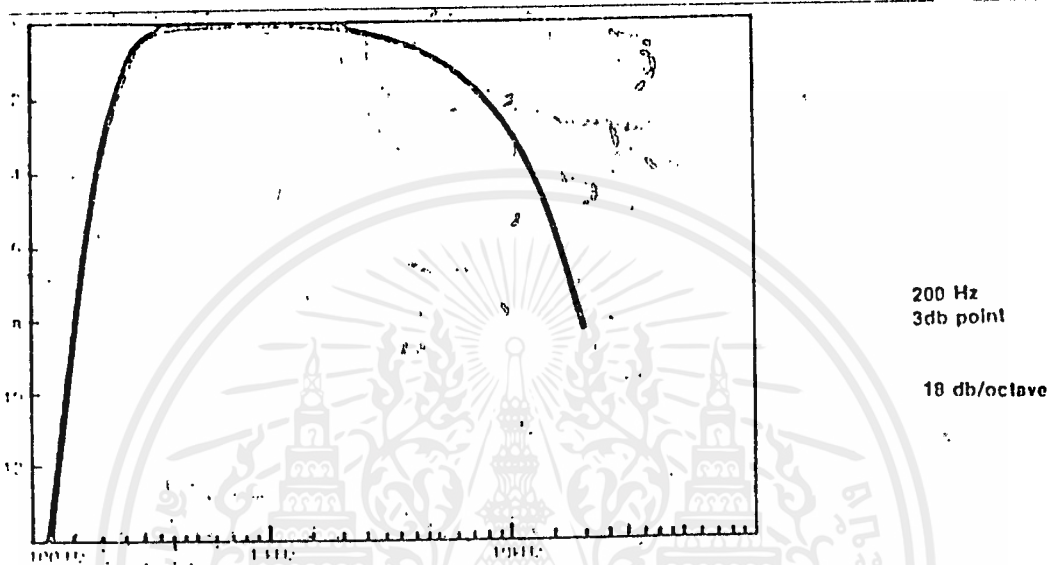
Sound Weighted Filter ใช้สำหรับวัดสัญญาณรบกวนของโทรแกรมเสียง โดย CCITT รับรองไว้ J.16 (เจเนวา 1980) และ CCIR 468-2 ดังรูป 6

Sound Unweighted Filter ใช้สำหรับวัดสัญญาณรบกวนของโทรแกรมเสียงโดย CCITT รับรองไว้ J.16 (เจเนวา 1980) CCIR 468-2 ดังรูป 7

รูปที่ 4 Psophometric Characteristic

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

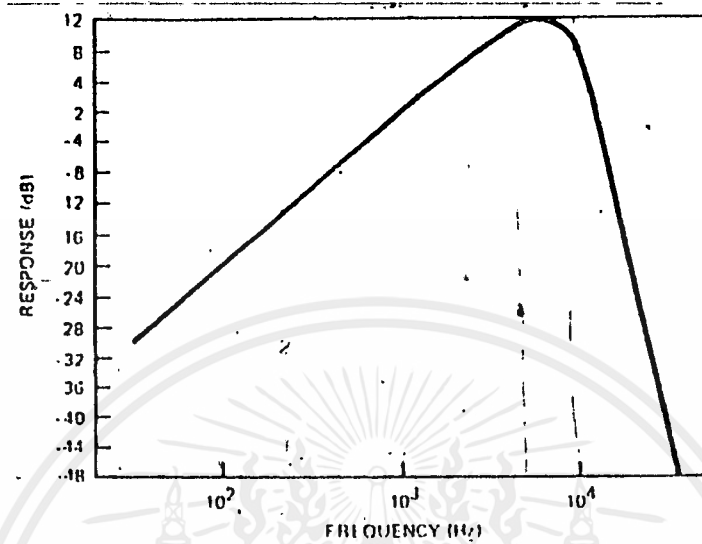

รูปที่ 5 275-3250 Hz Flat Filter

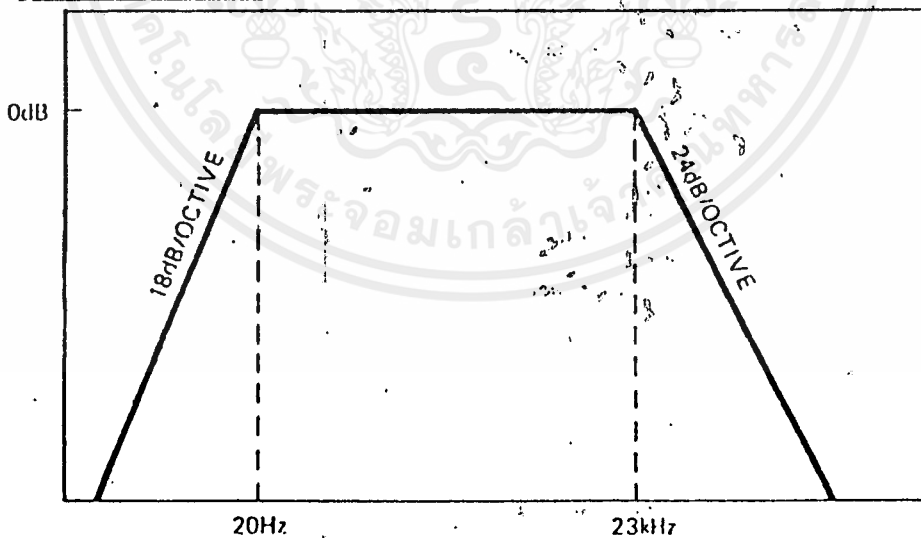
8. NOISE UNITS

การวัดของสัญญาณรบกวนของวงจรปรแกรมเสียง เป็นการทาบ 2 แบบ ทั้ง weighted และ Unweighted Filter ทาบยู่นค่า rms หรือ peak อาจจะมีค่า filter การกระทำที่ค่า peak จะมีผลต่อสัญญาณรบกวน peaks และมักจะใช้แผนภูมิที่ได้รับมาบางน้อยบางสำหรับการวัด กำลังของ peak ระดับของสัญญาณรบกวนที่ได้รับเป็นการแสดงในหน่วย dbm หรือ db จะมีความแตกต่างถึง 1mw

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 6 Sound Weighted Filter

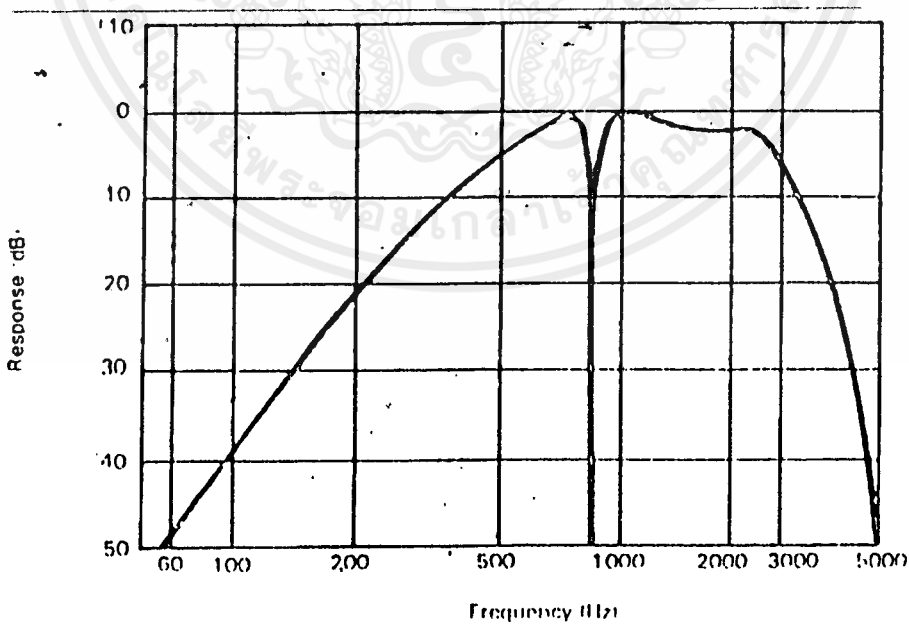

รูปที่ 7 Sound Unweighted Filter

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

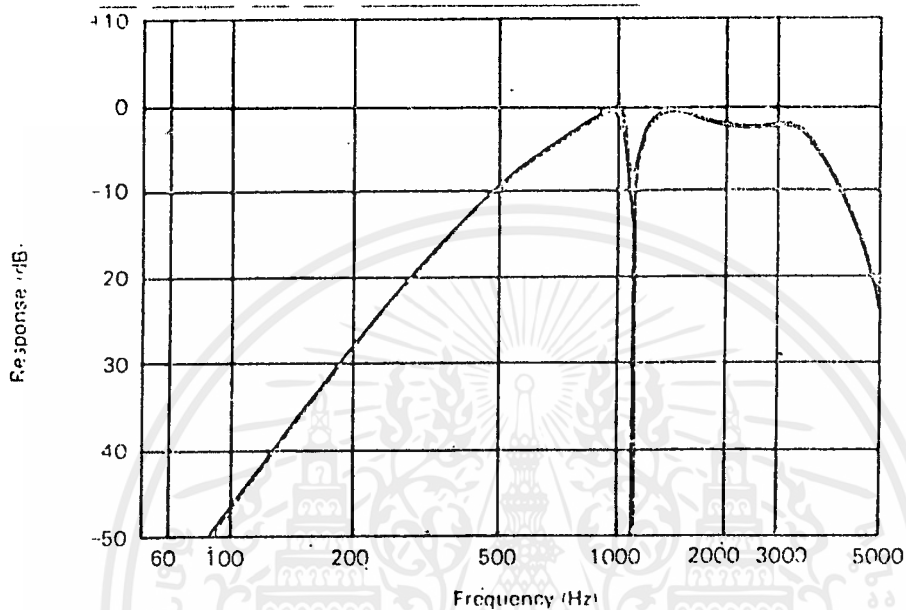
9. NOISE WITH TONE (Notched Noise)

วิธีการวัดนอยที่วัดจน โดยใช้ในสภาวะ compandors หรือ quantizers ในระบบการสื่อสารด้วยระดับการควบคุมธรรมชาติ เหล่านี้สำหรับสัญญาณข้อมูลต่อเนื่องกัน เพราะฉะนั้นระดับสัญญาณรบกวนที่ด้านรับจะมี เบอร์ เซนต์ระดับทวิคูณ ภายใต้การควบคุมการติดต่อ การวัดที่ทำได้โดยใช้ความถี่ 820 Hz เป็นระดับข้อมูลการส่งทางด้านรับ TMS ในส่วนของทอนที่ 820 Hz เป็นการทำให้ลดลงได้โดย 50 db โดยใช้ notch filter สัญญาณทางด้านรับที่เหลืออยู่นี้เป็นฟิลเตอร์สำหรับใช้ผ่านสำหรับการวัดระดับสัญญาณรบกวนทางด้านรับ เป็นการแสดงหน่วยของ dbm ดังรูป 8 ที่อธิบายประกอบด้วยภาพเป็นการรวมของ 820 Hz ของ Psophometric และคุณสมบัติ notch filter ดังรูปที่ 9 เป็นการอธิบายด้วยภาพของการรวม 1020 Hz ของ Psophometric และ คุณสมบัติ notch filter

รูปที่ 8 820 Hz Psophometric with Notch Characteristic

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 9 1020 Hz Psophometric with Notch characteristic

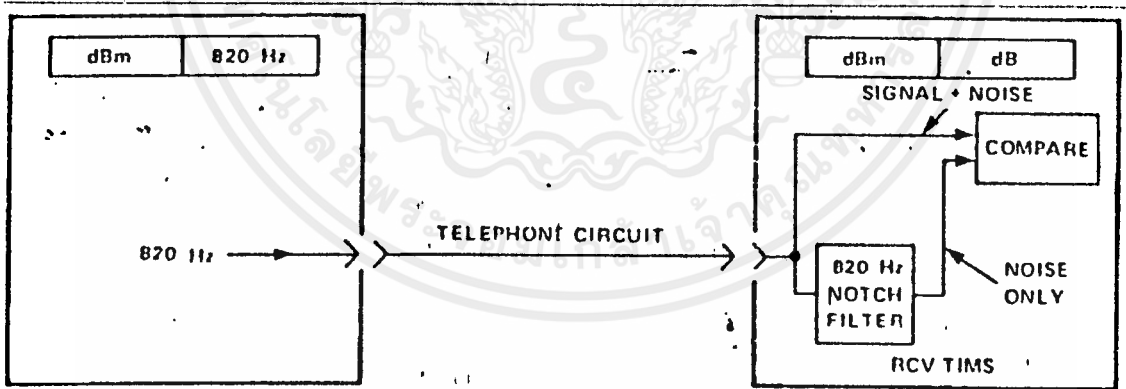
10. SIGNAL TO NOISE MEASUREMENT

การวัดทางได้โดยใช้ความถี่ 820 Hz ทดสอบเป็นตัวอย่างเข้าวงจร
เทรคัมพ์ ส่วนทางด้านรับ TMS สัญญาณ 820 Hz ที่ลดลง 50 db อัตราส่วน
S/N เป็นการแสดงหน่วยของ db ดังรูป 10 ซึ่งแสดงได้ด้วยภาพบล็อก ซึ่งเป็น
วิธีการหนึ่งที่สำคัญมากของนารามิ เตอร์สำหรับคุณภาพของช่องสัญญาณเทรคัมพ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. SINGLE FREQUENCY INTERFERENCE

สัญญาณอินเตอร์เฟสความถี่ อ่างอิงถึงการที่ไม่ต้องการโทนที่มั่นคงซึ่งอาจแสดงโดยวงจรโทรศัพท์บางครั้งระดับสัญญาณเสียงต่ำซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจาก cross talk ของสัญญาณหลายๆความถี่สำหรับตัวอย่างไม่ต้องทำโดยวิธีนี้ สัญญาณความถี่เสียงอาจจะอินเตอร์เฟสด้วยสัญญาณข้อมูลที่ต้องการ โดยเฉพาะสัญญาณที่มีแบนด์แคบซึ่งจะเป็นช่องสัญญาณแบนด์ทั้งหลาย ถ้าสัญญาณความถี่เสียงของความยาวที่ได้ยินสัญญาณความถี่อินเตอร์เฟสอาจจะอยู่เดี่ยวนั้นและจะวัด การกำหนดความถี่ที่แน่นอนและระดับเสียงที่ใช้ในการอินเตอร์เฟสความถี่ส่วนของโวลท์มิเตอร์หรือสเป็คติลมที่อาจจะใช้แน่นอน สำหรับความต้องการอินเตอร์เฟสสัญญาณความถี่ซึ่งจะวัดผ่านฟิลเตอร์ตลอด มันจะอยู่ที่ 3 db ต่ำกว่าสัญญาณรบกวนที่กำหนด

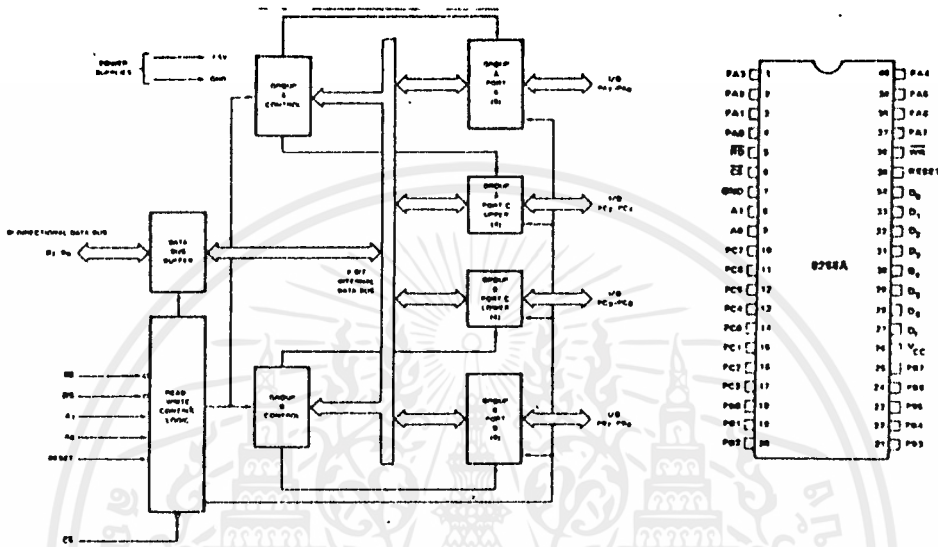

$$S\text{-}N \text{ RATIO} = 10 \text{ LOG} \frac{P_{\text{SIGNAL}} + P_{\text{NOISE}}}{P_{\text{NOISE}}}$$

รูปที่ 10 Single to Noise Measurement

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พอร์ตอินพุทเอาต์พุทของระบบ

รูปที่ 17 แสดงแผนผังและการจัดขาของ 8255A-5

8255 (รูปที่ 17) เป็นชิพพอร์ตที่ทำหน้าที่เป็นพอร์ตขนานไมโครตใช้ งานอยู่ 3 พอร์ตด้วยกัน คือ พอร์ต A, B, C (รูปที่ 18) ระบบอาร์คแวร์ได้กำหนด หมายเลขพอร์ตไว้ที่ตำแหน่ง 60-63 พอร์ต A เท่ากับ 60 พอร์ต B เท่ากับ 61 พอร์ต C เท่ากับ 62 และพอร์ตควบคุมเท่ากับ 63 พอร์ตควบคุมนี้จะทำหน้าที่ติดต่อกับซีพียูควบคุมการทำงานของพอร์ตทั้ง 3 พอร์ต A มีหน้าที่ในการรับอินพุทจากคีย์บอร์ด ซึ่งข้อมูลจากคีย์บอร์ดจะถูกส่งมาเป็นอนุกรม แล้วถูกแปลงเป็นแบบขนานส่งให้ พอร์ต A อีกที่ ส่วนพอร์ต B ทำหน้าที่เป็นเอาต์พุท แต่ละบิตมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- B0, B1 ทำการปิด/เปิด เกตให้ลำโพง
- B2 เพื่อไว้ในอนาคต
- B3 เป็นตัวเลือกติปสวิทช์ของระบบว่าจะเลือก 4 ตัวบน
 หรือ 4 ตัวล่าง
- B4 ทำให้เกิดการตรวจสอบพาริตีในหน่วยความจำ
- B5 เป็นตัวเลือกในการตรวจสอบอุปกรณ์อินพุทเอาต์พุท
- B6 ทำหน้าที่ควบคุมคีย์บอร์ดเมื่ออ่านข้อมูลแล้ว
- B7 ทำหน้าที่อินาเบลคีย์บอร์ดหรือเคลียร์คีย์บอร์ด

พอร์ต C แบ่งออกเป็น 4 บิตบน และ 4 บิตล่าง โดยจัดให้ 4 บิตบน
คือ C7 ถึง C4 อยู่ในกลุ่ม A และ C3 ถึง C0 4 บิตล่างอยู่ในกลุ่ม B หน้าที่ต่างๆ
ของพอร์ต C มีดังนี้

- C0 ใช้อ่านติปสวิทช์ 1 หรือ 5
- C1 ใช้อ่านติปสวิทช์ 2 หรือ 6
- C2 ใช้อ่านติปสวิทช์ 3 หรือ 7
- C3 ใช้อ่านติปสวิทช์ 4 หรือ 8
- C4 รับสัญญาณเสียง (SPK)
- C5 เป็นตัวรับอินพุทจาก out 2 ของไทม์เมอร์ 8253
- C6 รับข้อมูลจาก I/O channel-check
- C7 รับข้อมูลจาก RAM parity check

โหมดการทำงานของ 8255A-5

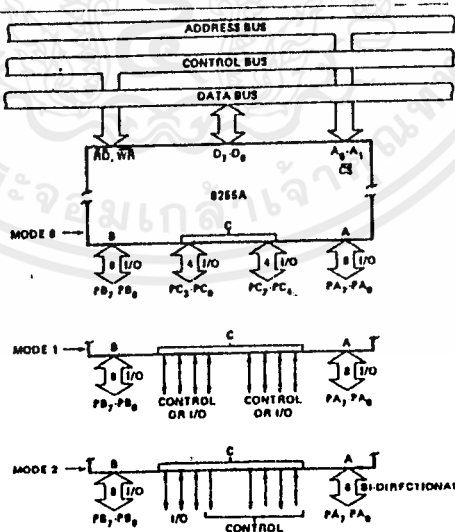
8255A-5 มีโหมดการทำงานอยู่ 3 โหมดด้วยกันคือ

โหมด 0 เป็นได้ทั้งอินพุต หรือเอาต์พุตพอร์ต จัดได้ทั้ง 3 พอร์ต

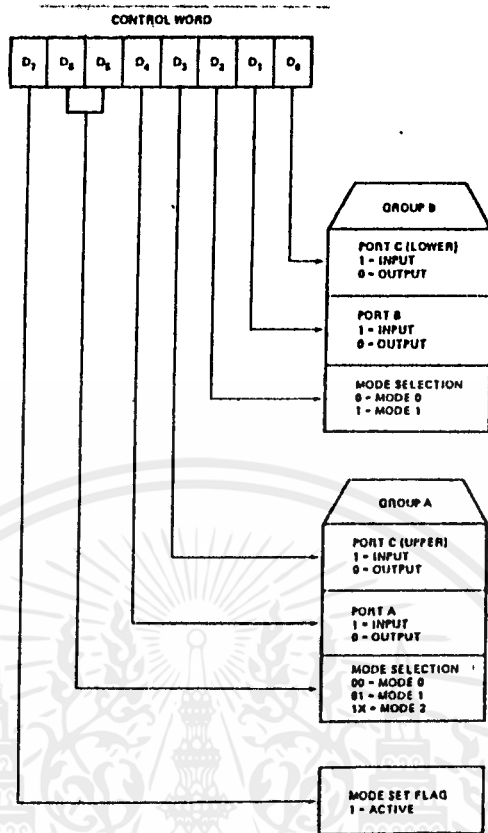
โหมด 1 เป็นอินพุต หรือเอาต์พุตพอร์ตมีการตรวจสอบสัญญาณ (handshaking) จัดได้เฉพาะพอร์ต A, B

โหมด 2 เป็นแบบ 2 ทิศทาง (bidirectional) มีการตรวจสอบสัญญาณ จัดได้เฉพาะพอร์ต A

ในการทำงานเราต้องโปรแกรม 8255A-5 เสียก่อน โดยส่งคอนโทรลไบต์ (control byte) ให้กับพอร์ต 63 หรืออาจจะเรียกว่าเป็นคำสั่งขนาด 8 บิต คือ 1 ไบต์ก็ได้ (รูป 19)

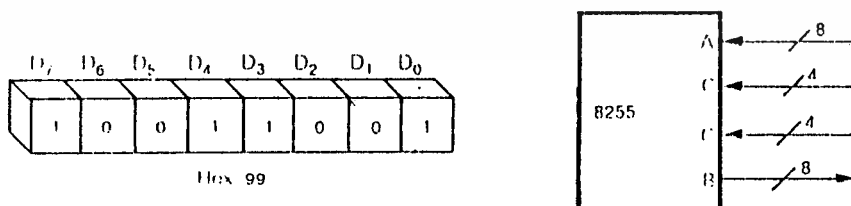

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 19 แสดงรูปแบบการกำหนดค่าของคอนโทรลไบต์

ในระบบฮาร์ดแวร์นั้นเราจะโปรแกรมให้พอร์ต A, C เป็นอินพุตและพอร์ต B เป็นเอาต์พุต และทำงานในโหมด 0 ดังรูปที่ 20

รูปที่ 20 แสดงค่าคอนโทรลไบต์ ที่ใช้ในระบบฮาร์ดแวร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าที่และขาสัญญาณต่างๆ ของ 8255 ดังแสดงในตารางที่ 2

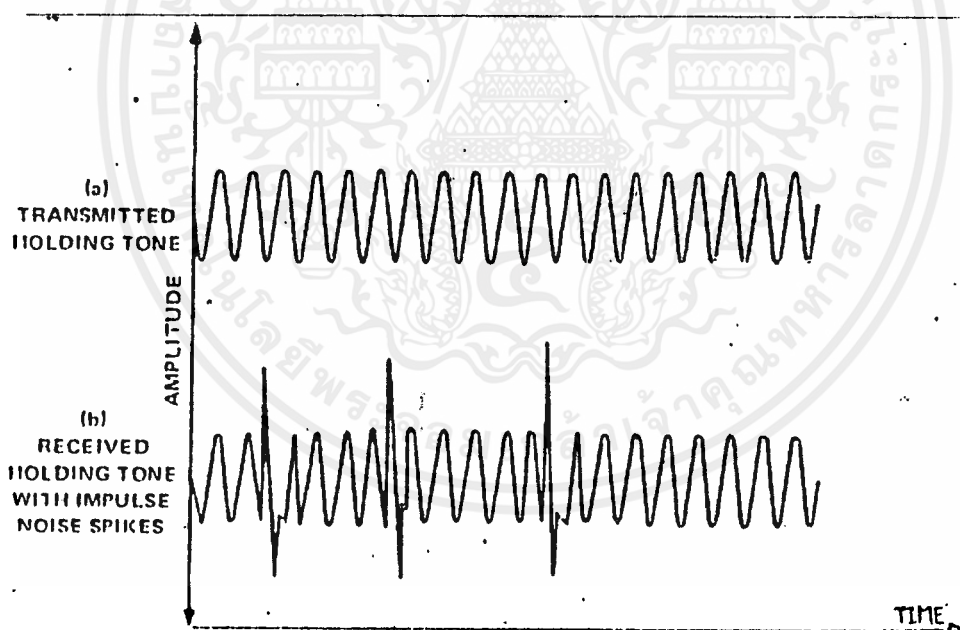
ตารางที่ 2 หน้าที่และขาสัญญาณต่างๆ ของ 8255

ขาสัญญาณ	หน้าที่
PA, PB, PC	พอร์ตทั้ง 3 ของ 8255
\overline{CS} (Chip Select)	สัญญาณเลือกชิปเพื่อใช้งาน
\overline{RD} (Read)	เป็นสัญญาณอ่านข้อมูลภายใน 8255
\overline{WR} (Write)	เป็นสัญญาณการเขียนข้อมูลลงใน 8255
D_0, D_7 (Data Bus)	ขาข้อมูลทั้ง 8 เส้น เป็นแบบ 2 ทิศทาง
A_0, A_1 (Address)	ใช้งานร่วมกับสัญญาณ \overline{RD} และ \overline{WR} เพื่อเลือกและควบคุม 1 ใน 3 พอร์ต หรือคอนโทรลเวิร์ดรีจิสเตอร์ (control world register)
RESET	เป็นสัญญาณรีเซ็ตแก่ 8255A-5 เพื่อเคลียร์รีจิสเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. IMPULSE NOISE

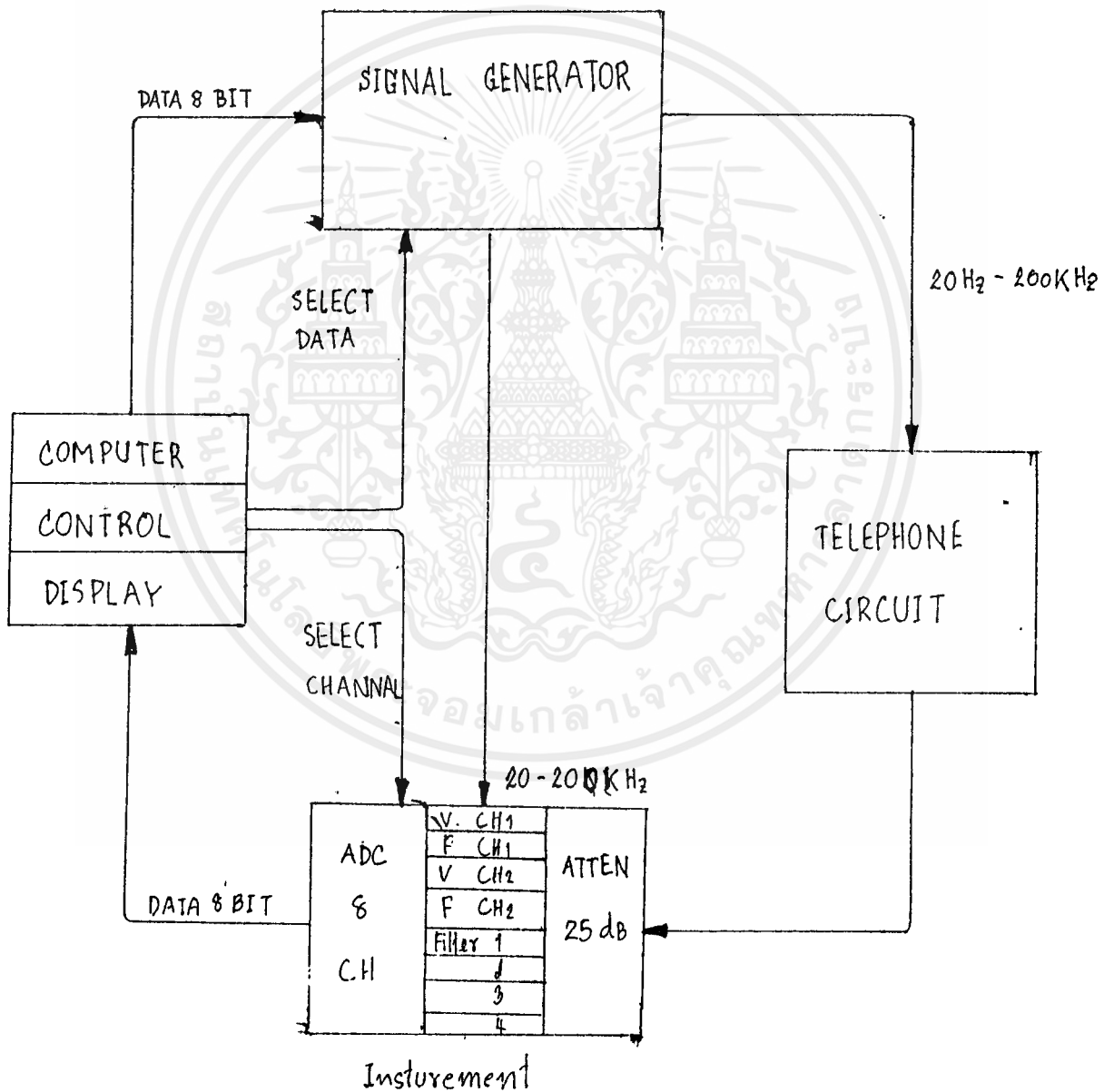
Impulse noise เป็นส่วนประกอบของสัญญาณรบกวนทางด้านรับซึ่งมีมากกว่าแอมป์บีจูดปกติของวงจรรบกวนสัญญาณ มันจะเกิดขึ้นเมื่อเกิดการแตกออกของพลังงาน impulse noise มีระยะเวลาไยกว่า 1 มิลลิวินาที รูปที่ 11 แสดงสัญญาณโฮลดิ้งซึ่งมีการแทรกสอดของ impulse noise spikes วิธีการวัด impulse noise ของจำนวนสัญญาณรบกวน spikes เป็นส่วนที่เริ่มอยู่ระหว่างระดับของคาบเวลา

รูปที่ 11 Impulse Noise Waveform Representation

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Block Diagram Project.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

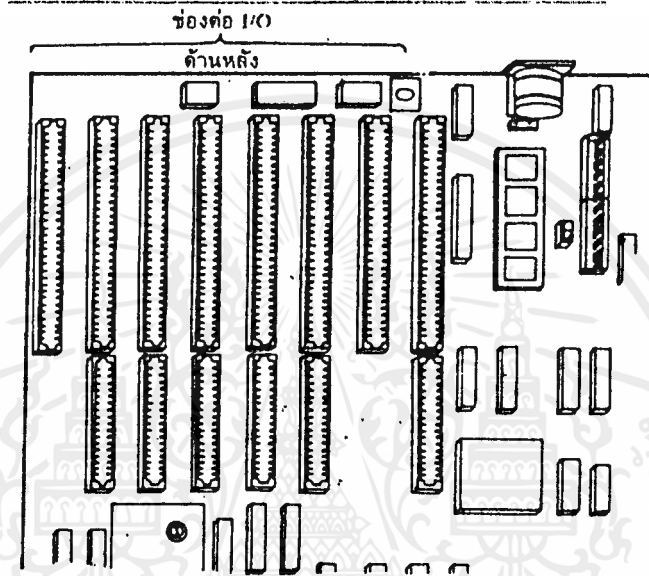
สล็อต และการตีโคตพอร์ท

1. สล็อกหรือการต่อช่องสำหรับอินพุทและเอาต์พุท

ไมโครคอมพิวเตอร์แบบเอ็กซ์ที มีสล็อตแบบ 62 จำนวน 8 สล็อตไว้ต่อเชื่อมกับอินพุท แต่เมื่อพัฒนามาเป็นเครื่องแบบเอทีทำให้ขีดความสามารถบางอย่างเพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องปรับปรุงเพิ่มเติม และ เพื่อให้ใช้กับวงจรของเดิมได้ บริษัท ไอบีเอ็มจึงกำหนดสล็อตเพิ่มเติมจากเดิม โดยมีโครงสร้างรูปแบบของจริงดังรูปที่ 12 สำหรับจุดมุ่งหมายของช่องต่ออินพุทและเอาต์ หรือ สล็อตนี้มีเพื่อสนับสนุนดังนี้

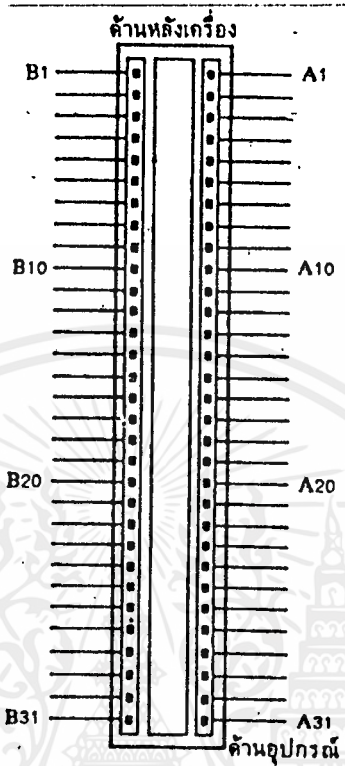
- แอดเดรสหมายเลขพอร์ทจากพอร์ทหมายเลข 100 ถึง 3FF
- ให้มีแอดเดรสครบ 24 เส้นตามโครงสร้างของ 80286 เพื่ออ้างอิงหน่วยความจำได้ 16 MB
- เลือกรับเข้าถึงข้อมูลได้ทั้งแบบ 8 บิตและ 16 บิต
- สนับสนุนการอินเตอร์รัพต์
- แชนแนลดีเอ็มเอ
- สร้างสถานะการรอของอินพุทหรือเอาต์พุท (I/O wait state)
- เปิดสถานะการเชื่อมต่อเพื่อให้อุปกรณ์ภายนอกเชื่อมโยงกับระบบในส่วนต่างๆ ได้ง่าย
- รีเฟรชหน่วยความจำจากแชนแนลของไมโครโปรเซสเซอร์ภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

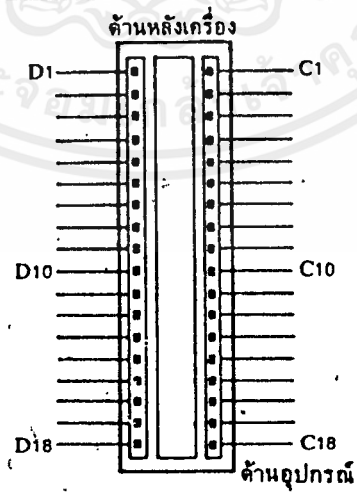

รูปที่ 12 การเพิ่ม ๖10-๖16 เป็นสล๊อตเพิ่มเติมจากเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 13 การนับขาของสล็อตแบบ 62 ขา

รูปที่ 14 การนับขาสล็อตแบบ 36 ขา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากรูปที่ 12 ได้แสดงจำนวนขาของช่องอินพุท/เอาต์พุทโดยแบ่ง 2 ส่วน คือ ส่วนแรกมีขนาด 62 ขา ส่วนที่สองมีขนาด 36 ขา สำหรับวงจรการเชื่อมต่อกับสล็อต ซึ่งเป็นสล็อตแบบ 62 ขา และสล็อตแบบ 36 ขา แสดงได้จากรูปที่ 13 และรูปที่ 14 ตามลำดับและตำแหน่งขาบนสล็อตแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ชื่อของสัญญาณขาต่างๆของสล็อต

ขาอินพุท/ เอาต์พุท	ชื่อสัญญาณ	อินพุท/ เอาต์พุท	ขาอินพุท/ เอาต์พุท	ชื่อสัญญาณ	อินพุท/ เอาต์พุท
A1	-I/O CH CK	I	B1	GND	กราวนด์
A2	SD7	I/O	B2	RESET DRV	O
A3	SD6	I/O	B3	+5 Vdc	แหล่งจ่ายไฟเลี้ยง
A4	SD5	I/O	B4	IRQ9	I
A5	SD4	I/O	B5	-5 Vdc	แหล่งจ่ายไฟเลี้ยง
A6	SD3	I/O	B6	DRQ2	I
A7	SD2	I/O	B7	-12 Vdc	แหล่งจ่ายไฟเลี้ยง
A8	SD1	I/O	B8	OWS	I
A9	SD0	I/O	B9	+12 Vdc	แหล่งจ่ายไฟเลี้ยง
A10	-I/O CH RDY	I	B10	GND	กราวนด์
A11	AEN	O	B11	-SMEMW	O
A12	SA19	I/O	B12	-SMEMR	O
A13	SA18	I/O	B13	-IOW	I/O
A14	SA17	I/O	B14	-IOR	I/O
A15	SA16	I/O	B15	-DACK3	O
A16	SA15	I/O	B16	DRQ3	I
A17	SA14	I/O	B17	-DACK1	O
A18	SA13	I/O	B18	DRQ1	I
A19	SA12	I/O	B19	-Refresh	I/O
A20	SA11	I/O	B20	CLK	O
A21	SA10	I/O	B21	IRQ7	I
A22	SA9	I/O	B22	IRQ6	I
A23	SA8	I/O	B23	IRQ5	I

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ) ชื่อสัญญาณขาต่างๆ ของสลีต

ขาอินพุต/ เอาต์พุต	ชื่อสัญญาณ	อินพุต/ เอาต์พุต	ขาอินพุต/ เอาต์พุต	ชื่อสัญญาณ	อินพุต/ เอาต์พุต
A24	SA7	I/O	B24	IRQ4	I
A25	SA6	I/O	B25	IRQ3	I
A26	SA5	I/O	B26	-DACK2	O
A27	SA4	I/O	B27	T/C	O
A28	SA3	I/O	B28	BALE	O
A29	SA2	I/O	B29	+5 Vdc	แหล่งจ่ายไฟเลี้ยง
A30	SA1	I/O	B30	OSC	O
A31	SA0	I/O	B31	GND	กราวนด์

อินพุต/เอาต์พุตบนเนตด้าน A J1 ถึง J8

อินพุต/เอาต์พุตบนเนตด้าน B J1 ถึง J8

ขาอินพุต/ เอาต์พุต	ชื่อสัญญาณ	อินพุต/ เอาต์พุต	ขาอินพุต/ เอาต์พุต	ชื่อสัญญาณ	อินพุต/ เอาต์พุต
C1	SBHE	I/O	D1	-MEM CS16	I
C2	LA23	I/O	D2	-I/O CS16	I
C3	LA22	I/O	D3	IRQ10	I
C4	LA21	I/O	D4	IRQ11	I
C5	LA20	I/O	D5	IRQ12	I
C6	LA19	I/O	D6	IRQ15	I
C7	LA18	I/O	D7	IRQ14	I
C8	LA17	I/O	D7	-DACK0	O
C9	-MEMR	I/O	D9	DRQ0	I
C10	-MEMW	I/O	D10	-DACK5	O
C11	SD08	I/O	D11	DRQ5	I
C12	SD09	I/O	D12	-DACK6	O
C13	SD10	I/O	D13	DRQ6	I
C14	SD11	I/O	D14	-DACK7	O
C15	SD12	I/O	D15	DRQ7	I
C16	SD13	I/O	D16	+5 Vdc	แหล่งจ่ายไฟเลี้ยง
C17	SD14	I/O	D17	-MASTER	I
C18	SD15	I/O	D18	GND	กราวนด์

อินพุต/เอาต์พุตบนเนตด้าน C J10 ถึง J14 และ J16

อินพุต/เอาต์พุตบนเนตด้าน D J10 ถึง J14 และ J16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัญญาณที่ต่อเชื่อมกับอุปกรณ์อินพุท/เอาต์พุท เป็นสัญญาณที่มีขนาด 5 โวลท์ ตามมาตรฐาน TTL ตามที่แต่ละสล็อตจะเชื่อมต่อกับ TTLแบบ LS ได้ 2 อินพุท ดังนั้นการต่อกับสล็อตจำเป็นต้องคำนึงถึงโหนดดังกล่าวนี้ด้วย สัญญาณที่ขาต่างๆ ของสล็อตมีความหมายดังนี้

SA0-SA19 (อินพุท/เอาต์พุท) เป็นแอดเดรสของระบบที่ใช้ติดต่อกับ หน่วยความจำและอินพุท/เอาต์พุท สายสัญญาณนี้จะต่อกับหน่วยความจำได้ 1 MB แต่ถ้าต้องการเชื่อมขยายแอดเดรสจะต้องใช้สายแอดเดรส LA17-LA23 การใช้สัญญาณ SA0-SA19 จะต้องแอกทีฟขณะที่สัญญาณ BALE เป็น "1" จะแลตช์ไปใช้ขณะ เปลี่ยนจาก "1" ไป "0" สัญญาณ BALE เป็นสัญญาณที่มาจากไมโครโปรเซสเซอร์ หรือดีเอ็มเอ็มคอนโทรลเลอร์

LA17-LA23 (อินพุท/เอาต์พุท) สัญญาณนี้เป็นสัญญาณที่ไม่ผ่านการ แลตช์มาเลยเป็นสัญญาณที่ขยายเพิ่มต่อให้ระบบใช้กับหน่วยความจำได้เต็มที่ 16 MB สัญญาณนี้จะใช้ได้ต่อเมื่อ BALE เป็น "1" สัญญาณนี้ไม่มีการแลตช์มาเลยจากไมโครโปรเซสเซอร์ ทั้งเพื่อให้ใช้สำหรับการสร้างสถานะในการรอ(wait state) ได้ สัญญาณนี้ได้รับการควบคุมไมโครโปรเซสเซอร์ และ DMA คอนโทรลเลอร์เพื่อ ควบคุมการเข้าถึงข้อมูล

RESET DRV' (เอาต์พุท) สัญญาณนี้ใช้สำหรับรีเซตระบบในขณะที่เปิด เครื่องหรือ ขณะที่แหล่งจ่ายไฟเลี้ยงขาด สัญญาณนี้จะทำงานเมื่อ logic = 1

SD0-SD15 (อินพุท/เอาต์พุท) สัญญาณข้อมูล 16 บิต ใช้ติดต่อกับหน่วย ความจำ และ อุปกรณ์อินพุท/เอาต์พุท บิต D0 มีความสำคัญน้อยที่สุดในการติดต่อกับอุปกรณ์บางอย่างที่ต้องใช้ 8 บิต มีวิธีการแปลงบิตข้อมูลจาก SD8-SD15 เขามา ใน 8 บิตล่างได้ เพื่อให้การติดต่อเป็นไปได้ทั้งแบบ 16 และ 8 บิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BALE (เอาท์พุท) เป็นสัญญาณที่ใช้สำหรับการแลตซ์แอดเดรสของระบบสัญญาณนี้มาจาก 82288 ตัวควบคุมจะใช้แลตซ์แอดเดรสเมื่อเปลี่ยนจาก "1" กับ "0" และสัญญาณนี้จะได้รับการทำให้เป็น "1" ขณะที่กำลังทำ DMA

I/O CHK (อินพุท) รับสัญญาณตรวจสอบของ I/O เพื่อบอกข้อมูลกับระบบ เช่นเดียวกับการตรวจสอบพาริตี ถ้าบน I/O มีข้อผิดพลาด สัญญาณนี้จะทำงานเพื่อส่งสัญญาณเตือนในลักษณะ parity error

I/O CHRDY (อินพุท) สัญญาณนี้จะได้รับการทำเป็น 0 ด้วยหน่วยความจำ หรืออุปกรณ์ I/O การใช้สัญญาณนี้เพื่อให้อุปกรณ์ I/O ที่เข้าจะได้ติดต่อกับระบบได้การส่งสัญญาณมา CPU เพื่อชิงโครนัสระบบได้

IRQ3-IRQ7, IRQ9-IRQ12 และ IRQ15-IRQ15 (อินพุท) สัญญาณอินเทอร์รัพต์เหล่านี้ต่อเข้าเป็นสัญญาณอินพุท 8259A สองตัวเพื่อให้สัญญาณ INT เข้าไปสู่ไมโครโปรเซสเซอร์ การจัดลำดับความสำคัญเป็นไปตามที่กล่าวมาแล้วในเรื่องของวงจรมินิเตอร์รัพต์ โดยมี IRQ7 มีลำดับความสำคัญน้อยที่สุด IRQ9 มีลำดับความสำคัญมากที่สุด IRQ8 ใช้สำหรับสัญญาณนาฬิกาที่กำหนดเวลาจริง

IOR (อินพุท/เอาท์พุท) สัญญาณอ่าน I/O ส่งมาจาก CPU การควบคุมมาจาก 80286 และ DMA คอนโทรลเลอร์ สัญญาณนี้ทำงาน "0"

IOW (อินพุท/เอาท์พุท) สัญญาณเขียนข้อมูลลงบนอุปกรณ์ I/O สัญญาณนี้ควบคุมจากไมโครโปรเซสเซอร์ หรือ DMA คอนโทรลเลอร์ ทำงานด้วย "0"

SMEMR (เอาท์พุท) MEMR (อินพุท/เอาท์พุท) ควบคุมการอ่านข้อมูลจากหน่วยความจำ SMEMR ใช้สำหรับติดต่อกับหน่วยความจำในส่วน 1MBแรกหรือถอดรหัสมาจากแอดเดรสส่วนล่าง ส่วนMEMRแยกที่พิกัดหน่วยความจำได้หมด 16 MB

SMEMW (เอาท์พุท) MEMW (อินพุท/เอาท์พุท) สัญญาณนี้เป็นสัญญาณควบคุมการเขียนข้อมูลลงหน่วยความจำ โครงสร้างอย่างอื่นเหมือนกับ SMEMRและMEMR

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DRQ0-DRQ3 และ DRQ5-DRQ7 (อินพุท) สัญญาณการของดีเอ็มเอ
 แชนแนล 0-3 และ 5-7 สัญญาณนี้จะมาจากอุปกรณ์ อินพุท/เอาต์พุท DRQ0
 มีลำดับความสำคัญสูงสุดและ DRQ7 มีลำดับความสำคัญต่ำสุด DRQ0-DRQ3 ใช้กับ
 ดีเอ็มเอแบบ 8 บิต ส่วน DRQ5-7 ใช้กับแชนแนล 16 บิต

AEN (เอาต์พุท) อีนาเบิลแอกเตอเรส เป็นสัญญาณเพื่อใช้สำหรับ
 การแยกบัสแอกเตอเรสในการทำดีเอ็มเอ เมื่อสัญญาณนี้แอกทีฟจะเป็นการทำดีเอ็มเอ
 เอกอนโทรลเลอร์สามารถควบคุมการทำงานของแอกเตอเรสแทนการควบคุมของซีพียู

REFRESH (อินพุท/เอาต์พุท) เป็นสัญญาณที่ใช้ในการแสดงสัญญาณรี
 เฟรชไซเคิลสัญญาณนี้ส่งมาจากไมโครโปรเซสเซอร์ผ่านทางอินพุท/เอาต์พุท

T/C (เอาต์พุท) สัญญาณ Terminal Count เป็นสัญญาณพัลส์เมื่อดี
 เอ็มเอนับจำนวนมาครบตามที่กำหนด

SBHE (อินพุท/เอาต์พุท) ชื่อสัญญาณ Bus High Enable เป็นสัญญาณ
 บ่งบอกการถ่ายข้อมูล SD8-SD15 เข้าสู่บัสเฟอ์

MASTER (อินพุท) สัญญาณนี้ใช้กับ DRQ เพื่อควบคุมระบบ สัญญาณนี้มี
 จุดมุ่งหมายบ่งบอกการควบคุมบัสทั้งหมดจะมาจากระบบซีพียูหลักนี้ หรือมาจากที่อื่น
 ถ้าหากสัญญาณนี้แอกทีฟ หมายความว่า ซีพียูเดิมส่งอำนาจการควบคุมให้กับสล๊อต ซึ่ง
 อาจจะมีซีพียูอื่น เข้ามาควบคุมระบบก็ได้ อนึ่งหากสัญญาณนี้แอกทีฟเกินกว่า 15 ไม
 โครวินาที โดยไม่มีกลไกรีเฟรชช่วยอาจทำให้ข้อมูลในหน่วยความจำหายได้

MEM CS16 (อินพุท) สัญญาณนี้เป็นตัวส่งมาบอกเมนบอร์ด ถ้าหาก
 การถ่ายเทข้อมูลต้องการสถานะรอ

IO CS16 (อินพุท) สัญญาณนี้เป็นตัวส่งมาบอกเมนบอร์ดว่า อินพุท /
 เอาต์พุท ต้องการสถานะรอ

osc (เอาท์พุท) สัญญาณนาฬิกา 70 ns หรือ 14.31818 MHz สัญญาณไม่ได้ซิงโครนัสกับระบบ

osw (อินพุท) เป็นสัญญาณที่บอก CPU ว่าการทำงานในรอบของบัสไม่จำเป็นต้องแทรกสถานะรอ

2. การ DECODE PORT

การกำหนดพอร์ตในไมโครคอมพิวเตอร์นั้น จะกำหนดไว้ไม่ได้เพราะในไมโครคอมพิวเตอร์ได้มีการกำหนดพอร์ตมาตรฐานอยู่แล้ว ดังนี้

000-00F	:	พอร์ตของชิพ DMA 8437 A
020-021	:	พอร์ตของชิพอินเตอร์รัพต์คอนโทรลเลอร์ 8259 A
040-043	:	พอร์ตของไอซีไทม์เมอร์ 8253
060-063	:	พอร์ตของ 8255 A ที่อยู่บนเมนบอร์ด
080-083	:	พอร์ตของ DMA ที่ใช้กำหนด page register
0AX	:	รีจิสเตอร์ที่ใช้สำหรับ NMI
0CX	:	สงวน
0EX	:	สงวน
200-20F	:	พอร์ตที่ใช้ในการควบคุมเกม
210-217	:	ส่วนขยายเพิ่มต่อ
220-24F	:	สงวน
278-27F	:	สงวน
2F0-2F7	:	สงวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

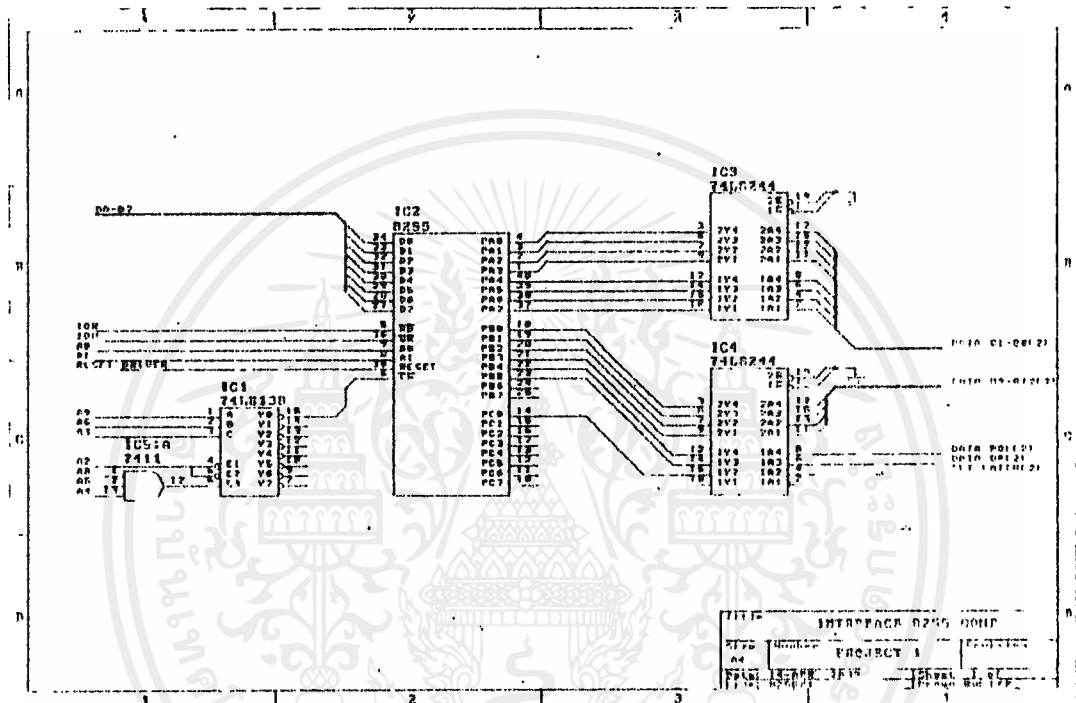
- 2F8-2FF : พอร์ตสื่อสาร com 2
- 300-31F : โปรโตโทม์การ์ด
- 320-32F : วงจรควบคุม HARD-DISK
- 378-37F : เครื่องพิมพ์แบบขนาน
- 380-38F : วงจรสื่อสาร SDLC
- 3A0-3AF : สงวน
- 3B0-3BF : วงจรควบคุมการแสดงผลบน CRT แบบโมโนโครม
- 3C0-3CF : สงวน
- 3D0-3DF : วงจรควบคุมการแสดงผลบน CRT แบบสี
- 3E0-3E7 : สงวน
- 3F0-3F7 : วงจรควบคุมดิสเกตต์
- 3F8-3FF : วงจรควบคุมพอร์ตสื่อสาร com 1

จากหมายเลขพอร์ตที่กล่าวมานี้จะเห็นว่า พอร์ต 100-1FF ไม่มีการใช้งาน ดังนั้นใน PROJECT นี้จะใช้พอร์ตหมายเลข 1B0-1B3 การถอดรหัสพอร์ตนี้จะใช้แอดเดรส A0-A9 ในการถอดรหัสซึ่งสามารถกำหนดได้ดังนี้

หมายเลขพอร์ต	1	B	0-3									
เลขฐานสอง	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	X	X
แอดเดรส A9-A0	-	-	A9	A8	A7	A6	A5	A4	A3	A2	A1	A0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนอุปกรณ์ที่ใช้ในการถอดรหัสพอร์ตหมายเลข 1B0-1B3 ที่จะใช้ IC TTL เบอร์ 74LS138 ซึ่งสามารถดูได้จากวงจรที่ 15

รูปที่ 15 อินเทอร์เฟส 8255

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. 8088 กับ 8255 และการเชื่อมต่อ

การใช้งานไมโครโปรเซสเซอร์ส่วนใหญ่ จะเชื่อมโยงกับอุปกรณ์ภายนอก เช่น สวิตช์, รีเลย์ หรือตัวตรวจจับอื่นๆ การเชื่อมต่อในลักษณะดังกล่าวจะเป็นการเชื่อมโยงกับพอร์ตอินพุทเอาต์พุท เพื่อให้ไมโครโปรเซสเซอร์ส่งสัญญาณควบคุมไปยังอุปกรณ์ต่างๆ ตามเงื่อนไขที่เกิดขึ้น และตรวจสอบด้วยไมโครโปรเซสเซอร์เอง

การเชื่อมต่อพอร์ตอินพุทในลักษณะที่ง่ายที่สุด คือ การเชื่อมโยงโดยใช้เกตโลจิกสามสถานะ โดยใช้สัญญาณควบคุมพอร์ตอินพุทจะเป็นตัวไปเปิดเกตให้ข้อมูลเข้าสู่บัล และไมโครโปรเซสเซอร์จะอ่านเข้าไปสำหรับพอร์ตเอาต์พุทจะใช้แลตช์ฟลิปฟล็อปทำหน้าที่รับสัญญาณข้อมูลจากไมโครโปรเซสเซอร์ที่ส่งเข้าไปในบัล และได้รับการจับไว้ที่พอร์ตในขณะที่มีสัญญาณควบคุมพอร์ตทริกมาที่ขาแลตช์

พอร์ตอินพุท-เอาต์พุท ที่ใช้เกตขนาดเล็กดังกล่าว ยังมีจุดอ่อนในเรื่องของจำนวนไอซี ซึ่งอาจจะต้องใช้หลายชิพ (ถ้าต้องการหลายพอร์ต) และจะกำหนดลักษณะการทำงานให้แตกต่างไปจากวงจรเดิมที่ออกแบบไว้ บริษัทผู้ออกแบบไมโครโปรเซสเซอร์ส่วนใหญ่จะออกแบบ LSI CHIP เพื่อทำหน้าที่เป็นอินพุท/เอาต์พุทของระบบ ซึ่งมีข้อดีในเรื่องการใช้งานง่าย ในตอนนี้จะได้กล่าวถึงการประยุกต์ใช้ IC LSI ที่ทำหน้าที่เป็นพอร์ตอินพุท-เอาต์พุท ตัวที่รู้จักกันมากที่สุด มีราคาถูก หาได้ง่าย IC LSI ดังกล่าวคือ 8255 ของบริษัทอินเทล

8255 เป็นไอซีในตระกูลของ 8080 เพราะอินเทลได้ออกมาใช้ร่วมกับ CPU 8080 แต่อย่างไรก็ตาม เราสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ 8080 ได้ง่ายเช่นกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเชื่อมต่อ 8255 กับ 8088

หากพิจารณาขาต่างๆ ของ 8255 จะเห็นว่าส่วนขาควบคุมที่จะเชื่อมโยงเข้ากับบัสของไมโครโปรเซสเซอร์นั้นสามารถเชื่อมโยงกับบัสได้ โดยไม่ยาก ในที่นี้จะเป็นการต่อ 8255 เป็นพอร์ตให้กับ 8088 ใน PROJECT นี้เรามอง 8255 เป็นพอร์ตหมายเลข 1B0, 1B1, 1B2 และ 1B3 เราจะเชื่อมต่อสัญญาณการเลือกแอดเดรส

สังเกตว่า ขณะที่ CS แอดที่พินขา A9-A2 จะต้องมีข้อมูล 01101100 และเมื่อรวมกับ A1-A0 จะเป็น 01101100XX พอร์ตที่เกิดเมื่อ A0-A1 เป็น 00 ก็คือ 1B0 และถ้า A0-A1 เป็น 11 ก็ได้พอร์ต 1B3

สัญญาณที่จะควบคุม 8255 อีกชุดหนึ่ง คือ สัญญาณควบคุมการเขียนและอ่าน หากสัญญาณ WR แอดที่พินเป็น "0" จะหมายถึงการอ่านพอร์ตหรือการรับข้อมูลจากอินพุตนั่นเอง

รีจิสเตอร์ภายในของ 8255

เมื่อเราต่อ 8255 เข้ากับ 8088 ได้แล้ว สิ่งที่ต้องทำต่อไปก็คือ การโปรแกรมให้ 8255 มีพอร์ตมองเห็น 4 พอร์ต แต่ละพอร์ตจะเห็นเสมือนเป็นรีจิสเตอร์ที่เขียน/อ่านได้รีจิสเตอร์ตัวนี้จึงถูกกำหนดด้วยแอดเดรสตามที่ตั้งไว้ เช่นในกรณีนี้เป็นแอดเดรส 1B0, 1B1, 1B2 และ 1B3 รีจิสเตอร์แต่ละตัวจะได้รับการกำหนดควบคุมกันกับ RD และ WR เพื่อแสดงความหมาย ดังตัวอย่างเช่น 1B0 เป็นพอร์ต A ซึ่งเมื่อเขียนที่พอร์ตนี้จะเป็นการส่งข้อมูลเอาท์พุท และถ้าอ่านพอร์ตนี้ก็จะเป็นการอินพุทจากพอร์ตนี้ ดังนั้นสัญญาณของขาควบคุมที่ประกอบกันจะแสดงความ

หมายลงตาราง

ตารางที่ 8 สัญญาณการควบคุมการกระทำของ 8255

\overline{RD}	\overline{WR}	A1	A0	ความหมาย
1	0	0	0	เขียนพอร์ต A ซึ่งเป็นข้อมูล
0	1	0	0	อ่านพอร์ต A ซึ่งเป็นข้อมูล
1	0	0	1	เขียนพอร์ต B ซึ่งเป็นข้อมูล
0	1	0	1	อ่านพอร์ต B ซึ่งเป็นข้อมูล
1	0	1	0	เขียนพอร์ต C ซึ่งเป็นข้อมูล
0	1	1	0	อ่านพอร์ต C ซึ่งเป็นข้อมูล
1	0	1	1	เขียนข้อมูล ซึ่งเป็นรหัสควบคุม
0	1	1	1	อ่านเข้ามาซึ่งไม่มีความหมายใด

การใช้ 8255 จะต้องส่งรหัสควบคุม (control byte) เข้าไปยังพอร์ตข้อมูลควบคุม เพื่อควบคุมการทำงานของ 8255 โดยใช้สัญญาณควบคุมพอร์ตหมายเลข 1B3 การควบคุมการทำงานของ 8255 มีหลายโหมด แต่ละโหมดจะแตกต่างกันออกไป การโปรแกรมให้ 8255 ทำงาน จะทำได้ 3 โหมด คือ โหมด 0 (ผู้ใช้เป็นผู้กำหนดเองว่าพอร์ตไหนพอร์ตอินพุทหรือพอร์ตไหนเป็นพอร์ตเอาต์พุท), โหมด 1 (เป็นโหมดที่ทำให้อินพุท-เอาต์พุทมีการตรวจสอบสัญญาณ handshake โดยใช้พอร์ต C บนเป็นสัญญาณ handshake ของพอร์ต A ส่วนพอร์ต C ล่างเป็นสัญญาณ handshake ของพอร์ต B) และโหมด 2 (เป็นโหมดที่กำหนดพอร์ตให้พอร์ต A เป็นพอร์ตแบบ bidirectional และพอร์ต C ทำหน้าที่เป็นสัญญาณตรวจสอบ handshake)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

การอินเตอร์เฟสและการแปลงสัญญาณ

คอมพิวเตอร์นั้นปกติจะมี (Port) อยู่กับตัวมันเสมอ เพื่อเป็นการติดต่อกับอุปกรณ์ภายนอกเพื่อประโยชน์ในการควบคุมอุปกรณ์ต่างๆ แต่ในหลายๆ กรณี อุปกรณ์จำนวนมากต้องถูกควบคุมด้วยสัญญาณทางอนาล็อก (Analog) ซึ่งเป็นสัญญาณที่ต่อเนื่อง ตัวอย่างอุปกรณ์ เช่น ดีซีมอเตอร์ (ความเร็วของการหมุน) จะถูกควบคุมด้วยคอมพิวเตอร์จึงเป็นเหตุให้สัญญาณทางด้านดิจิทัลที่เอาท์พุทต้องเปลี่ยนสัญญาณอนาล็อกให้เป็นอินพุทกับคอมพิวเตอร์นั้นก็กระทำไม่ได้ จึงต้องทำการแปลงสัญญาณจากอนาล็อกเป็นดิจิทัลเสียก่อน ในบทนี้เราจะพูดภาพรวมๆ ของวงจรการแปลงสัญญาณจากดิจิทัลให้เป็นอนาล็อก (D/A) และอนาล็อกเป็นดิจิทัล (A/D) และก็การใช้งานของมัน

1. การแปลงสัญญาณจากดิจิทัลให้เป็นอนาล็อก

หน้าที่หลักของตัวแปลงสัญญาณ D/A ก็คือ การนำเอากลุ่มของบิตข้อมูล จากคอมพิวเตอร์หรือวงจรดิจิทัลอื่นๆ และแปลงรูปแบบของบิตนั้นให้เป็นสัญญาณเสมือนระดับโวลต์ที่ต่อเนื่อง ปกติแล้วรูปแบบของบิตที่ส่งผ่านตัวแปลงสัญญาณ D/A มักจะแสดงในรูปเลขฐานสองระบบมีระดับสัญญาณเอาท์พุทของ D/A ควรจะเป็นระดับที่แตกต่างกันสำหรับแต่ละอินพุท

1.1 หลักเบื้องต้นจากการแปลงสัญญาณจาก ดิจิทัลเป็นอนาล็อก

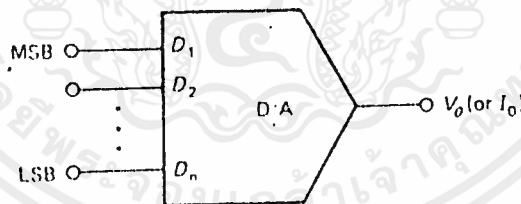
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยปกติแล้วจะใช้บล็อกไดอะแกรมเป็นตัวแสดงแทน DAC (D/A CONVERTER) ในรูป 21 สัญญาณเอาต์พุตออกจาก DAC อาจจะเป็นระดับคัลคาหรือกระแสไฟฟ้าก็ได้ อย่างไรก็ตามก็ตีชนิดของสัญญาณเอาต์พุตที่ขึ้นอยู่กับโครงสร้างวงจรภายในตัว DAC ว่าจะให้เอาต์พุตเป็นอย่างไร จำนวนของระดับคัลคาหรือกระแสไฟฟ้าที่ซึ่งสร้างมาจากเอาต์พุตของ DAC นั้นมีสูตรในการหาคือ

$$N = 2^n$$

(1)

ซึ่ง N คือ จำนวนระดับของสัญญาณเอาต์พุตที่แตกต่างกัน
 n คือ จำนวนบิตอินพุตของ DAC

รูปที่ 21 บล็อกไดอะแกรมของตัวสัญญาณดิจิทัลเป็นแอนะล็อก

ตัวอย่างที่ 1

DAC มีไบนารี 10 อินพุต จงหาว่าระดับเอาต์พุตที่แตกต่างกันมีเท่าไร?

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad N &= 2^n \\ &= 2^{10} = 1024 \text{ ระดับ} \end{aligned}$$

จำนวนของระดับที่แตกต่างกันของเอาต์พุต DAC นั้นอาจใช้นิยามความหมายของ เรสโซลูชัน (RESOLUTION) ของอุปกรณ์ ค่าเรสโซลูชันนี้เป็นวิธีหนึ่งที่ใช้บอกคุณภาพของ DAC ซึ่งหาได้จากอัตราส่วน 1 ใน N ส่วน โดยมากแล้วมักบอกอยู่ในรูปของเปอร์เซ็นต์ ดังสมการ

$$\% \text{ ของเรสโซลูชัน} = (1/2^n) * 100\% \quad * \quad (2)$$

จากตัวอย่างที่ 1 เราจะเห็นว่าถ้ามีการเพิ่มอินพุตมากๆ จะทำให้ค่าเรสโซลูชันดีขึ้น (นั่นก็คือ เปอร์เซ็นต์ของเรสโซลูชันจะน้อยลง) ในปัจจุบันถ้าเราดูจากคู่มือไอซีจะนิยมบอกค่าเรสโซลูชันตามค่าจำนวนบิต เช่น คอนเวอร์เตอร์ ชนิด 8 บิต ก็จะเขียนว่า 8 bit resolution เป็นต้น

$$* \quad \% \text{ ของเรสโซลูชันนั้นในบางตำราอาจใช้เป็น } (1/2^{n-1}) * 100\% \quad *$$

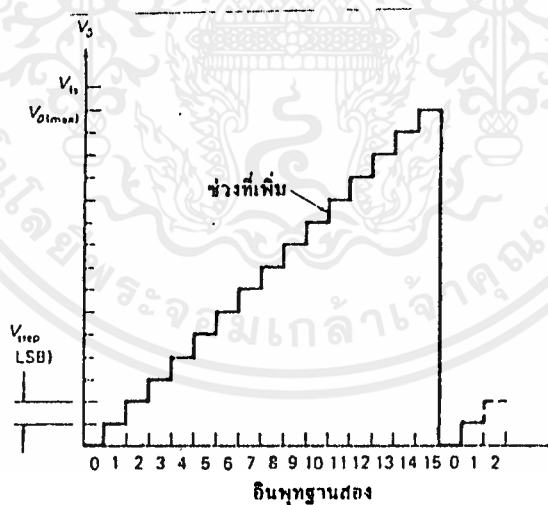
ตัวอย่างที่ 2.

จากตัวอย่างที่ 1 จงหาว่า DAC มีเรสโซลูชันกี่เปอร์เซ็นต์?

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad \text{เปอร์เซ็นต์ของเรสโซลูชัน} &= (1/2^{10}) * 100\% \\ &= (1/1024) * 100\% \\ &= 0.098\% \end{aligned}$$

จากตัวอย่างที่ 2 นั้นค่าของเรสโซลูชันในอีกความหมายหนึ่งก็คือ เปอร์เซ็นต์ของความเที่ยงตรงของเอาต์พุตที่จำกัดอินพุต (FINITE INPUT) เพื่อเทียบกับเอาต์พุตสมบูรณ์แบบ (FULL SCALE OUTPUT) เอาต์พุตสมบูรณ์แบบก็คือเอาต์พุตที่เกิดจาก DAC ซึ่งมีอินพุตไม่จำกัด (INFINITE INPUT) เราจะเห็นได้ว่ายิ่งเปอร์เซ็นต์ของเรสโซลูชันยิ่งน้อยเท่าไรจะได้เอาต์พุตที่ใกล้เคียงอุดมคติเท่านั้น ในทางปฏิบัติ DAC ไม่สามารถให้เอาต์พุตที่สมบูรณ์แบบได้เพราะมีอินพุตจำกัด

ลองพิจารณารูปที่ 21 สมมติว่ามี 4 อินพุต กราฟแสดง V_o ต่อไบนารีอินพุตจะดังรูปที่ 22 สังเกตว่าจะมีอินพุตที่แบ่งแยกกันอยู่ 16 ระดับค้กคาโดยเริ่มต้นที่ 0V และมีช่วงขึ้น (RISER) อยู่ 15 ช่วง

รูปที่ 22 กราฟแสดงคุณลักษณะของ DAC 4 บิตอินพุต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้าเราต้องการให้ได้เอาต์พุตสมบูร์ดแบบ เราจะต้องเพิ่มอิมเพทและจะทำให้เกิดขึ้นที่ 16 ไปเรื่อยๆโดยขึ้นแบบ step (ขั้นบันได) เอาต์พุตที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นเรามักเรียกว่า LBS (LEAST SIGNIFICANT BIT) คือ การเปลี่ยนแปลงหน่วยย่อยที่สุดเพื่อมีการเปลี่ยนสภาวะอินพุต

การเพิ่มของเอาต์พุต (คิกคาหรือกระแส) สำหรับแต่ละขั้นนั้น มีความสัมพันธ์ดังสมการ

$$\text{ขนาดของขั้น} = V_{\text{FS}}/2^n \quad (3)$$

โดยที่ n = จำนวนไบนารีอินพุต

V_{FS} = คิกคาเอาต์พุตสมบูร์ดแบบ (full scale output)

ตัวอย่างที่ 3

จงหา V_o ของ DAC 4 บิต ที่มีค่าของ $V_{\text{FS}} = 10\text{V}$ และมีจำนวนขั้นเมื่อคิกทางเลขฐาน 10 อยู่ 12 ขั้น

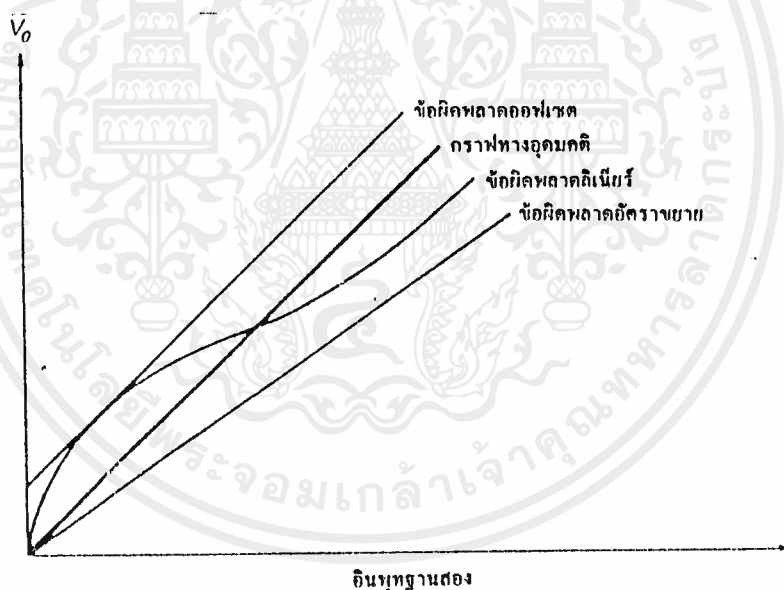
$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad \text{ขนาดของขั้นจากสมการ (3)} \quad \text{ขนาดของขั้น} &= V_{\text{FS}}/2^n \\ &= 10/16 \\ &= 0.625 \end{aligned}$$

คิกคาเอาต์พุตหาโดยการเอาขนาดของขั้นคูณด้วยค่าไบนารีอินพุต (เลขฐาน 10)

$$\begin{aligned} V_o &= 0.625 * 12 \\ &= 7.5 \text{ v} \end{aligned}$$

เรสโซลูชันของ DAC ใช้เป็นตัวบ่งชี้ถึงความถูกต้องของอุปกรณ์เพราะ เรสโซลูชันเป็นตัวจำกัดความเที่ยงตรงของอุปกรณ์ แต่เรสโซลูชันกับความเที่ยงตรง (ACCURACY) มีสิ่งเดียวกัน ตัวอย่างเช่น DAC 16 บิตอินพุตจะมี เรสโซลูชันที่ดี (1 ส่วนใน 65,536) แต่ก็ไม่จำเป็นว่าค่าเอาต์พุตที่ออกมาจะเกิดมาจากอินพุตบิตในเงื่อนไขอุดมคติ เอาต์ของ DAC สามารถถูกต้องได้ภายใน $\pm 1/2$ ของ

V_{step} (หรืออาจหมายถึง $+_{-}1/2$ LBS เพราะ $1 \text{ step} = 1\text{LSB}$) อย่างไรก็ตาม ติข้อผิดพลาดใน DAC นั้นมักเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ โดยทั่วไปแล้วเกิดจากเครื่องมือและโครงสร้างของวงจร DAC ในรูปที่ 23 แสดงผลของความผิดพลาดชนิดต่างๆ บนกราฟ DAC ในอุดมคติ กราฟของ DAC ในอุดมคติจะเป็นเส้นตรงและต่อเนื่อง (ไม่มีข้อผิดพลาดเลย) และเป็นที่แน่นอนในทางปฏิบัติเราไม่สามารถจะสร้างเหตุการณ์เช่นนี้ได้เลย

รูปที่ 23 กราฟแสดงคุณลักษณะและผลของความผิดพลาดชนิดต่างๆของ DAC

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

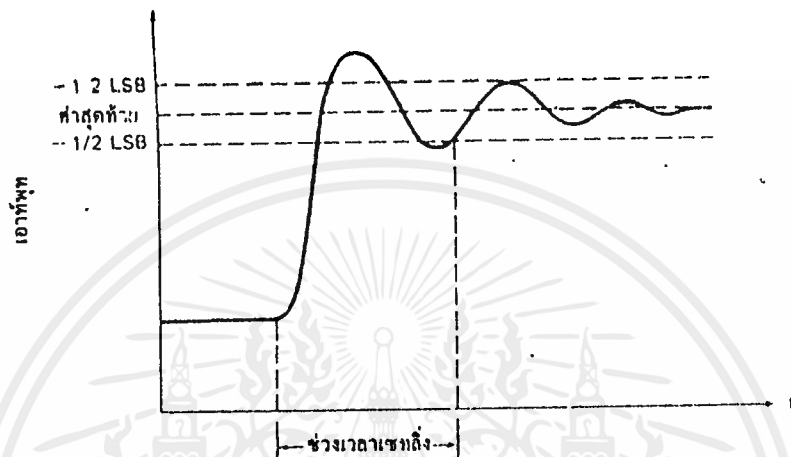
ข้อผิดพลาดออฟเซต (OFFSET ERROR) เป็นผลมาจากเอาต์พุตของ DAC ไม่เป็น 0 เมื่ออินพุตเป็น 0 ผลอันนี้จะเลื่อน v_o (หรือ i_o) ให้สูงไปกว่าเดิม ถ้ามีข้อผิดพลาดชนิดนี้เพียงอย่างเดียวเอาต์พุตจะผิดพลาดในปริมาณที่คงที่

ข้อผิดพลาดอัตราขยาย (GAIN ERROR) บางครั้งเรียกว่าข้อผิดพลาดสเกลลิง (SCALING ERROR) ข้อผิดพลาดชนิดนี้จะสร้างขนาดของขั้น (STEP SIZE) ใหญ่เกินไปหรือเล็กเกินไปกว่าปกติ (LSB ไม่ปกติ) เอาต์พุตเพิ่มผิดพลาดอาจมากขึ้นหรือน้อยลงกว่าปกติ

ข้อผิดพลาดลิเนียร์ (LINEARITY ERROR) ข้อผิดพลาดชนิดนี้เกิดขึ้นมาจากวงจรภายในของ DAC ซึ่งไม่ลิเนียร์ (NONLINEARITY) เช่น ถ้าอัตราขยายของ DAC ไม่คงที่แล้วขนาดของเอาต์พุตก็จะแปรเปลี่ยนไปได้ ผลของข้อผิดพลาดชนิดนี้ก็คือนำให้เอาต์พุตเบี่ยงเบนไม่เป็นเส้นตรง ข้อผิดพลาดมักเกิดจากอุณหภูมิที่แปรเปลี่ยนแปลงรวดเร็วและข้อผิดพลาดชนิดนี้ยากมากที่จะแก้ไข

ในการระบุเกี่ยวกับ DAC นั้นเป็นการระบุความสัมพันธ์กับเวลาซึ่งวงจรไฟฟ้าได้ใช้ไปในการแปลงสัญญาณคุณสมบัติอันนี้เรียกว่า เซทลิงไทม์ (SETTLING TIME) เวลาเซทลิง หมายถึงเวลาที่ใช้ไปสำหรับให้เอาต์พุตตอนแรกเคลื่อนที่เข้าหาจุดเอาต์พุตสุดท้ายตามเปอร์เซ็นต์ของเอาต์พุตระบุไว้ โดยปกติจะใช้ว่า $\pm 1/2$ LSB (1 LSB ก็คือ ขนาดของขั้น (STEP SIZE))

รูปที่ 24 เป็นการแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงระดับของเอาต์พุตและแสดงถึงวิธีการสังเกตช่วง "เวลาเซทลิง"

รูปที่ 24 กราฟของ DAC ซึ่งตอบสนองกับเวลาซึ่งแสดงถึงเวลาเซตถึง (SETTLING TIME)

จากตัวอย่างนี้เอาต์พุตของมันได้แสดงถึงการกระเฝือกเกิน (OVERSHOOT) ช่วงเอาต์พุตที่ต้องการการกระเฝือกเกินเป็นสิ่งที่ปกติในวงจร DAC เมื่อไรก็ตามที่เอาต์พุตถึงช่วงที่เราต้องการและไม่กระเฝือกสูงกว่าที่เราต้องการ เราเรียกช่วงนั้นว่าสภาวะสุดท้าย กรณีที่จะผิดแปลกออกไปของช่วงเวลาเซตถึง (SETTLING TIME) ก็คือ ต้องการเปลี่ยนเอาต์พุตของ DAC จากเอาต์พุตสูงสุดไปเป็นเอาต์พุตต่ำสุดหรือจากเอาต์พุตต่ำสุดไปเป็นเอาต์พุตสูงสุดเพื่อความเข้าใจ นิยาม DAC ซึ่งมีเวลาเซตถึงเท่ากับ 10 ms เพื่อที่เราจะได้รับเอาต์พุตที่ถูกต้องภายใต้เงื่อนไขของอินพุต โบนารีอินพุตจะต้องไม่เปลี่ยนค่าเร็วกว่า 10 ms/ครั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. วงจรการแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นอนาล็อก

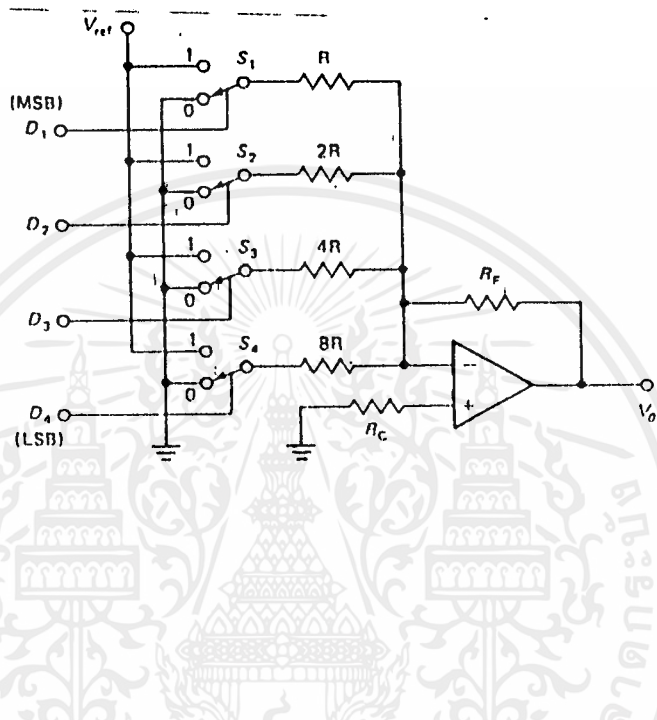
DAC โดยปกติแล้วมักจะใช้ออปแอมป์ในการออกแบบวงจรโดยเฉพาะอุปกรณ์ D/A ในบทนี้จะกล่าวถึงวงจร DAC 4 แบบ ซึ่งแต่ละแบบได้ถูกประยุกต์ใช้งานกันทั่วไป

2.1 Weight Resistor Summing Amplifier

เป็นแบบที่ง่ายที่สุดแบบหนึ่งของ DAC ก็คือ การใช้โดยการให้น้ำหนักตัวอย่าง ดังรูป 25 เพื่อที่จะให้วงจรไม่ยุ่งยากก็เลยแสดงเพียง 4 อินพุต สวิตช์จะถูกควบคุมด้วยสัญญาณอินพุตจาก D1 - D4 เพื่อจะไปต่อเข้ากับ V_{ref} (แรงดันอ้างอิง) โดยใช้มาตรฐานของวงจรออปแอมป์เราจะสามารถหาเอาท์พุทโวลต์ที่แท้จริงของวงจรนี้จากสูตร

$$V_o = -V_{ref} \left(\frac{D_1 R}{1 R} + \frac{D_2 R}{2 R} + \frac{D_3 R}{4 R} + \frac{D_4 R}{8 R} \right) \quad (4)$$

เครื่องหมายลบในสมการ 4 นั้นเป็นตัวแสดงว่าเป็นการต่อออปแอมป์ในลักษณะอินเวอร์ต ถ้า V_{ref} เป็นค่าบวก V_o จะเป็นค่าลบและถ้า V_{ref} เป็นค่าลบ V_o ก็จะเป็นค่าบวก ค่าของ R_F ใช้ในการคำนวณหาอัตราขยายของ DAC R_F ยิ่งมากค่าเอาท์พุทก็จะมากขึ้นตามไปด้วย $S_1 - S_4$ ตามปกติแล้วจะไม่ใช้สวิตช์ทางกลส่วนมากจะใช้เป็นพวก CMOS อนาล็อกสวิตช์ เช่น ไอซีเบอร์ LF 11331 ซึ่งสวิตช์เหล่านี้จะถูกควบคุมให้เปิดหรือปิดโดยระดับสัญญาณ ตัวอย่างข้างล่างจะช่วยให้เข้าใจการทำงานของวงจรนี้ยิ่งขึ้น

รูปที่ 25 Weighted resistor D/A converter

ตัวอย่าง 4

ค่าของอุปกรณ์ต่างๆ สำหรับในวงจรรูป 25 คือ

$$R_F = 10 \text{ K} \quad V_{ref} = 5 \text{ V}$$

จงหาเปอร์เซ็นต์ริโซลูชั่น (RESOLUTION) ของวงจร และหา V_o สำหรับ
อินพุตต่อไปนี้

สมมติว่าโลจิก "1" ต่ออยู่กับ V_{ref}

	D_1	D_2	D_3	D_4
(1)	0	0	0	1
(2)	0	0	1	0
(3)	1	0	0	0
(4)	1	1	1	1

วิธีทำ

$$\begin{aligned}
 \text{เปอร์เซ็นต์ของเรสโซรชัน} &= (1/2^n) \times 100\% \\
 &= 1/16 \times 100\% \\
 &= 6.25 \text{ เปอร์เซ็นต์}
 \end{aligned}$$

ใช้สมการ 4 หา V_o ดังต่อไปนี้

$$1. \quad V_o = -5V \left(\frac{0 \times 10k}{10k} + \frac{0 \times 10k}{20k} + \frac{0 \times 10k}{40k} + \frac{1 \times 10k}{80k} \right)$$

$$V_o = -0.625 \text{ V}$$

$$2. \quad V_o = -5V \left(\frac{0 \times 10k}{10k} + \frac{0 \times 10k}{20k} + \frac{1 \times 10k}{40k} + \frac{1 \times 10k}{80k} \right)$$

$$V_o = -1.250 \text{ V}$$

$$3. \quad V_o = -5V \left(\frac{1 \times 10k}{10k} + \frac{0 \times 10k}{20k} + \frac{0 \times 10k}{40k} + \frac{1 \times 10k}{80k} \right)$$

$$V_o = -5.00 \text{ V}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$4. \quad V_o = -5V \left(\frac{1 \times 10k}{10k} + \frac{1 \times 10k}{20k} + \frac{1 \times 10k}{40k} + \frac{1 \times 10k}{80k} \right)$$

$$V_o = -9.375 \text{ V}$$

จากตัวอย่างเราจะเห็นความสัมพันธ์ของการให้นำหนักแบบไบนารีระหว่างเอาต์พุตกับอินพุตในกรณีที่ 1 และ 2 จะเห็นได้ชัดว่าเมื่อค่าของอินพุตเป็น 2 เท่า เอาต์พุตก็จะเป็น 2 เท่าด้วย ลองสังเกตในกรณีที่ 4 เอาต์พุตมากที่สุดก็ยังไม่น้อยกว่าเอาต์พุตสมบูร์นแบบในกรณีที่ 3 มีเพียง MSB (MOST SIGNIFICANT BIT) ซึ่งมีโลจิกเป็น 1 ได้ $V_o = -5V$ ซึ่งเท่ากับ $1/2 V_{r_{in}}$ ซึ่งทำให้เรารู้ว่า $V_{r_{in}} = -10V$ ถ้าเราเพิ่มอินพุตมากเข้าไปอีกก็จะทำให้อเอาต์พุตเข้าใกล้ $V_{r_{in}}$ ไปเรื่อยๆ

เวลาที่ใช้ในการแปลงสัญญาณซึ่งเคยได้อ้างถึงมาเมื่อหัวข้อก่อนก็มีส่วนสำคัญในการพิจารณาความเร็วของการแปลงสัญญาณ มันขึ้นอยู่กับวงจรที่ช่วงเวลาไปทั้งหมด, เวลาเซตติง (settling time) ที่ไม่เป็น 0 ขณะของตัวออปแอมป์ อัตราสลุ (slew rate) คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงที่มากที่สุดที่เป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นที่เอาต์พุตของออปแอมป์ (เป็น Large signal) แบนด์วิท (Bandwidth) เป็นช่วงของความถี่ที่ทำงานได้และสัมพันธ์กับอัตราสลุ (เป็น SMALL SIGNAL) ในการพิจารณาตอนนี้อัตราสลุมีความสำคัญกว่าแบนด์วิท เนื่องจากเราต้องการที่จะได้สัญญาณเอาต์พุตที่ใหญ่และมีช่วงขึ้นที่เร็วถ้าเราต้องการเปลี่ยนแปลงสัญญาณเร็ว เราต้องใช้ออปแอมป์ที่มีความเร็วสูง (เป็น high slew rate) แต่เราควรระมัดระวังในการใช้ในวงจรดิจิทัลที่สามารถที่จะเปลี่ยนสถานะของเอาต์พุตได้ด้วยความเร็วสูง ถ้า DAC ไม่สามารถเปลี่ยนเอาต์พุตของมันให้เร็วกว่าผลตอบสนองการเปลี่ยนอินพุตแล้ววงจรนั้นก็ไม่สามารถนำมาใช้งานได้

เวลาเซตลิ่ง (Setting time) ประมาณ 150 ns หรือต่ำกว่านั้นเหมาะสมสำหรับใช้อ่านโดยทั่วไป ถ้าเป็นออปแอมป์เบอร์ 741 ซึ่งใช้เป็นตัว converter ของรูป 25 จะมีอัตราการเปลี่ยนแปลงสูงสุดประมาณ $0.5\text{v}/\mu\text{s}$ นั้นหมายถึงว่า ถ้ามีอินพุทไปนารีเริ่มต้นที่ 0 และเป็น 1111 เอาท์พุทใช้เวลา $20\mu\text{s}$ ในการแปลงซึ่งจากการคำนวณดูเหมือนว่าวงจรนี้ให้อเอาท์พุทได้เร็วแต่ถ้าเปรียบเทียบกับวงจรอื่น ๆ ยังจัดว่าช้าพอสมควร

แม้ว่าวงจรดังรูปที่ 25 จะมีประโยชน์แต่ก็มีข้อเสียหลายอย่างเช่นในกรณีที่บิตของข้อมูลเพิ่มมากขึ้นค่าของตัวต้านทานจะมากมายหลายค่าตามไปด้วยเช่น กรณี 8 บิต เราต้องใช้ตัวต้านทาน $R, 2R, 4R, \dots, 128R$ ค่ามากที่สุดจะเท่ากับค่าน้อยที่สุดหรือในกรณี 12 บิต ค่าที่มากที่สุดจะต้องใช้ 2048 ของค่าน้อยที่สุดจึงสร้างยากในทางปฏิบัติและยังมีปัญหาที่เกิดมาจากอุณหภูมิ เพราะว่าตัวต้านทานมักจะมีการเปลี่ยนแปลงตามอุณหภูมิ

2.2 R-2R แลคเคอร์ DAC (R-2R LADDER D/A CONVERTER)

ทางเลือกของวงจร DAC แบบให้น้ำหนักไบนารีก็คือ วงจร R - 2R แลคเคอร์ รูปวงจรโดยรวมแสดงดังรูป 26 จากตัวอย่างออปแอมป์ถูกต้องในลักษณะ "นอนอินเวอร์ตติ้ง (non inverting)" และจะสามารถเห็นลักษณะของวงจรเป็นรูปบันได (ladder) ตัว ladder ของวงจรนี้จะทำตัวเป็นเสมือนตัวปรับระดับศักดาศักดาอินพุทของออปแอมป์มีความสัมพันธ์กับตัวแลคเคอร์ (ladder) ดังสมการ

$$V_{in} = D_1 V_{ref}/2 + D_2 V_{ref}/4 + D_3 V_{ref}/8 + D_4 V_{ref}/16 \quad (5)$$

จากสมการ 5 สามารถแสดงได้ดังนี้

$$V_{in} = V_{ref}(D_1/2 + D_2/4 + D_3/8 + D_4/16 \dots) \quad (5 a)$$

$$D_n = 1 \text{ เมื่อ ต่อ } V_{ref}$$

$$= 0 \text{ เมื่อ ต่อ GND}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

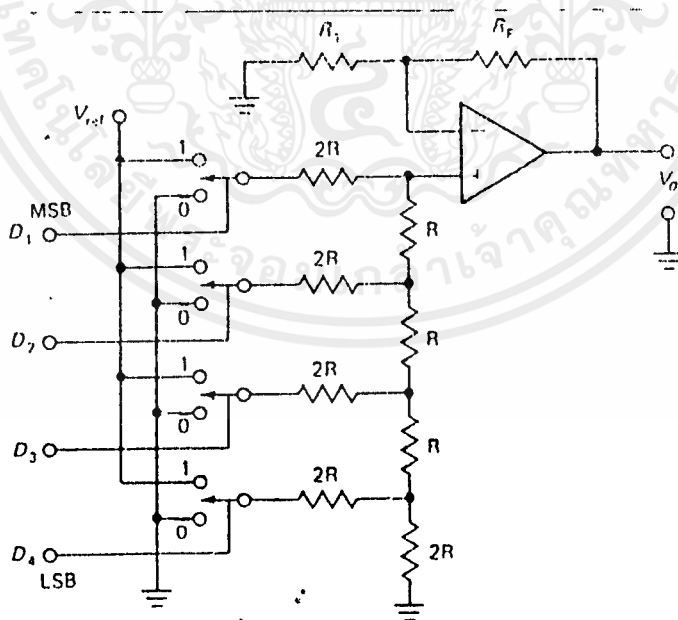
อัตราขยายคักดา (voltage gain) ของ แอนอินเวอร์ตติ้งออปแอมป์
จะใช้สมการ

$$A_v = 1 + R_F/R_1 = V_o/V_{in} \quad (6)$$

ตามสมการ 5(a) และ 6 จะได้ว่า

$$V_o = A_v V_{ref}(D_1/2 + D_2/4 + D_3/8 + \dots) \quad (7)$$

ข้อได้เปรียบของวงจร R-2R แลคเตอร์ก็คือ มีแค่ค่าความต้านทานที่ต่างกัน
เพียง 2 ค่าซึ่งใช้ในอินพุทของแอมป์ซึ่งแก้ปัญหาเรื่องความต้านทานหลายๆ ค่า และ
ในการสร้าง จะสร้างตัวต้านทานทั้งหมดลงบนชิปเดียวกัน จึงทำให้มีคุณสมบัติเหมือน
กันตลอดจนกรณีที่เพิ่มบิตมากขึ้น วงจรแลคเตอร์สามารถแบ่งกระแสแยกไหลได้แน่
นอนกว่าแบบตัวต้านทานให้น้ำหนัก

รูปที่ 26 R- 2R แลคเตอร์ DAC

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างที่ 5

DAC รูป 26 มีค่าต่างๆ ของอุปกรณ์ดังนี้ : $R_p = 10\text{ K}$, $R=10\text{K}$, $V_{ref}=5\text{V}$
 จงหา V_o จากอินพุตต่อไปนี้ สมมติว่าโลจิก 1 ต่ออยู่กับ V_{ref}

	D1	D2	D3	D4
1	0	0	0	1
2	0	0	1	0
3	1	0	0	0
4	1	1	1	1

วิธีทำ V_o สำหรับแต่ละกรณีใช้สมการ 7

$$\text{กรณีที่ 1} = V_o = 0.625\text{ V}$$

$$\text{กรณีที่ 2} = V_o = 1.250\text{ V}$$

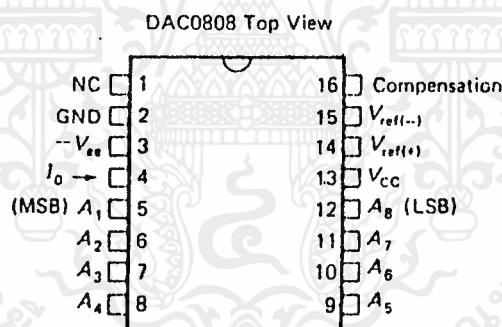
$$\text{กรณีที่ 3} = V_o = 5.000\text{ V}$$

$$\text{กรณีที่ 4} = V_o = 9.375\text{ V}$$

2.3 อุปกรณ์ D/A คอนเวอร์เตอร์

วงจรแปลงสัญญาณที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นเป็นวงจรที่มักใช้ในการออกแบบง่าย ๆ แต่ถ้าเราต้องการให้ได้ค่าเรสโซลูชัน (RESOLUTION) ที่ดีแล้วเราจะต้องพยายามใช้ตัวต้านทาน (R) ให้มีจำนวนน้อยในตัวอย่างที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้เป็นคอนเวอร์เตอร์แบบ R - 2R 7 บิตเราจำเป็นต้องใช้ตัวต้านทานซึ่งสอดคล้องกันในวงจรแลตเตอร์ถึง 16 ตัว ตัวต้านทานเหล่านี้จะมีราคาแพงและมีขนาดของวงจรใหญ่เราจึงมีวิธีการแก้ปัญหาเหล่านี้ โดยการใช้เทคโนโลยี IC ช่วยในการ match ค่าในเชิงความสัมพันธ์ของค่าตัวต้านทานกับอุณหภูมิและ IC D/A เป็นสามารถใช้แทน วงจรคอนเวอร์เตอร์ได้และมีขนาดเล็กสำหรับที่วางบนแผ่นสายวงจรทำให้สะดวกสบายในการออกแบบวงจรส่วนอื่นด้วย

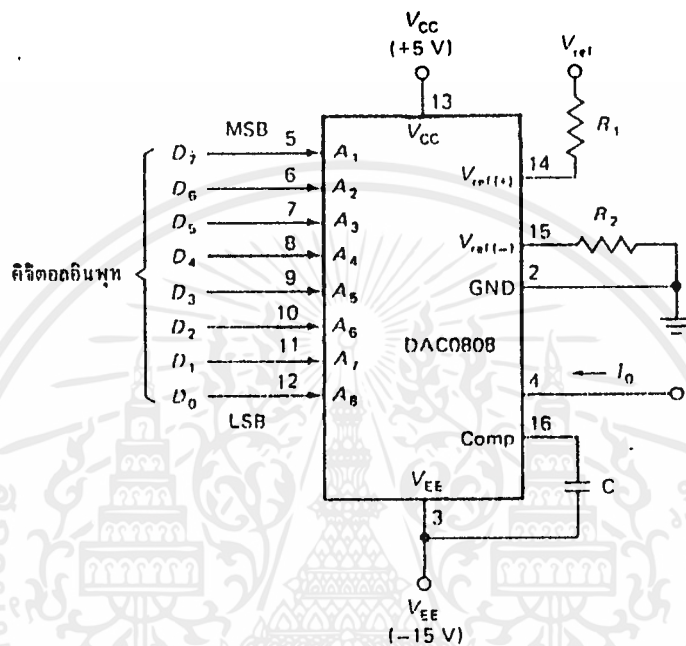
ปัจจุบันมีชิพของ D/A อยู่หลายชนิด ตัวอย่างในรูปที่ 27 เป็นตัวอย่างของ อุปกรณ์ D/A ของบริษัท NS (NATIONAL SEMICONDUCTOR) ชื่อ DAC 0808 ซึ่งชิพตัวนี้เป็นการแบบรับข้อมูลเข้า 7 บิต และมีกระแสเป็นเอาต์พุต กระแสเอาต์พุตก็ขึ้นอยู่กับอินพุตไบนารี DAC 0808 เป็นรุ่น 16 - Pin Dip* และมีช่วงเวลาเซตลิ่ง (SETTLING) เท่ากับ 150 ms รูปร่างลักษณะของอุปกรณ์แสดงดังรูปที่ 27

รูปที่ 27 แสดงตำแหน่งของขาอุปกรณ์ DAC 0808

* Dip มาจากคำว่า DUAL INLINE PACKAGE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 28 เป็นวงจรที่ใช้งานทั่วไป ของ DAC

วงจรที่ใช้งานของไอซีเบอร์ DAC 0808 จะเป็นดังรูปที่ 28 กระแสเอาต์พุตของวงจรนี้สามารถคำนวณได้จากสูตร

$$-I_o = -V_{ref} / R_1 (D_{7/2} + D_{6/4} + D_{5/2} + \dots + D_{0/256}) \quad (8)$$

ซึ่ง $D_n = 1$ หรือ 0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลองย้อนมาพิจารณาที่ตัว D ปกติแล้วอินพุทของวงจรนี้มักจะ DATA BUS ของ ซีพียู และแรงดันค้ำอ้างอิงลบ ($V_{REF}(-)$) จะต่อกับตัวต้านทานลงกราวด์ ตัวต้านทานนี้ก็คือ R_2 ซึ่งจะเท่ากับ R_1 ตัวต้านทานนี้มักใช้ในการแก้ไขออฟเซต (offset error) ที่ขา 16 เป็นขา compensation มักต่อเชื่อมกับ V_{REF} ผ่านตัวเก็บประจุ (capacitor) ค่าต่ำประมาณ 0.001 ค่าตัวเก็บประจุจะช่วยให้ในการป้องกันการ Overshoot และสัญญาณย้อนที่เอาต์พุทของคอนเวอร์เตอร์จะสังเกตได้ว่าค่าระดับเอาต์จะเป็นระดับกระแสลบ รูปวงจรด้านบนนั้นไม่ค่อยมีปัญหาในการใช้งานและบ่อยครั้งที่ใช้งานได้สะดวก

ตามปกติแล้ว เรามักนิยมให้เอาต์พุทของคอนเวอร์เตอร์อยู่ในลักษณะของศักดา มากกว่าอยู่ในลักษณะของกระแสเป็นเรื่องที่ง่ายมากโดยเราทำการต่อออปแอมป์เพิ่มที่ขา I_0 ดังรูปที่ 29 เราสามารถจะได้ศักดาเอาต์พุทออกมาดังสมการ

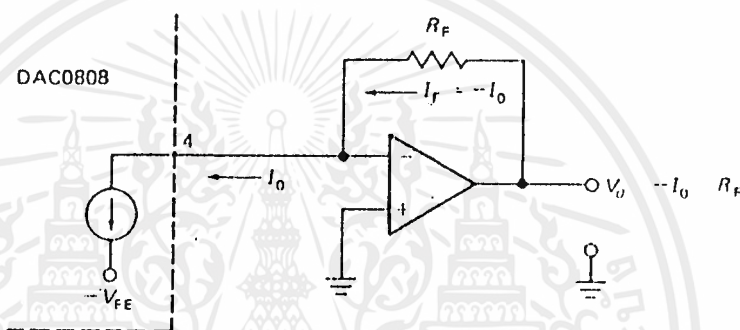
$$V_0 = -I_0 R_F \quad (9)$$

เนื่องมาจากว่า I_0 เป็นกระแสลบ V_0 ที่เราต้องการเป็นศักดาบวกและเนื่องจาก I_0 เป็นอัตราส่วนกับอินพุทเพราะฉะนั้น V_0 ซึ่งเป็นอัตราส่วนกับอินพุทเช่นเดียวกัน วงจรแบบสมบูรณ์โดยใช้ DAC 0808 และ I/V คอนเวอร์เตอร์ได้แสดงดังรูปที่ 30 เราจะได้สมการหา V_0 โดยการเชื่อมสมการที่ 8 และสมการที่ 9 เข้าด้วยกันจะได้

$$-V_0 = V_{REF} R_F / R_1 (D_{7/2} + D_{6/4} + D_{5/8} + \dots + D_{0/256}) \quad (10)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$-V_o = V_{ref} \frac{R_f}{R_i} (D_7/2 + D_6/4 + D_5/8 + \dots + D_0/256)$$

รูปที่ 29 การใช้โอปแอมป์เป็นตัวแปลงกระแสเป็นคัทดาที่เอาท์พุทของ 0808

ตัวอย่างที่ 6

วงจรดังรูปที่ 30 มีค่าต่างๆดังนี้ : $V_{ref} = 5v$, $R_f = 5K$
จงออกแบบตัวแปลงกระแสเป็นคัทดาซึ่งให้ $V_o = 5v$ สำหรับไบนารีอินพุท 1000
0000 (128)₁₀

วิธีทำ ค่าของ R_F เป็นค่าเดียวที่ต้องพิจารณาเพราะทุกค่าจะทราบ
หมดโดยเราคำนวณหา I_0 จาก DAC 0808 โดยใช้สมการ 10

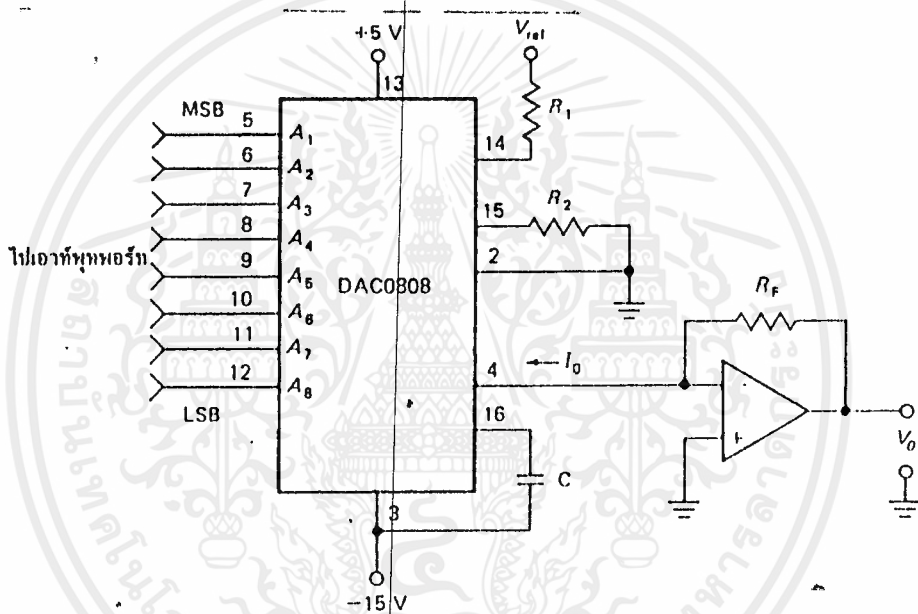
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$I_o = -V_{ref} / R_1 (D_{7/2})$$

$$= -0.5 \text{ ma}$$

เนื่องจาก $V_o = -R_F I_o$

จะได้ $R_F = V_o / I_o = 10k$

รูปที่ 30 วงจรสมบรูณ์ D/A ซึ่งจะให้เอาต์พุตเป็นศักดาไฟฟ้า

การประยุกต์ใช้งานของ DAC 0808 มักใช้ในการควบคุมการสร้างรูปคลื่น (waveform) ด้วยคอมพิวเตอร์ ในรูปที่ 31 แสดงถึงบล็อกไดอะแกรมซึ่งแทนด้วยส่วนที่จะใช้ในการสร้างรูปคลื่น D/A คอนเวอร์เตอร์จะถูกขับจากแลทช์เอาต์พุตพอร์ท (latch output port) เราก็จะโปรแกรมภาษาแอสแซมบลีให้ส่งค่าไปที่เอาต์พุตในรูปของบิตเพื่อสร้างรูปคลื่น ตัวอย่างเช่นถ้าเราต้องการได้รูปคลื่นเป็นฟันเลื่อยเรา

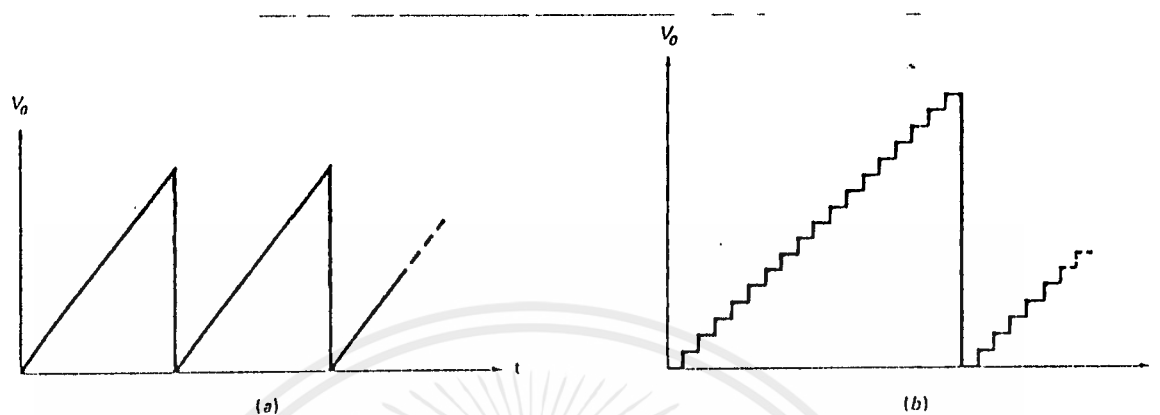
จะโปรแกรมโดยการเพิ่มค่าตัวแอดคิวิตูเลเตอร์ (AL ใน 8088) และส่งแถวของเออท์พุทไปที่พอร์ทเพื่อเป็นอินพุทให้กับ DAC เออท์พุทควรจะได้ออกมาดังรูปที่ 32 (a) เนื่องจากมีถึง 255 step ในการกระเพื่อมแต่ละครั้งรูปคลื่นที่ได้จึงคล้ายกับสัญญาณอนาลอกมาก ความถี่ของสัญญาณที่ได้ออกมาจะขึ้นอยู่กับช่วงเวลาที ซีพียู ใช้ในการทำคำสั่งเพิ่มและเออท์ (OUT) ซึ่งจะมีการวนลูป 255 ครั้งต่อหนึ่งลुकคลื่น

รูปที่ 31 การต่อ DAC กับ OUTPUT PORT

ถ้าเราต้องการที่จะเพิ่มความถี่ของ wave form แล้วเราสามารถทำได้ เช่นให้การเพิ่มค่าของแอดคิวิตูเลเตอร์เป็นครั้งละ 15 เราจะทำงานเพียง 17 ลुकต่อหนึ่งลुकคลื่นจะได้เออท์พุทในรูปที่ 32 b ลองเปรียบเทียบับรูปที่ 32 a ซึ่งทำงาน 255 ลुकแล้วประมาณว่าเป็นเส้นตรง

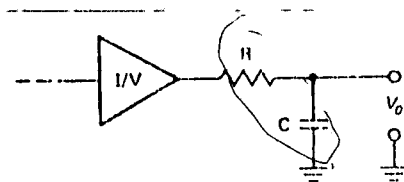
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

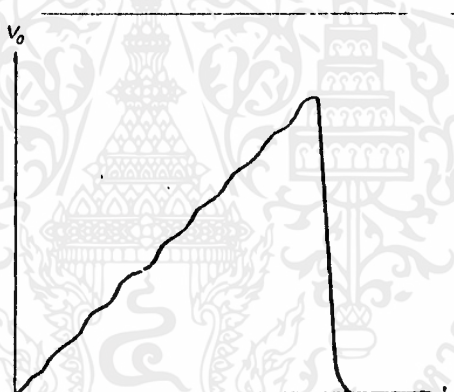
รูปที่ 32 a) รูปคลื่นฟันเลื่อย (SAWTOOTH) ในอุดมคติ

b) รูปการประมาณค่าโดย D/A คอนเวอร์เตอร์

เนื่องจากการสร้าง waveform โดยสัญญาณดิจิทัลจะทำให้สัญญาณเอาต์พุตจะมีหลายฮาร์โมนิคซึ่งเป็นตัวที่เราไม่ต้องการและเนื่องจากฮาร์โมนิคพวกนี้เกิดมากจากความถี่สูงเราสามารถกำจัดฮาร์โมนิคโดยการผ่าน LOW - PASS ฟิลเตอร์ ดังรูป 33 ความถี่สูงๆ จะถูกผ่านลงกราวด์โดยตัวเก็บประจุจะเหลือแต่สัญญาณความถี่ต่ำที่ V_o ถ้าเอา waveform รูป 32 (b) ผ่านวงจรรูป 33 จะได้ผลของสัญญาณ V_o ดังรูปที่ 34

รูปที่ 33 วงจรของความถี่ต่ำให้ผ่านได้ของ D/A คอนเวอร์เตอร์

รูปที่ 34 ผลลัพธ์หลังจากที่ผ่านฟิลเตอร์แล้ว

ตัวอย่างที่ 7

สมมติว่า DAC 8 บิต อินพุตต่ออยู่ที่ 1/0 พอร์ต 100_{๑๐} ให้เขียนโปรแกรมภาษาเบสิกเพื่อสร้างรูปคลื่นแบบฟันเลื่อยในรูป 32 (a)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีทำ

```

10  PORT    =  & H100
20  FOR I   =  0 TO & HFF
30  OUT PORT, I
40  NEXT I

```

จากโปรแกรมในตัวอย่าง 1 จะเห็นว่าเป็นการง่ายมากที่เราจะสร้างรูปคลื่นฟันเลื่อยโดยใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ และต่อไปการสร้างรูปคลื่นแบบไซน์ก็เป็นเรื่องที่ไม่ยากเราสามารถกระทำได้โดยใช้โปรแกรมทั้งหมดเพียงเราพิจารณาถึงปัจจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับเวลาหรือมุมของเฟส (phase angle) เราก็จะสามารถเขียนโปรแกรมสร้างรูปคลื่นไซน์ได้

ตัวอย่างที่ 8

ให้ไมโครคอมพิวเตอร์มีส่วน D/A ขนาด 8 บิต อยู่ที่ I/O port 30_{hex} ให้เขียนโปรแกรมภาษาเบสิกเพื่อสร้างรูปคลื่นไซน์ที่เอาท์พุท

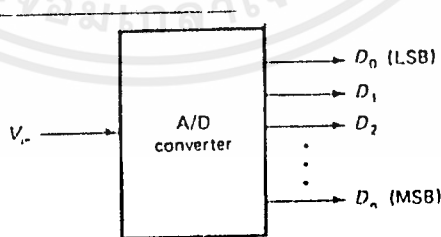
```

วิธีทำ  10  PORT    =  & H30           J แสดงเบอร์ port
        20  2 PI     =  6.28318       J กำหนดค่า 2 PI
        30  INCREMENT ≈  2 PI/256     J ความกว้างของ STEP
        40  FOR    I   =  0 TO 2 PI STEP INCREMENT
        50  X      =  SIN ( I )
        60  OUT    PORT, X
        70  NEXT

```

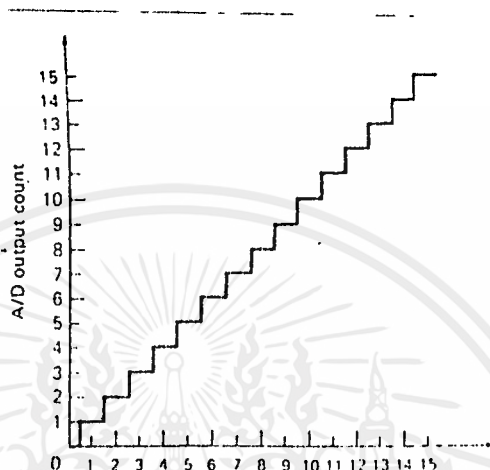
3. การแปลงสัญญาณจากอนาล็อกเป็นดิจิทัล

ปกติแล้วคอมพิวเตอร์ก็จะมีการติดต่อกับอุปกรณ์ทางอนาล็อกจึงจำเป็นต้องมีการรับสัญญาณหรือข้อมูลเข้ามาเพื่อที่จะประมวลผลต่อไป เช่น ในระบบนำวิถีจรวด ตัวคอมพิวเตอร์จะรับสัญญาณจากตัวทรานสดิวเซอร์แบบอินฟาเรด และตัวทรานสดิวเซอร์จะแสดงผลของความเร็วและตำแหน่งอื่นๆ เพื่อให้กับคอมพิวเตอร์ไปประมวลผลกลับมาควบคุมการยิง และตำแหน่งการบินของจรวดพูดง่ายๆว่าสัญญาณของทรานสดิวเซอร์ (transducer) เป็นสัญญาณอนาล็อกตัว A/D คอนเวอร์เตอร์ นั่นก็คือ ตัวเปลี่ยนสัญญาณจากอนาล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัล รูปที่ 35 แสดงบล็อกไดอะแกรมของ A/D คอนเวอร์เตอร์ วงจรนี้จะผลิตเอาต์พุตแบบไบนารี n บิต ซึ่งจะเป็อัตราส่วนแรงดันกับอินพุต จากกราฟรูปที่ 36 ซึ่งแสดงถึงคุณสมบัติของ A/D คอนเวอร์เตอร์แบบ 4 บิตจะเห็นว่าคล้ายคลึงกันมากกับรูปที่ 22 หลังจากนั้นไปเราจะมาพิจารณาถึงพารามิเตอร์ที่สำคัญซึ่งมีผลต่อคุณสมบัติของ A/D คอนเวอร์เตอร์

รูปที่ 35 สัญลักษณ์ของ A/D คอนเวอร์เตอร์

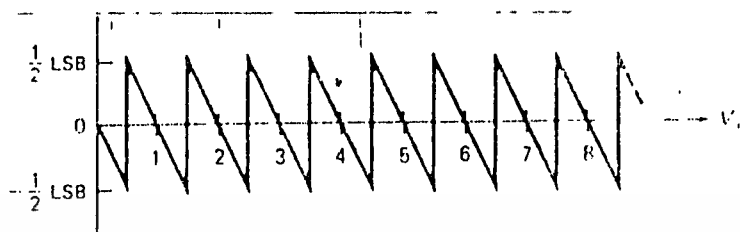
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 36 คุณสมบัติของ A/D คอนเวอร์เตอร์ แบบ 1 บิต

3.1 หลักการของ A/D

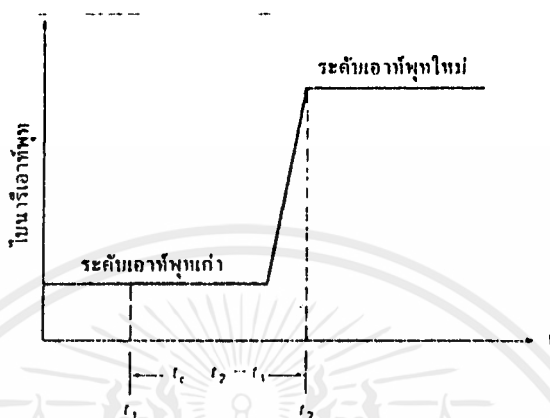
กฎแจสำคัญที่เราใช้ในการพิจารณาคุณสมบัติของการเปลี่ยนแปลงสัญญาณจากอนาลอกเป็นดิจิตอลนั้นสามารถสังเกตได้จากรูปที่ 36 ในกรณีของการแปลงสัญญาณจากดิจิตอลเป็นอนาลอกนั้นตัวที่กำหนดความถูกต้องก็คือจำนวนบิตในกรณีของการแปลงสัญญาณจากอนาลอกเป็นดิจิตอลก็เช่นเดียวกันจากรูปที่ 36 จะเห็นว่าจำนวนขั้นบันได (stair-step) ทั้งหมดมี 16 ขั้น เอาท์พุทของ A/D คอนเวอร์เตอร์นั้น จะถูกประมาณว่าเป็นสัญญาณอินพุทแบบดิจิตอล กราฟแสดงข้อผิดพลาดในเอาท์พุทที่จุดต่างๆ ดูได้จากรูปที่ 37

รูปที่ 37 ข้อผิดพลาดของ A/D คอนเวอร์เตอร์

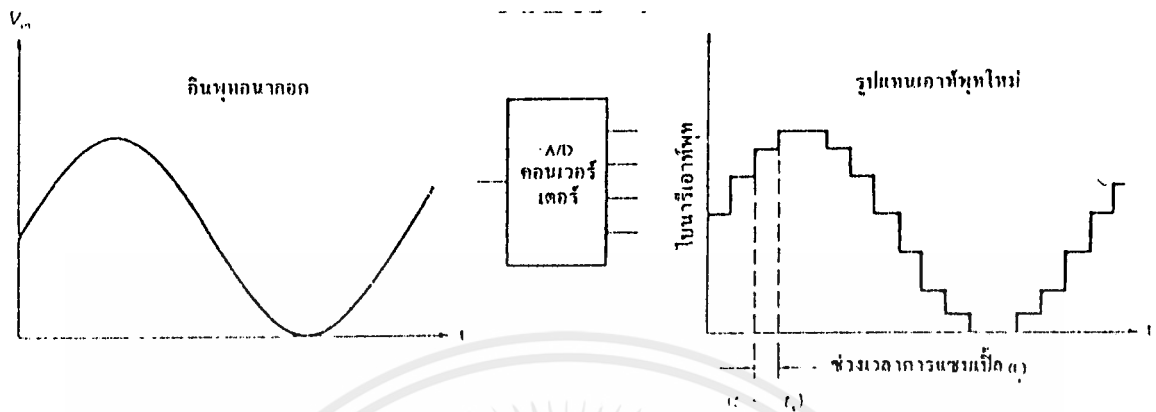
ในกรณีของตัวแปลงที่มีเรสโซลูชันสูงๆ (อินพุตบิตมาก) ความกว้างสูงสุดของข้อผิดพลาดจะลดลงตามบททฤษฎีแล้ว ถ้าเป็น A/D คอนเวอร์เตอร์ในอุดมคติจะต้องมีเอาก์พทมากจนนับไม่ได้ (ถึง อินฟินิตี้) ดังนั้นจะมีค่าเรสโซลูชันถึง อินฟินิตี้จะทำให้กราฟรูปที่ 37 แทนตั้งเป็น 0 แต่ไม่มีทางเกิดขึ้นได้ในทางปฏิบัติข้อผิดพลาดที่เกิดจากเรสโซลูชันที่จำกัดเราเรียกว่า ข้อผิดพลาดควอนไทซ์ (quantizing error) ข้อผิดพลาดชนิดนี้ไม่สามารถจำกัดได้

เอาก์พทของ A/D คอนเวอร์เตอร์ ก็คือ ระดับอินพุตซึ่งจะคงที่ในเวลาหนึ่ง สิ่งนี้ชี้ให้เห็นว่า A/D คอนเวอร์เตอร์ ทำงานโดยการแซมเปิ้ลปริมาณของสัญญาณอนาล็อกและต้องแน่ใจว่าสัญญาณจะคงที่ ณ ช่วงเวลานั้น เราจึงต้องมีวงจรสำหรับค้างค่า (sample) เป็นปัจจัยในการพิจารณาอย่างมาก เวลาในการแปลงสัญญาณ (conversion time) t_c คือเวลาที่เข้าไประหว่างที่อินพุตเข้ามาจนถึงการแสดงผลของไบนารีเอาก์พท ในกรณีที่เอาก์พทจะเริ่มต้นเปลี่ยนจาก 0 ไปถึงค่าที่มากที่สุด ในรูปที่ 38 เป็นตัวอย่างของเวลาหน่วง (time delay)

รูปที่ 38 แสดงการตอบสนองของเวลาแปลงสัญญาณ (conversion time) ของ A/D คอนเวอร์เตอร์

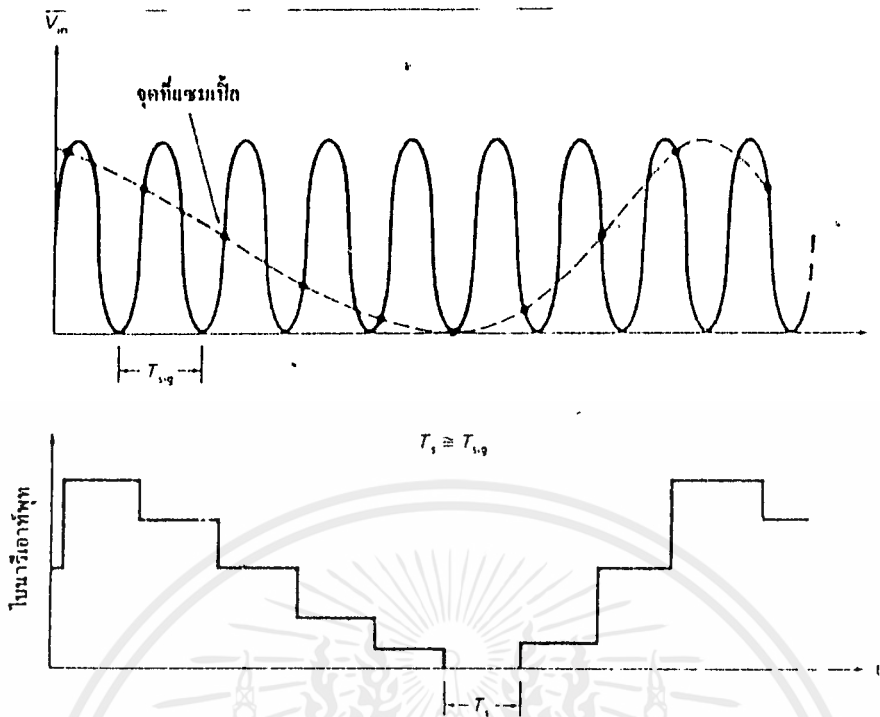
อินพุตที่เข้าไปในคอนเวอร์เตอร์จะอยู่ ณ. เวลา t_1 และสัญญาณตอบสนอง ณ. t_2 ผลต่างของพวกทั้งสองคือ เวลาแปลงสัญญาณ t_c เวลาแปลงสัญญาณเป็นอัตราที่มากที่สุดซึ่งสัญญาณถูกแซมเปิ้ลช่วงเวลาของการแซมเปิ้ล เรียกว่า เวลาแซมเปิ้ล (sample time) อัตราแซมเปิ้ลใช้ช่วงในการบอกเวลาแซมเปิ้ล เพื่อให้ทราบถึงผลของการแซมเปิ้ลบนสัญญาณอินพุตนอกไปเป็นปริมาณของดิจิตอล พิจารณาจากรูปกราฟ ไซנדังรูป 39

รูปที่ 39 ขบวนการแปลงเป็นสัญญาณดิจิทัลด้วยการ A/D คอนเวอร์เตอร์

ถ้าเราให้เวลาแปลงสัญญาณ (T_s) น้อยมากๆ จนตัดทิ้งได้เวลาในการแซมเปิ้ล $1/10$ ของสัญญาณอินพุทจะได้กราฟเป็นรูปลักษณะแบบรูป 39 ถ้าเราเพิ่มอัตราแซมเปิ้ลและเพิ่มเรสโซลูชัน (จำนวนเอาต์พุตบิต) ให้มากขึ้นก็จะได้ว่าเอาต์พุตที่ใกล้เคียงกับสัญญาณอนาลอกจากอินพุตมากขึ้น

ปัญหาอีกอย่างหนึ่งก็คือ ถ้าอินพุทเปลี่ยนแปลงระดับอย่างรวดเร็วเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราแซมเปิ้ล A/D คอนเวอร์เตอร์ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงสัญญาณได้ถูกต้องและจะเกิดการเพี้ยนของสัญญาณ ปัญหาเช่นนี้สามารถแสดงให้เห็นจากระบบเวลาแซมเปิ้ล (time sample system) เช่น A/D คอนเวอร์เตอร์อัตราความถี่ของการแซมเปิ้ลต้องอย่างน้อย 2 ครั้ง ต่อหนึ่งลูกคลื่นของสัญญาณอินพุท การกำหนดความถี่ในการแซมเปิ้ลแบบนี้ก็คือทฤษฎีไนควิสต์แซมเปิ้ล (nyquist sampling theorem) รูป 40 แสดงผลของการไม่ทำตามกฎของไนควิสต์

รูปที่ 40 การเพี้ยนเกิดขึ้นเมื่ออัตราแซมเบิ้ลต่ำเกินไปเมื่อเทียบกับคาบเวลาของสัญญาณอินพุต

เราจะได้เอาต์พุตของ A/D คอนเวอร์เตอร์เป็นรูปเพี้ยน (alias) ในการทำงานที่มีการเปลี่ยนแปลงสัญญาณอินพุตเร็ว ๆ เราควรที่จะใช้การแซมเบิ้ลแบบความเร็วสูง เพื่อให้ได้ความถูกต้องมากในปัจจุบันการควบคุมระบบ (เช่น การนำวิถี) จะใช้การแซมเบิ้ลที่มีอัตราสูง อัตราการแซมเบิ้ลที่มากที่สุดถูกจำกัดโดยความเร็วในการแปลงสัญญาณของ A/D คอนเวอร์เตอร์ เช่น ถ้าแซมเบิ้ลทุก ๆ 10 ns ก็จะไม่ดีเมื่อความเร็วในการแปลงสัญญาณเป็น 500 ns จะทำให้เอาต์พุตออกมาแบบนำไปใช้งานไม่ได้

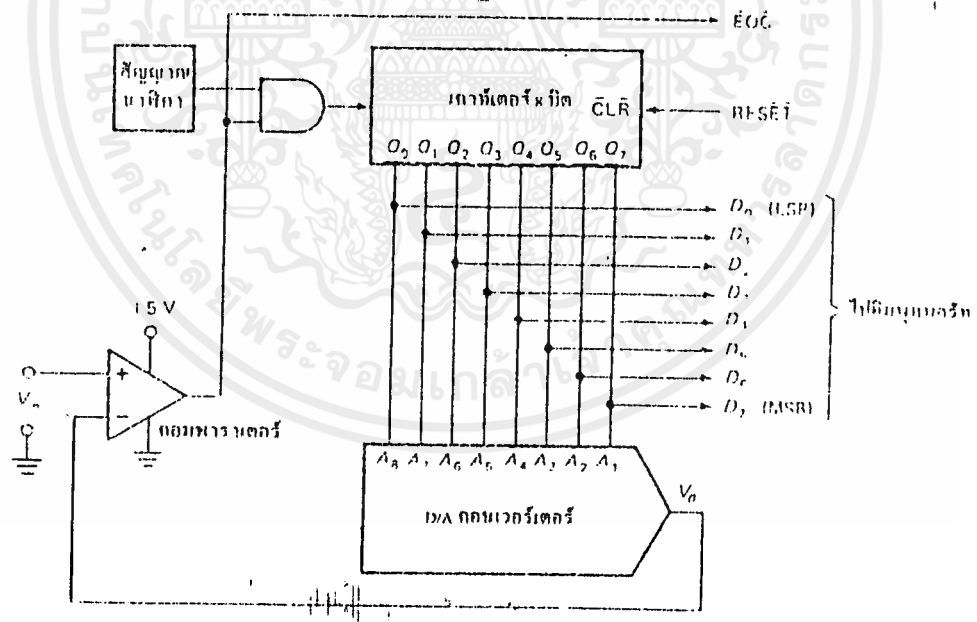
อีกจุดหนึ่งที่สำคัญก็คือ ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นของ A/D คอนเวอร์เตอร์จะเกิดเป็นข้อผิดพลาดทางออฟเซต (offset), เกน (gain) และความไม่เป็นเส้นตรง (nonlinearity) ซึ่งมีผลต่อความเที่ยงตรงของการแปลงสัญญาณข้อผิดพลาดพวกนี้จากวงจรที่นำมาสร้างเป็นตัว A/D คอนเวอร์เตอร์ซึ่งจะกล่าวในเรื่องต่อไป

3.2 วงจรของ A/D คอนเวอร์เตอร์

ในปัจจุบันมีวิธีการและเทคโนโลยีมากมายเกี่ยวกับการแปลงสัญญาณแต่วิธีการหลัก ๆ ก็จะเป็นพวกที่จะกล่าวถึงต่อไป เช่น แรมป์ A/D คอนเวอร์เตอร์ (RAMP A/D CONVERTER) , ซัมแซมทีฟแอสพล็อก ซิเมชัน A/D คอนเวอร์เตอร์ (SUCCESSIVE APPROXIMATION A/D CONVERTER) แต่ละชนิดก็มีข้อดีและข้อเสียดังจะกล่าวต่อไป

RAMP A/D CONVERTER เป็นวิธีการที่เข้าใจได้ง่ายที่สุด แสดงดังรูป

41 หลักการของวงจรนี้คือ ตัว A/D คอนเวอร์เตอร์

รูปที่ 41 A/D คอนเวอร์เตอร์ ซึ่งใช้ตัวไปนาไรเคาท์เตอร์ (BINARY COUNTER)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวคอมพาราเตอร์ (COMPARATOR) และ D/A คอนเวอร์เตอร์ก็คือรูปร่างของ A/D คอนเวอร์เตอร์การทำงานของวงจรซึ่งมีการควบคุมโดยคอมพิวเตอร์จะอธิบายต่อไป สมมติให้แรงดันบวกไปตรงเข้าที่อินพุทของคอมพาราเตอร์

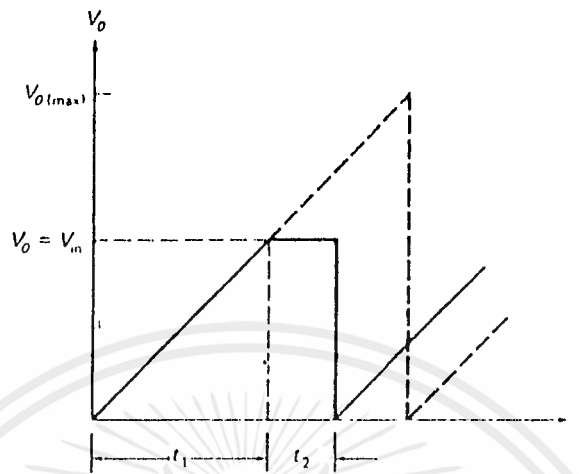
1. คอมพิวเตอร์ส่งสัญญาณรีเซตไปที่เคาท์เตอร์ (COUNTER) ป้อนสัญญาณอินพุท

2. ขณะที่สัญญาณนาฬิกาส่งไปที่เคาท์เตอร์เอาต์พุทของ D/A คอนเวอร์เตอร์ (V_o) จะแสดงระดับแรงดันที่สูงขึ้น ดังรูปที่ 42

3. ณ จุดเดียวกันนั้น ตัวเคาท์เตอร์จะนับเพิ่มขึ้นจนกระทั่งเอาต์พุทของ D/A คอนเวอร์เตอร์เกินค่าของ V_{ref} เมื่อถึงจุดนี้เอาต์พุทของคอมพาราเตอร์จะแสดงค่าไปจนกระทั่งเป็น 0 โวลต์

เมื่อถึง 0 โวลต์ก็จะหยุดสัญญาณนาฬิกา (CLOCK) หยุดการนับที่จุดซึ่ง V_o เพิ่งจะมากกว่า V_{ref} ขา EOC จะลดระดับเป็นระดับต่ำและส่งไปให้คอมพิวเตอร์รู้ว่าขณะนี้ข้อมูลพร้อมที่จะอ่านได้แล้ว ขา EOC ยังสามารถใช้ในการเริ่มต้นอินเทอร์รัพท์หรือใช้ในการส่งค่าควบคุมไปที่อินพุทพอร์ทแลชท์

4. หลังจากคอมพิวเตอร์อ่านข้อมูลเสร็จคอมพิวเตอร์ก็จะส่งสัญญาณรีเซตมาที่ A/D คอนเวอร์เตอร์หลังจากนั้นก็เริ่มทำการระบวนการแบบเดิมอีกครั้ง

รูปที่ 42 กราฟเอาต์พุทของส่วน D/A ของ A/D คอนเวอร์เตอร์

กราฟรูปนี้แสดงถึงการทำงานของแรมป์ A/D คอนเวอร์เตอร์โดย t_1 แทนเวลาที่ตัวนับให้เพื่อจะแรมป์ (RAMP) เอาต์พุทของ D/A คอนเวอร์เตอร์ที่เพิ่งจะเลย V_{in} t_2 แทนเวลาระหว่างที่คอนเวอร์เตอร์อ่านข้อมูลและส่งสัญญาณรีเซต t_2 นี้ขึ้นอยู่กับซอฟต์แวร์ที่จะควบคุมการรีเซต เวลาที่ใช้ในการแปลงสัญญาณก็คือ t_1 ถูกกำหนดโดยค่าของ V_{in} และความถี่ของสัญญาณนาฬิกา ตัวอย่างข้างล่างจะแสดงถึงความสัมพันธ์เหล่านี้

ตัวอย่างที่ 9

A/D คอนเวอร์เตอร์ ดังรูปที่ 41 มี $f_{clock} = 50\text{KH}_z$ D/A คอนเวอร์เตอร์มี $V_{FS} = 10\text{ V}$ ถ้า $V_{in} = 6.00\text{ V}$ เวลาานเท่าไรที่วงจรนี้ใช้ในการแปลงสัญญาณ?

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีทำ

เนื่องจากเป็น 8 บิต คอนเวอร์เตอร์ และมี $V_{ref} = 10 \text{ V}$ เราสามารถทำขนาดของขั้นได้โดยใช้สมการ 3

$$\begin{aligned} V_{step} &= 10/2^8 \\ &= 0.03906 \text{ V} \end{aligned}$$

จำนวนของขั้น (N) เกิดจากการนำเอาที่พหุของ D/A คอนเวอร์เตอร์หาร V_{step}

$$\begin{aligned} N &= 6.00/0.03906 \\ &= 153.6 \end{aligned}$$

เนื่องจากจำนวนขั้นเป็นเศษจึงทำให้ทำการปัดเศษขึ้นไปเพราะฉะนั้นค่า N จึงเท่ากับ 154 เอาที่พหุของ D/A คอนเวอร์เตอร์เพิ่มขึ้น 1 Step (LSB) ต่อสัญญาณนาฬิกาแต่ละลูก คาบเวลาของสัญญาณนาฬิกาหาได้จากความถี่ของสัญญาณนาฬิกา

$$\begin{aligned} T_{CLK} &= 1/f_{clk} \\ &= 1/50 \text{ KH}_z \\ &= 20 \text{ } \mu\text{s} \end{aligned}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

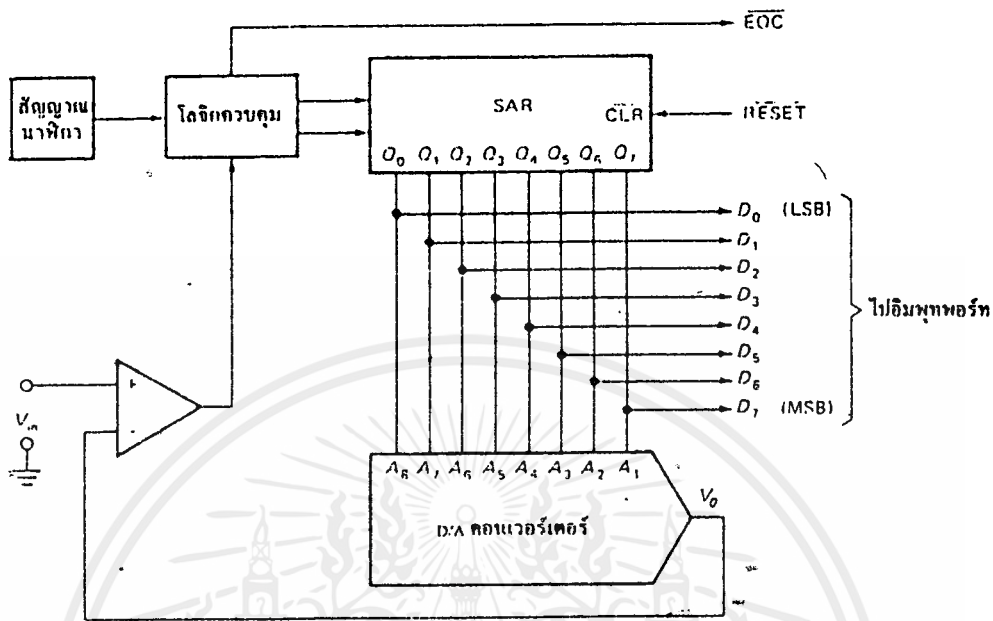
ขณะนี้เราจะหาเวลาที่ใช้ในการแปลงสัญญาณได้จาก การคูณค่าเวลา
ของสัญญาณนาฬิกาด้วยจำนวนของขั้น

$$\begin{aligned} b &= T_{clk} * Step \\ &= 20 \text{ } \mu\text{s} * 154 \\ &= 3.08 \text{ } \mu\text{s} \end{aligned}$$

จากตัวอย่างเราจะเห็นได้ว่าถ้าค่า V_{in} มากขึ้นเวลาในการ
แปลงสัญญาณก็จะเพิ่มขึ้น เพราะจะมีค่าบเวลาของสัญญาณนาฬิกาเพิ่มขึ้นเวลาที่มาก
สุดสำหรับการแปลงสัญญาณจะได้ดังสมการ

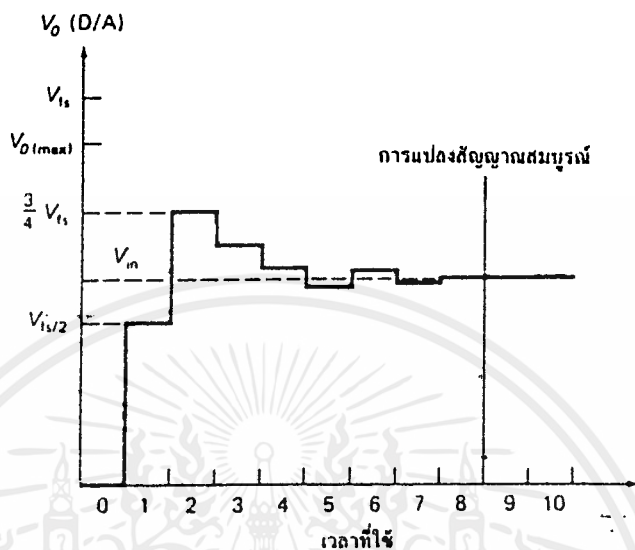
$$t_c (\text{max}) = T_{CLK} (2^n - 1) \quad (11)$$

SUCCESSIVE APPROXIMATION A/D CONVERTER ชักเชลชีฟ
แอปบล็อกซีเมชันริซัลเตอร์ (SAR) เป็นตัวหลักของ A/D คอนเวอร์เตอร์ ซึ่งก็ใกล้เคียงกับแบบแรมปี (RAMP) รูป 43 แสดงบล็อกไดอะแกรมสำหรับแบบ SAR A/D คอนเวอร์เตอร์

รูปที่ 43 คอนเวอร์เตอร์ที่ใช้เทคนิค SAR

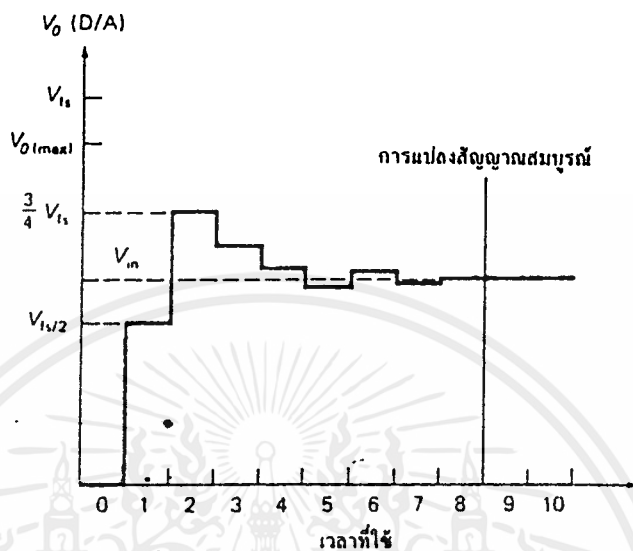
ทั้งวิธีการของแบบแรมป์และ SAR แรมป์และ SAR คอนเวอร์เตอร์ก็ใช้ D/Aคอนเวอร์เตอร์และคอมพาราทอร์ในการทำงานเหมือนกันส่วนที่เห็นแตกต่างกันเห็นจะได้แก่ส่วนเคาท์เตอร์ วิธีการแรมป์ทำงานโดยอาศัยการนับขึ้นในลำดับไบนารีจนกระทั่งเกิน V_{ref} การทำงานของ SAR คอนเวอร์เตอร์จะอธิบายต่อไป และจะใช้รูป 43 และ 44 ในการบรรยาย

รูปที่ 44 กราฟของส่วน D/A ระหว่างการแปลงสัญญาณซึ่งใช้ SAR A/D คอนเวอร์เตอร์

1. ณ จุดเริ่มต้นของสัญญาณนาฬิกาส่วนควบคุมลอจิก (CONTROL LOGIC) จะส่งพัลส์หนึ่งลูกให้กับ SAR เมื่อเซตค่าของ MSB และลบด้านล่างเอาท์พุทที่ยังเหลืออยู่ ซึ่งจะทำให้ค่าของ V_o เท่ากับค่า $V_{is}/2$ ในรูปที่ 44 ซึ่งจะน้อยกว่าค่า V_{in} และเอาท์พุทของคอมพาราเตอ์จะยังอยู่ในระดับ high ส่วนควบคุมลอจิกจะตรวจสอบว่าตัวคอมพาราเตอ์ยังคงเป็น high อยู่ก็จะส่งสัญญาณไปที่ SAR ซึ่งจะค้ำค่าของ MSB เป็นลอจิก 1

2. เมื่อมีสัญญาณนาฬิกาถัดไป MSB ตัวใหม่จะอยู่ที่ Q_n ของ SAR จะถูกเซตค่าเป็น 1 ดังรูปที่ 44 เอาท์พุทของ D/A จะเกินค่าของ V_{in} จะทำให้ค่าเอาท์พุทของคอมพาราเตอ์เป็นระดับ low ส่วนควบคุมลอจิกตรวจสอบทราบก็
ไม่ทำการค้ำค่า Q_n

รูปที่ 44 กราฟของส่วน D/A ระหว่างการแปลงสัญญาณซึ่งใช้ SAR A/D คอนเวอร์เตอร์

1. ณ จุดเริ่มต้นของสัญญาณนาฬิกาส่วนควบคุมลอจิก (CONTROL LOGIC) จะส่งพัลส์หนึ่งลูกให้กับ SAR เมื่อเซตค่าของ MSB และลบค่าเอาต์พุตที่ยังเหลืออยู่ ซึ่งจะทำให้ค่าของ V_o เท่ากับค่า $V_{i1/2}$ ในรูปที่ 44 ซึ่งจะน้อยกว่าค่า V_{in} และเอาต์พุตของคอมพาราเตอร์จะยังอยู่ในระดับ high ส่วนควบคุมลอจิกจะตรวจสอบว่าตัวคอมพาราเตอร์ยังคงเป็น high อยู่ก็จะส่งสัญญาณไปที่ SAR ซึ่งจะค้างค่าของ MSB เป็นลอจิก 1

2. เมื่อมีสัญญาณนาฬิกาถัดไป MSB ตัวใหม่จะอยู่ที่ Q_1 ของ SAR จะถูกเซตค่าเป็น 1 ดังรูปที่ 44 เอาต์พุตของ D/A จะเกินค่าของ V_{in} จะทำให้ค่าเอาต์พุตของคอมพาราเตอร์เป็นระดับ low ส่วนควบคุมลอจิกตรวจสอบทราบก็ไม่ทำการค้างค่า Q_1

๑. ในสัญญาณนาฬิกาถัดมา Q_0 จะถูกเคลียร์และ Q_1 จะถูกเซต และอีกครั้งที่เอาต์พุตของคอมพาราเตอร์เป็นระดับ high ส่วนควบคุมโลจิกก็ไม่ทำการค้างค่า Q_2 ไว้เพราะค่ายังสูงเกินค่าของ V_{in}

โดยปกติแล้ววงจรจะทดสอบเอาต์พุตโดยเริ่มต้นที่ MSB ของ SAR และถ้าเอาต์พุตของ D/A คอนเวอร์เตอร์เกินค่า V_{in} บิตนั้นก็เลยไม่ค้างค่า แต่ถ้าไม่เกินค่า V_{in} แล้วบิตนั้นจะค้างค่า high ไว้หลังจากการตรวจสอบหมดแล้วไปหาเอาต์พุตจะเป็นอัตราส่วนกับ V_{in} จะเห็นข้อได้เปรียบของแบบ SAR กว่าแบบ RAMP คือว่า เวลาในการแปลงสัญญาณเป็นสัดส่วนโดยตรงกับจำนวนบิตของเคาท์เตอร์ แบบ SAR นี้จึงนิยมใช้มากกว่าแบบ RAMP ก็ด้วยเหตุนี้ SAR A/D คอนเวอร์เตอร์ก็มีข้อผิดพลาดแบบเดียวกันกับแบบ RAMP ก็คือ มีข้อผิดพลาดทาง gain , ออฟเซต , และ nonlinearity ซึ่งเกิดขึ้นในส่วน D/A

ตัวอย่างที่ 10

10 บิต SAR A/D คอนเวอร์เตอร์ทำงานด้วยสัญญาณนาฬิกาความถี่ 25 KH_z จงหาว่าวงจรนี้มีเวลาในการแปลงสัญญาณเท่าไร

วิธีทำ

ตัวแปลงสัญญาณจะกินเวลา 10 คาบของสัญญาณนาฬิกาในการแปลงและคาบเวลาก็เป็นอัตราส่วนกลับของความถี่ของสัญญาณนาฬิกา

$$T_{CLK} = 1/25 \text{ KH}_z = 40 \text{ s}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เวลาในการแปลงสัญญาณหาได้โดยการคูณ T_{CLK} กับจำนวนบิต n

$$\begin{aligned} t_c &= 40 \text{ s} * 10 \\ &= 400 \text{ s} \end{aligned}$$

ตัวอย่างที่ 11

ส่วน D/A คอนเวอร์เตอร์ในรูป 49 มี $V_{FS} = 10 \text{ V}$ จงหาค่าน้อยที่สุด V_{out} ซึ่งสามารถให้เอาต์พุตที่ไม่เป็น 0 ออกมาได้ สมมติว่าตัวคอมพาราเตอร์เป็นแบบอุดมคติ

วิธีทำ

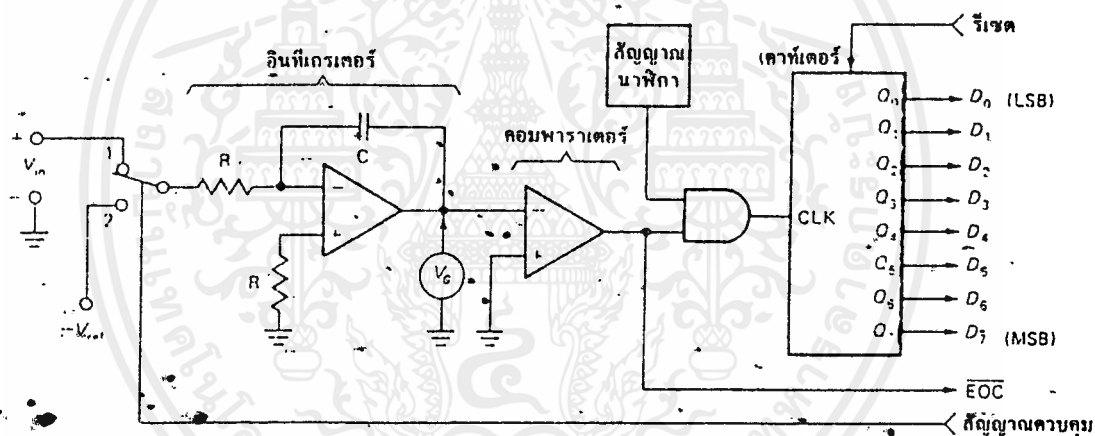
อินพุตที่น้อยที่สุดซึ่งสามารถตรวจนับได้จะเท่ากับ 1LSB ของส่วน D/A เนื่องจากเป็น 8 บิต คอนเวอร์เตอร์และมี $V_{FS} = 10\text{V}$ ค่า LSB จะคำนวณได้จากสมการ

3

$$\begin{aligned} 1 \text{ LSB} &= V_{STEP} = V_{FS} / 28 \\ &= 0.0391 \text{ V} \end{aligned}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DUAL SLOPE A/D CONVERTER ทั้งสองวิธีนั้นจะใช้ D/A คอนเวอร์เตอร์ช่วยในการออกแบบแต่ยังมีทางเลือกซึ่งใช้กันบ่อยที่เดียวก็คือ วิธี DUAL SLOPE A/D คอนเวอร์เตอร์ซึ่งแสดงดังรูป 5.25 ส่วนอินทิเกรเตอร์ก็คือ หัวใจของวงจรนี้ สมมติว่าตัวเคาทเตอร์เริ่มต้นในสภาวะรีเซตและตัวอินทิเกรเตอร์ V_o เป็น 0

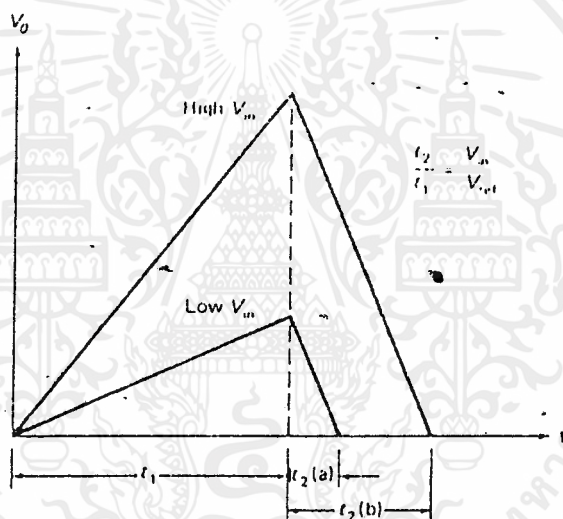

รูปที่ 45 วงจรอินทิเกรตติง A/D คอนเวอร์เตอร์ (DUAL SLOPE)

1. สวิตช์จะตั้งอยู่ตำแหน่ง 1 เพื่อให้ V_{in} เข้าไปในอินทิเกรเตอร์ (V_{in} ต้องเป็นบวก) ตัวเก็บประจุเริ่มชาร์จประจุขณะที่ V_o จะปล่อยแรงดันเป็นลบด้วยอัตราคงที่ แรงดันที่เป็นลบของเอาต์พุตอินทิเกรเตอร์จะทำให้เอาต์พุตของคอมพาราเตอร์เป็นระดับ high ซึ่งจะไป on เกทให้ CLOCK เข้าไปในนับเคาน์เตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น หากทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ในทันทีที่เคาน์เตอร์มาถึงก่อนค่าที่กำหนด (ปกติเมื่อเคาน์เตอร์ทำการรีไซเคิล(recycle)ไปที่ 0) สวิตช์จะถูกตั้งไว้ตำแหน่ง 2 เนื่องจากความถี่ของ COLCK และเวลาแซมเปิ้ลคงที่ ดังแสดงในรูปที่ 46 เป็นการแสดงค่า V_{in} ที่แตกต่างกัน

รูปที่ 46 เวกท์พุกของอินทิเกรเตอร์ระหว่างการชาร์จและดิชาร์จ(discharge) ของการแปลง A/D สำหรับแรงดันสูงและแรงดันต่ำ

3. สวิตช์จะค้างอยู่ที่ตำแหน่ง 2 ชั่วขณะหนึ่ง แรงดันอ้างอิงลบจะถูกใช้ใน ตัวอินทิเกรเตอร์ ทำให้ V_o ไหลกลับไปอยู่ที่ 0 ระหว่างนั้นตัวเคาน์เตอร์ถูกเอเนเบิล(enable)และทำการนับ ซึ่งแสดงได้ดังรูป 46

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เมื่อแรงดันอ้างอิงทำการซบให้เอาท์พุทของอินทิเกรเตอร์กลับไป 0 เอาท์พุทของคอมพาราเตอร์ก็จะกลับไประดับต่ำและจะดิสเอเบิล (disable) เคาน์เตอร์ เอาท์พุทของคอมพาราเตอร์จะให้ เป็นสัญญาณของการจบการแปลง (EOC)

5. ช่วงเวลาที่นับจนถึงค่าที่กำหนดก็คือ t_2 ซึ่งเป็นสัดส่วนโดยตรงกับ V_{in}

ความสัมพันธ์ของระหว่างค่าของ V_{in}, V_{ref}, t_1 และ t_2 เป็นไปดังสมการ

$$t_2 / t_1 = V_{in} / V_{ref} \tag{12}$$

เนื่องจาก t_1 และ t_2 จะเป็นตัวกำหนดครัมภ์ของสัญญาณนาฬิกา อัตราส่วนของเวลา t_1 ถึง t_2 จะแสดงดังสมการ 12 และสมการในการแก้ปัญหาของ V_{in} จะเป็นไปดังสมการ

$$V_{in} = (V_{ref} * COUNT_2) / COUNT_1$$

ตัวอย่างที่ 12

A/D คอนเวอร์เตอร์แบบ DUAL SLOPE มี 8 บิต เคาน์เตอร์ ทำงานที่ ความถี่สัญญาณนาฬิกา 10 KHz และมี $V_{ref} = -10 V$ เวลาในการซบเต็ม t_1 เท่าเวลาที่เคาน์เตอร์ใช้ในการนับจาก 0 จนกระทั่งถึง 0 อีกครั้ง ถ้ามีการนับคิดเป็นเลขฐานสิบก็คือ 100 จงหาค่า V_{in} ?

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีทำ

มันจะต้องใช้พัลส์ของสัญญาณนาฬิกาถึง 256 ลูก (2^8 n ก็คือจำนวนบิตของเคาท์เตอร์) ถึงจะครบชุดเริ่มต้นอีกครั้งหนึ่ง เพราะฉะนั้น COUNT 1 แทนด้วย 256 ในสมการ 13 V_{ref} และ COUNT 2 ก็ให้มาแล้วซึ่งเราแทนค่าต่างๆจะหา V_{in} ได้

$$\begin{aligned} V_{in} &= (V_{ref} * COUNT 2) / COUNT 1 \\ &= 10 * 100 / 256 \\ &= 3.91 \text{ V} \end{aligned}$$

A/D คอนเวอร์เตอร์แบบ DUAL SLOPE สามารถให้ความถูกต้องได้มากจึงนิยมใช้ในพวกดิจิทัลโวลท์มิเตอร์แต่ข้อเสียหลักของคอนเวอร์เตอร์แบบนี้คือความช้าในการแปลงสัญญาณถึงแม้ว่าวิธีนี้จะทำให้เกิดค่าออฟเซต (offset) ที่ต่ำและตัวเก็บประจุจะมีค่ารั่วไหลต่ำและมีผลต่ออุณหภูมิน้อยก็ตาม วิธีการนี้จะไม่นิยมใช้ในการใช้งานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เท่ากับวิธีการชั่งเชิงสลับแอปพลิเคชันคอนเวอร์เตอร์ (SUCCESSIVE APPROXIMATION CONVERTER)

A/D คอนเวอร์เตอร์แบบมีความไวต่อการเปลี่ยนแปลงช่วงค่าน้อยของความถี่ของสัญญาณนาฬิกาพอๆกับการเปลี่ยนแปลงของแรงดันอ้างอิง และค่าของอุปกรณ์ในการอินทิเกรเตอร์ เช่น ถ้าความถี่ของ CLOCK แปรเปลี่ยนในช่วงเวลา t_2 เอาท์พุทที่ได้จะผิดพลาด เพราะว่า แรมท์ไทม์ (ramp time) ของอินทิเกรเตอร์ยังคงที่อยู่ขณะอัตราการเพิ่มของเคาท์เตอร์เปลี่ยนแปลง เราต้องการค่าคงที่ของความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

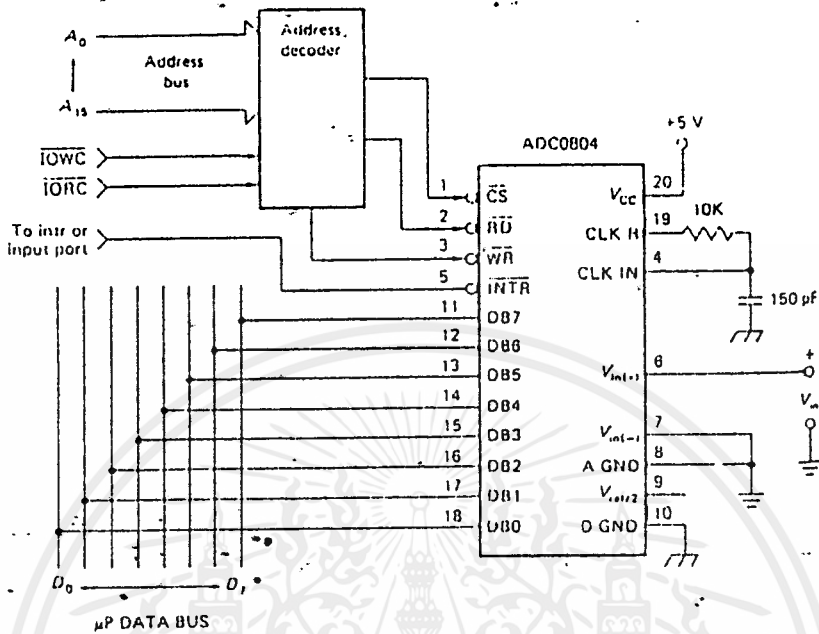
COLCK เพื่อใช้ในสมการที่ 13 ถ้าเป็นการเปลี่ยนแปลงช่วงค่ามาของความถี่สัญญาณนาฬิกาจะไม่มีผลต่อความถูกต้องของคอนเวอร์เตอร์แบบนี้ เช่น ถ้า $f_{CLK} = 50.00 \text{ KH}$ คือ ความถี่ปกติแต่ถ้ามีการเปลี่ยนแปลง $f_{CLK} = 50.10 \text{ KH}$ (ซึ่งอาจจะมาจากอุณหภูมิ) เราถือว่าไม่มีผลต่อเอาต์พุต เพราะว่าการเปลี่ยนแปลงความถี่ต่ออัตราส่วนของ ไซเคิล แซมเปิล/คอนเวอร์ชัน จะน้อยมากๆ

A/D คอนเวอร์เตอร์แบบ dual-slope : โดยมากแล้วจะสร้างโดยการใช้ ไอบริคไอซี เทคโนโลยี วิธีการ ไอบริคไอซี (hybrid IC) จะรวมไปถึงอุปกรณ์ขึ้นเดียว เช่น นวาทัวเคาท์เตอร์และนวกออปแอมป์กับอุปกรณ์ประกอบแบบแผ่นหนาและแผ่นบาง เช่น ตัวต้านทานและตัวเก็บประจุ ส่วนประกอบทั้งหมดจะรวมอยู่ใกล้ชิดกันบนซับสเตรท (substrate) เดียวกัน จึงจะลดปัญหาของอุณหภูมิ ซึ่งค่าของตัวต้านทานจะมีวิธีการหาความถูกต้องโดยใช้เทคนิคการแมทซ์ซิง (matching) เช่น วิธีการเลเซอร์ ทรिमมิง (laser trimming) ข้อเสียของวิธีการไอบริคไอซีนั่นก็คือ ราคาจะสูง และ A/D แบบนี้จะใช้ในด้านความเร็วไม่สูงมากนัก

ไอซี A/D คอนเวอร์เตอร์โดยปกติแล้วเราจะใช้ ไอซี A/D มากกว่า การต่อเป็นวงจร ตัวอย่างของอุปกรณ์ A/D ก็คือ ADC 0804 ของบริษัทแนชั่นเทค เซมิคอนดักเตอร์ ดังรูปที่ 47

รูป-47 จะแสดงถึงการใช้งานของ ไอซี ADC 0804 ซึ่งออกแบบให้ใช้งานในระบุมอนิเตอร์ และไมโครโปรเซสเซอร์โดยเฉพาะเนื่องจากมีขา CS (Chip select), RD(Read), WR(write) และขา INTR(interrupt request) ADC 0804 ใช้ 8 บิต SAR (SUCESSIVE APPROXIMATION REGISTER)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

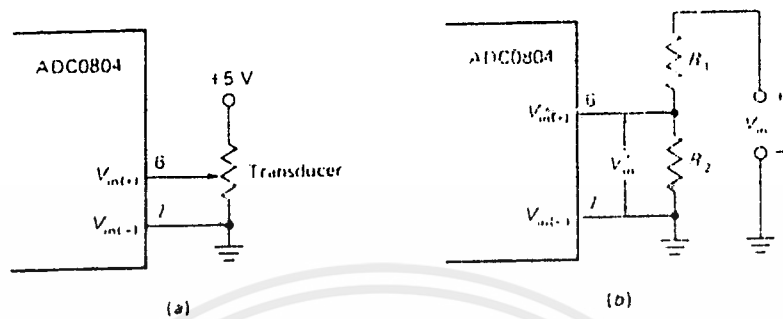

รูปที่ 47 การต่อ ADC 0804 กับไมโครคอมพิวเตอร์

เมื่อทำการแปลงสัญญาณ สัญญาณนาฬิกาจะสามารตั้งได้จาก วงจร RC ภายนอก สังเกตว่าสายเอาต์พุตจะต่อเข้ากับบัสข้อมูล (data bus) เพราะว่าภายใน ADC มีตัวค้างค่า (latch) แบบสามสถานะเอาต์พุตของตัว latch จะสามารถสั่งได้เมื่อมีสัญญาณระดับต่ำมาที่ขา CS และขา RD ขา INTR จะเป็นระดับต่ำเมื่อจบการแปลงสัญญาณ

ทรานซิสเตอร์แบบโพเทนทิโอมิเตอร์ที่ใช้เป็นอินพุตให้ ADC 0804 ดังรูป 48(a) อินพุตที่มากที่สุดก็คือ 5V โพเทนทิโอมิเตอร์ใช้ในการวัดตำแหน่งในระบบเซอร์โว (servomechanism) ถ้าแรงดันสูงกว่านี้เราจะต่อ R เพิ่มเติมดังรูปที่ 48(b) สังเกตว่า ADC 0804 จะมีขากราวด์ 2 ขา A GND ก็คือกราวด์นี้สำหรับสัญญาณอินพุตอนุลอกและ D GND ก็คือ กราวด์ของสัญญาณเอาต์พุตดิจิตอล ซึ่งเป็นการแยกส่วนของอนุลอกและดิจิตอล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

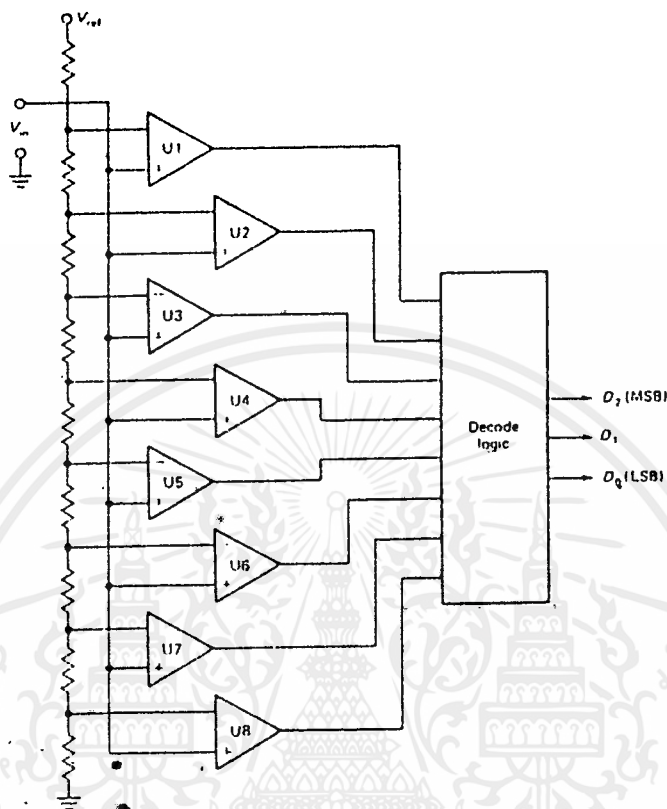

รูปที่ 48 วิธีการทั้งสองวิธีสำหรับสัญญาณอินพุทของ A/D คอนเวอร์เตอร์

A/D คอนเวอร์เตอร์แบบขนาน ถ้าเราคำนึงด้านความเร็วในการแปลงสัญญาณเป็นอันดับแรกเราควรจะใช้วิธีการ A/D คอนเวอร์เตอร์แบบขนาน (บางทีอาจจะเรียกว่า Flash คอนเวอร์เตอร์) คอนเวอร์เตอร์แบบนี้ไม่ใช้การเรียงลำดับของเอาต์พุทหรือการนับแรมทีใหม่ของอินทิเกรเตอร์ของอินพุทจนได้เอาต์พุทแต่วิธีนี้จะเป็นการป้อนอินพุทพร้อมๆกัน เข้าไปในกลุ่มของพาราเตอร์ที่ต่อแบบขนานซึ่งแต่ละตัวก็จะทำหน้าที่ของมันในรูปที่ 49 เป็น A/D คอนเวอร์เตอร์แบบขนาน 3 บิต แรงดันอ้างอิงจะถูกต่อกับตัวต้านทานแบบอนุกรมซึ่งจะเกิดแรงดันแบ่ง

เรามานิยามตั้งแต่เริ่มต้น สมมติว่า V_{ref} เริ่มต้นที่ 0 V เอาต์พุทของคอมพาราเตอร์ทุกตัวจะเป็นลอจิก 0 และตัวถอดรหัส (decoder) จะให้เอาต์พุทเป็น 000₂ ขณะที่ V_{in} เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ คอมพาราเตอร์ตัวต่างๆ ก็จะเริ่มทำงานจนกระทั่ง V_{in} ทำ้งาน สังเกตว่าเมื่อไรก็ตามที่เอาต์พุทของคอมพาราเตอร์ในระดับสูง (high) เอาต์พุทของคอมพาราเตอร์ที่อยู่ต่ำกว่าก็จะเป็นระดับสูง ค่าเอาต์พุทลอจิกที่ตอบสนองต่อการเพิ่มของอินพุทจะดูได้จากรูป 50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 49 วงจร A/D แบบ flash หรือ แบบขนาน

วงจรนี้ถูกเรียกว่า flash คอนเวอร์เตอร์เพราะมีความเร็วสูงในการแปลงสัญญาณ ถ้าเราใช้คอมพาราเตอร์และตัวถอดรหัส (decoder) อย่างเร็วอีก เอาท์พุทจะได้ทันทีที่อินพุทเปลี่ยนไปแน่นอนเราต้องมีการเก็บค่าไว้ใช้ เราควรจะใช้ระบบการเก็บค่าที่มีความเร็วมากๆ เพื่อเก็บค่าข้อมูลที่ออกมาอย่างรวดเร็ว สังเกตว่าในวงจรรูป 49 ไม่มี ตัวควบคุมคล็อก (clock control) ซึ่งตัวควบคุมคล็อกใช้ในการติดต่อควบคุมระหว่างเอาท์พุทของ A/D คอนเวอร์เตอร์ และวงจรเก็บค่า ข้อเสียเปรียบของวงจรแบบนี้ก็คือต้องใช้จำนวนของคอมพาราเตอร์มากมายถ้าเราต้องการเรสโซลูชันสูงๆ ซึ่งจำนวนของคอมพาราเตอร์หาได้จากสมการ 14 ซึ่ง N คือจำนวนของคอมพาราเตอร์ n คือ จำนวนบิตเอาท์พุท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$N = 2^n - 1$$

จากสมการ 14 สมมติว่าเราต้องการ 7 บิตเราจะต้องใช้คอมพาราเตอร์ถึง 127 และถ้าเราต้องการ 8 บิต เอาท์พุทเราจะต้องใช้ถึง 255 ตัว

U7	U6	U5	U4	U3	U2	U1
1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	0
1	1	1	1	1	0	0
1	1	1	1	0	0	0
1	1	1	0	0	0	0
1	1	0	0	0	0	0
1	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0

รูปที่ 50 ตารางความจริง (Truth table) ซึ่งอธิบายถึงเอาท์พุทของคอมพาราเตอร์ใน A/D คอนเวอร์เตอร์แบบขนาน

สรุปแล้วเราได้ใช้อุปกรณ์การแปลงสัญญาณ A/D และ D/A ก็เพื่อที่จะรับและส่งสัญญาณจากภายนอกและให้ภายนอกเพื่อนำมาประมวลและควบคุมอุปกรณ์ต่างๆ A/D คอนเวอร์เตอร์มีหลายแบบแต่เรานิยมใช้ ไอซีชิพเดี่ยว ซึ่งใช้ในการให้น้ำหนักของตัวต้านทาน , R - 2R แลคเคอร์เป็นโครงสร้างภายใน ค่าเรสโซลูชันของ D/A คอนเวอร์เตอร์สัมพันธ์กับจำนวนเอาท์พุทบิตของวงจรรเรสโซลูชันเป็นตัวกำหนดขั้นต่ำสุดของความถูกต้องข้อผิดพลาดทั้งหลายที่มีผลกับความถูกต้องของ D/A คอนเวอร์เตอร์ก็จะมีพวกข้อผิดพลาด ทาง gain , ทาง offset , และ ทาง Linearly กราฟของคุณสมบัติ D/A คอนเวอร์เตอร์ใช้ในการพิจารณาถึงข้อผิดพลาดชนิดต่างๆ ซึ่งเกิดที่เอาท์พุทของวงจรรนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

A/D คอนเวอร์เตอร์จะยุ่งยากกว่า D/A คอนเวอร์เตอร์จริงๆ แล้ว A/D คอนเวอร์เตอร์หลายๆ แบบจะมีโครงสร้างซึ่งประกอบด้วย D/A คอนเวอร์เตอร์ อย่างเช่น แบบแรมพ์ (ramp) และแบบ SAR แบบ SAR จะมีความเร็วมากกว่าแบบ แรมพ์ที่ค่ากระแสไหลเวียนขึ้นเดียวกัน ราคาของทั้งสองแบบก็ขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของวงจรค่าเรสโซลูชันของ D/A คอนเวอร์เตอร์ที่อยู่ภายในวงจรจะเป็นตัวกำหนดค่าความถูกต้องแม่นยำให้กับอุปกรณ์ A/D คอนเวอร์เตอร์ทั้งสองแบบ

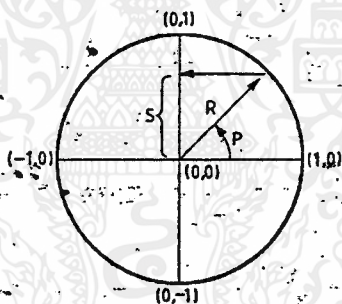
วิธีการ A/D แบบ Dual - slope เป็นแบบที่ให้ความถูกต้องสูง คอนเวอร์เตอร์ แบบนี้จะสร้างเอาท์พุทซึ่งเป็นสัดส่วนกับเวลา ซึ่งอินทิเกรเตอร์ เริ่มต้นจาก 0 ไปถึงระดับแรงดันอ้างอิงแต่คอนเวอร์เตอร์แบบนี้จะช้ากว่าแบบ เคนน์เตอร์ และ แบบ SAR คอนเวอร์เตอร์ที่ให้ความเร็วสูงสุดก็คือแบบ flash หรือ แบบ parallel คอนเวอร์เตอร์แบบนี้จะใช้คอมพาราเตอร์ต่อกับแบบขนานและใช้ตัวต้านทานทำให้เกิดแรงดันแบ่งแยก (voltage - divider) ซึ่งจะเป็นแรงดันอ้างอิงให้คอมพาราเตอร์แต่ละตัวถ้าต้องการค่าเรสโซลูชันสูงๆ เราจะต้องใช้คอมพาราเตอร์จำนวนมากมายและวงจรถอดรหัสที่มีความซับซ้อน

บทที่ 5

ส่วนเครื่องมือวัด

1. เครื่องกำเนิดสัญญาณชาชน

จากหัวข้อนี้เราจะกำเนิดสัญญาณชาชนด้วยระบบดิจิทัลเป็นหัวใจสำคัญ และสามารถสร้างได้ด้วยตนเองในราคาที่ไม่สูงเกินไปนักเมื่อเทียบกับเครื่องกำเนิดโดยทั่วไป

รูปที่ 51 ลักษณะของวงกลมหนึ่งหน่วย

แนวคิดการกำเนิดคลื่นชาชน

โคเรกิตีจิตอลซินธิไซเซอร์หรือ DDS คือวิธีการกำเนิดสัญญาณชาชน โดยใช้วิธีการทางดิจิทัล ซึ่งในเครื่องกำเนิดความถี่แบบทั่ว ๆ ไปนั้น จะใช้วิธีการทางอนาล็อกเฟสล็อกกลูป หรือการกำเนิดความถี่โดยใช้คริสตรอล

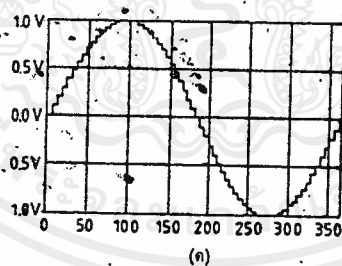
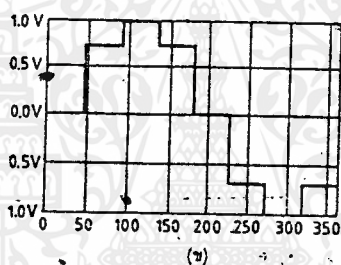
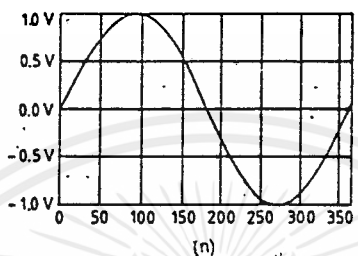
ก่อนอื่นคงจะต้องมีพื้นฐานความรู้ทางด้านตรีโกณมิติบ้างเล็กน้อยเพราะเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะสำคัญในการศึกษาระบบ DDS ให้เข้าใจ ในรูปที่ 51 แสดงรูปร่างกลมหนึ่งหน่วย มีรัศมี R เมื่อให้รัศมี R หมุนไปตามเส้นรอบวงของวงกลมจะทำให้เกิดมุม P ซึ่งผลจากการหมุนนี้จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของแอมป์บิจูด ซึ่งถ้าหากลากเส้นจากปลายรัศมี R ไปตามแนวอนจนตัดกับแกน Y ก็จะได้ความยาว s ที่เปลี่ยนแปลงตามการหมุนของรัศมี R มีค่าอยู่ระหว่าง 1 และ -1 และมุม P ก็จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจาก 0 ถึง 360 องศา ความยาว s ที่เปลี่ยนแปลงนี้จะสัมพันธ์กับมุม P ในรูปของฟังก์ชันไซน์ ($s = \sin(P)$) แสดงดังในรูปที่ 52(ก)

ในหนึ่งรอบของวงกลมถ้าหมุนรัศมี R ไปเป็นสเล็ปไม่ต่อเนื่อง จำนวน 8 ครั้ง ก็จะได้ค่าของ s มา 8 ค่า ดังในรูปที่ 52(ข) ถ้าหากกำหนดให้จำนวนสเล็ปในการหมุนรอบวงกลมหนึ่งรอบให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น รูปคลื่นสัญญาณชาแนลที่ได้ก็จะมีคามละเอียดมากขึ้นดังในรูปที่ 52(ค) ได้กำหนดจำนวนสเล็ปในการหมุนรอบวงกลมหนึ่งรอบไว้เท่ากับ 64 จะสังเกตเห็นความเป็นชาแนลมากขึ้น ในทางปฏิบัติจะต้องต่อผ่านวงจรกรองความถี่อีกครั้ง ก่อนนำไปใช้งานเพื่อลดฮาร์โมนิกในสัญญาณชาแนลให้น้อยลง

หลักการเบื้องต้น

จากรูปที่ 53 ได้แสดงบล็อกไดอะแกรมของวงจรกำเนิดสัญญาณชาแนลด้วยระบบดิจิทัล ในส่วนบนเป็นบล็อกของเฟสแอดคิวิมูเลเตอร์ ซึ่งส่วนนี้จะทำหน้าที่

รูปที่ 52 แสดงรูปคลื่นสัญญาณชานซ์ (ก) ที่เกิดจากการหมุนของรัศมี R (ข)

เมื่อถูกแบ่งตัววิธีทางดิจิทัลเป็น 8 สเต็ป (ค) และเมื่อถูกแบ่งเป็น 64 สเต็ป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนวณหาค่าความถี่ ซึ่งได้ถูกกำหนดจากผู้ใช้ โดยการตั้งตำแหน่งดินสวิตช์ไว้แล้ว ร่วมกับโปรแกรมคำนวณหาค่าในตัว EPROM ในบล็อกของ SIN(P) จะนำค่าที่ได้จากเฟสแอดคิวิตมูเลเตอร์มาเปลี่ยนเป็นสัญญาณชายน โดยข้อมูลของสัญญาณจะถูกเก็บไว้ในตัว EPROM และ เอาท์พุทสัญญาณชายนแบบดิจิตอลที่ได้จากบล็อกของ SIN(P) จะถูกส่งไปแปลงเป็นสัญญาณอะนาลอกด้วยส่วนของวงจรถูเอคอนเวอร์เตอร์ซึ่งค่าที่ได้จากวงจรมีในเวลานี้ จะยังอยู่ในรูปของกระแสจึงต้องแปลงให้อยู่ในรูปของแรงดันก่อนส่งไปยังวงจรมีอื่น ๆ ต่อไป

สัญญาณชายนี่ได้จะถูกส่งไปผ่านวงจรรองความถี่ต่ำผ่าน เพื่อให้สัญญาณชายนมีความสมบูรณ์ขึ้น และเพื่อให้แน่ใจว่าวงจรมีในส่วนถัดไปจะไม่ไหลสัญญาณก็จะต้องผ่านบัฟเฟอร์อีกทีหนึ่ง

ความละเอียดของความถี่เอาท์พุทของสัญญาณชายนี่ในระบบ DDS นี้จะขึ้นอยู่กับสัญญาณนาฬิกา (f_c) และจำนวนบิต (N) ในส่วนของเฟสแอดคิวิตมูเลเตอร์ ค่าความละเอียดของความถี่เท่ากับ $f_c/2^N$ ถ้ากำหนดให้ไบนารีบิตของดินสวิตช์ที่ต้องการคือ (M) ความถี่ของเอาท์พุทที่ได้จะมาจากสูตร $M * f_c/2^N$ ในการออกแบบจะกำหนดให้ค่าของ (M) หรือจำนวนบิตไบนารีของดินสวิตช์มีน้อยกว่า $N/4$ เพื่อลดผลของความผิดเพี้ยนด้านเอาท์พุท

การทำงานของวงจรมี

จากบล็อกไดอะแกรมรูปที่ 53 สามารถแทนเป็นอุปกรณ์ได้ตามรูปที่ 54

อย่างคร่าวๆ ตัววงจรมียังคงถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ ส่วนของเฟสแอดคิวิตมูเลเตอร์เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เลเตอร์ และส่วนที่เป็นอะนาล็อก

ในส่วนของเฟสแอดคิวมุเลเตอร์เอาท์พุทจากแลตซ์ 74LS374 จะถูกป้อนกลับมายังตำแหน่ง B ซึ่งเป็นอินพุทของเฟสแอดคิวดิโอด 4 บิต เบอร์ 74LS283 โดยจะนำมาบวกกับค่า A ที่ตั้งไว้โดยดิพสวิทช์ แล้วนำข้อมูลใหม่นี้ไปเก็บไว้ในแลตซ์วนรอบไปตามจังหวะของสัญญาณนาฬิกา (fc) ช่วงขอบขาขึ้น ซึ่งเอาท์พุทจากแลตซ์นี้จะไปเป็นแอดเดรสให้กับ EPROM 2716 เพื่อเรียกข้อมูลออกมา

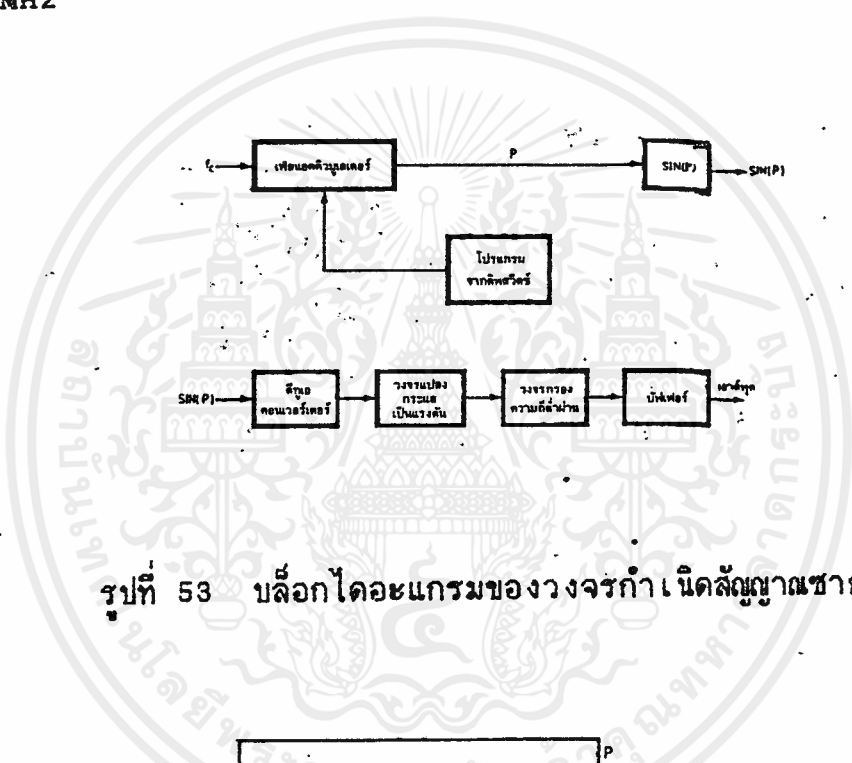
ข้อมูลเอาท์พุทจากวงจรส่วนของเฟสแอดคิวมุเลเตอร์ 11 ไลน์ จะถูกส่งมายัง EPROM 2716 ซึ่งมีจำนวนสายแอดเดรส 11 ไลน์พอดี แอดเดรสจะไล่วนไปตามจังหวะสัญญาณนาฬิกา fc ซึ่งเอาท์พุทขนาด 8 บิตที่ได้จาก EPROM ก็จะถูกเปลี่ยนค่าไปตามข้อมูลประจำแอดเดรสที่ได้โปรแกรมไว้ในลักษณะของสัญญาณดิจิทัลที่เป็นตัวแทนของขนาดของแอมป์ปิคูตของสัญญาณชาชนัน และ จะถูกแปลงกลับไปเป็นสัญญาณชาชนันแบบอะนาล็อกด้วยดิพคอนเวอร์เตอร์ก่อนส่งออกไปยังวงจรอินทิเกรตเตอร์และบัฟเฟอร์ต่อไป เอาท์พุทที่ได้จาก DAC08 จะมีค่าเปลี่ยนแปลงจาก 0 ถึง 255 และจะอยู่ในรูปของกระแสที่ขึ้นตรงกับค่าทางดิจิทัลทางด้านอินพุท โดยค่ากระแสนี้จะถูกจำกัดได้โดย R_{22} ให้มีค่าสูงสุดเพียง 1.06 มิลลิแอมป์ เท่านั้น โดยจะมีค่าเปลี่ยนแปลงได้จาก 0 ถึง $(255/256) * 1.06$ มิลลิแอมป์ และจะถูกป้อนเข้า IC_{4,2} เพื่อเปลี่ยนให้อยู่ในรูปของแรงดันซึ่งจะมีค่าไม่เกิน 1 โวลต์ วงจรสมบรูณ์ทั้งในส่วนของเฟสแอดคิวมุเลเตอร์ ส่วนที่เป็นอะนาล็อกและภาคจ่ายไฟแสดงไว้ในรูปที่ 55 และ 56 ตามลำดับ

ในขณะที่เดียวกัน IC_{4,2} ก็จะเป็นวงจรรองความถี่ไปด้วย สามารถกำหนดความถี่ได้ด้วยค่า C_7 และจะส่งต่อไปยัง IC_{4,1} ซึ่งจัดว่าเป็นวงจรรองความถี่หลัก เพื่อให้สัญญาณชาชนันที่ออกมามีความราบเรียบมากขึ้น โดยสามารถหาค่าสูงสุดได้จากสมการ

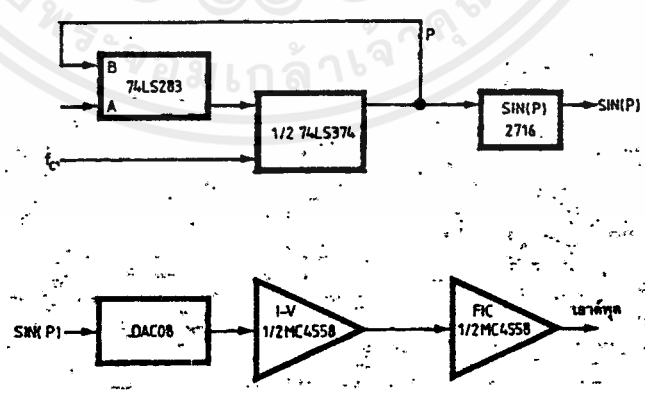
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$f_0 = 1/\sqrt{2 (R_7 * C_8 * R_8 * C_9) 1/2}$$

ค่าที่แสดงในวงจรรูปที่ 56 สามารถคำนวณหาค่าความถี่บริเวณจุดหักได้
 ประมาณ 482 KHz ดังแสดงในรูปที่ 57 ซึ่งความถี่สูงขนาดนี้ต้องเลือกใช้ออปแอมป์
 ให้ถูกกับงานด้วยตามวงจรใช้ออปแอมป์เบอร์ 4558 สามารถตอบสนองความถี่ได้
 สูงถึง 2 MHz

รูปที่ 53 บล็อกไดอะแกรมของวงจรถ่ายเป็นสัญญาณเสียง

รูปที่ 54 แสดงอุปกรณ์ที่ใช้ในแต่ละบล็อกจากรูปที่ 53

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

#include <stdio.h>

#include <math.h>

main()

{   double p=0 ;   /* phase input to sin fcn */

    double s=0 ;   /* output value of true sin fcn */

    int    S    ;

    double sin(); /* true sin fcn */

    double pi=3.141592654 ;

    int    addr=0; /* address of EPROM */

    int    bytes=2048; /* size of EPROM in bytes */

    printf("    0    1    2    3    4    5    6    7    8");

    printf("    9    a    b    c    d    e    f\n");

    while (addr < bytes)

    {   if (addr%16 == 0)

        printf("\n%4x",addr);

        p=1.0*pi*((double)addr)/((double)bytes);

        s=127.5*(1+sin(p-pi/2.0)); /*gives 0 at -90 deg.*/

        s=((int)S); /* convert to an integer */

        if (S-((double)s) >= 0.5) /*rounds if necessary*/

            s++ ;

        printf("%2x",s);

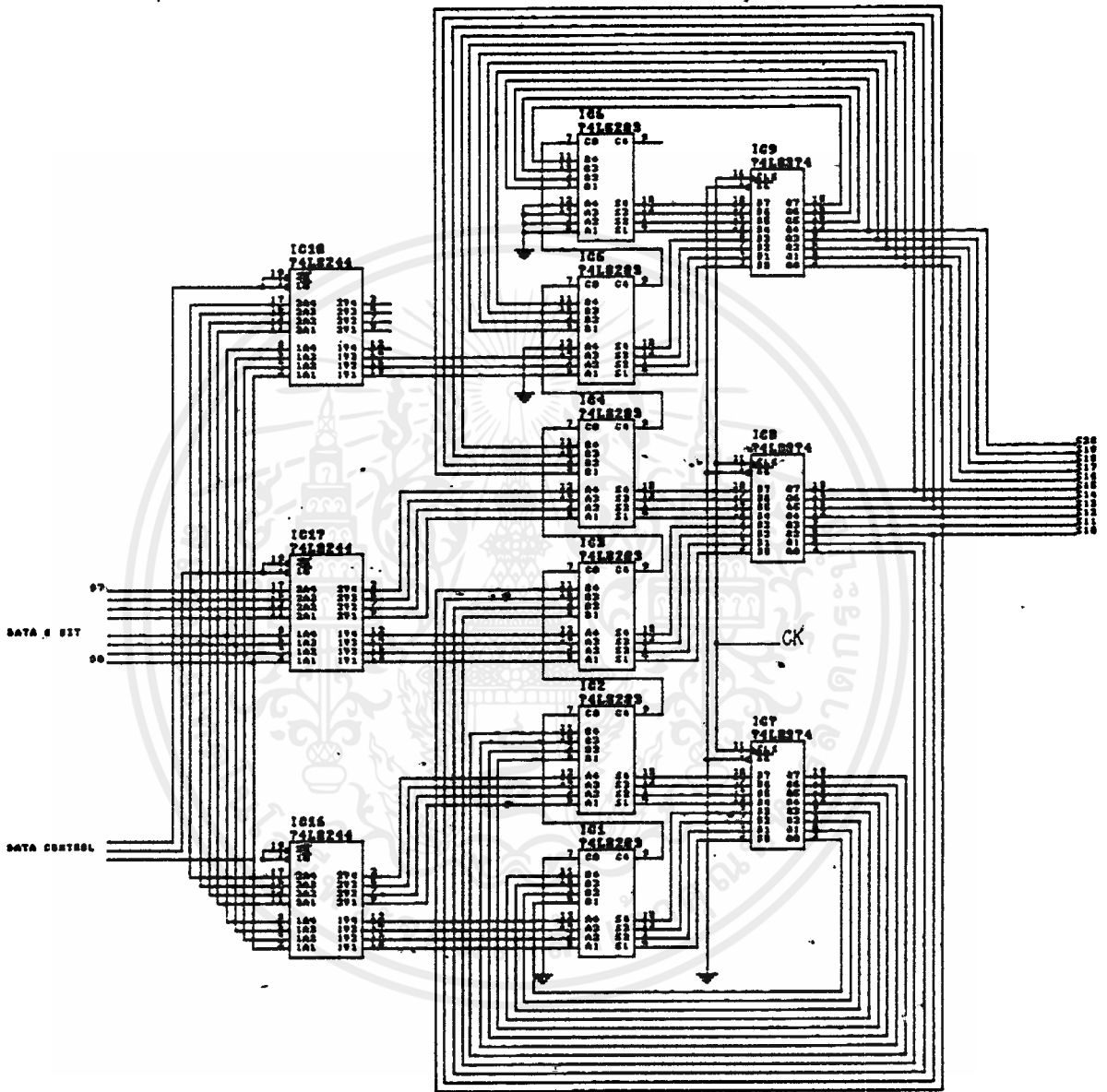
        addr++;

    }
}

```

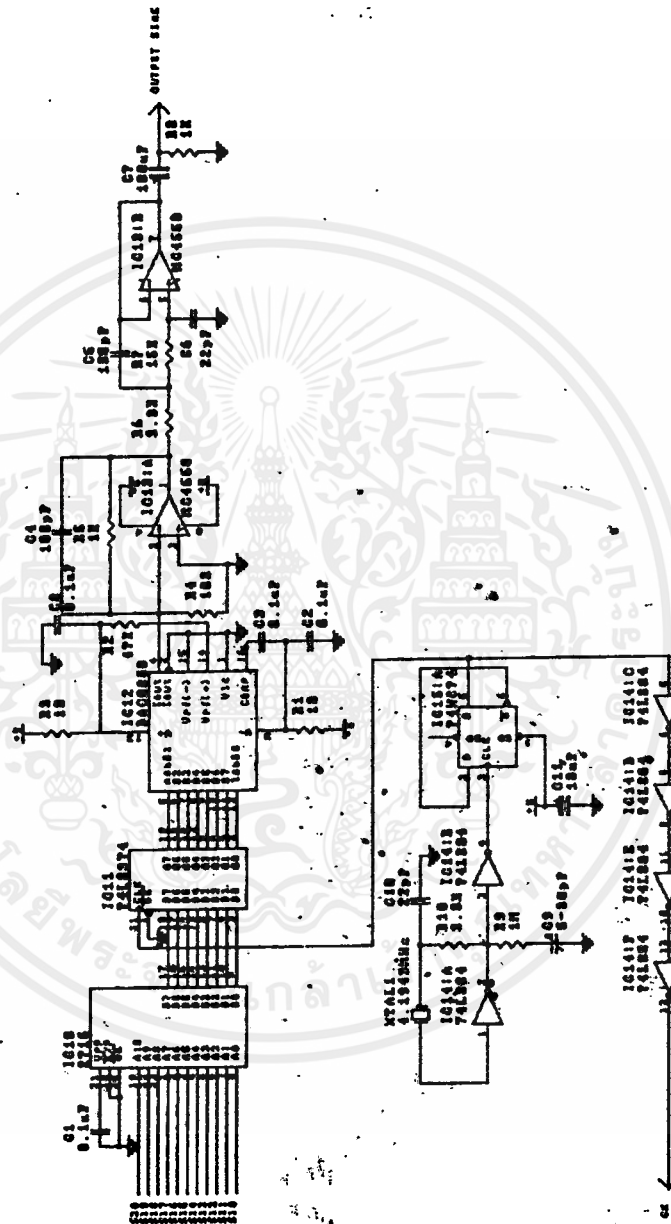
3 /* โปรแกรมที่ใช้ในการคำนวณหาค่าใน EPROM */

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

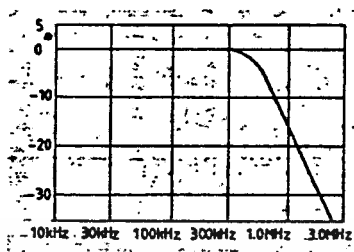
รูปที่ 55 วงจรเฟลสแอคคิวมูเลเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 56 วงจรในส่วนอะนาล็อก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 57 กราฟแสดงผลตอบสนองของสัญญาณเอาก์พุก

สำหรับสัญญาณนาฬิกาของวงจรทั้งระบบจะถูกกำหนดด้วยคริสตอลด้วยความถี่ 4.194304 MHz ความถี่นี้จะถูกหารด้วย 2 เพื่อจ่ายให้วงจรในส่วนของเฟลแอสแควมูเลเตอร์และสัญญาณนาฬิกาของแลตซ์ในส่วนของ EPROM และที่เห็นอินเวอร์เตอร์ IC_{8/2}, IC_{8/4}, IC_{8/5} และ IC_{8/6} ต่อกันเป็นแถวยาวขึ้นก็เพื่อให้แน่ใจว่า วงจรในส่วนของเฟลแอสแควมูเลเตอร์ทำงานช้ากว่าแลตซ์ในส่วนของ EPROM จากวงจรจึงสามารถเลือกใช้ EPROM ที่มีช่วงเวลาประมวลผลที่ต่ำกว่า 475 นาโนวินาทีได้

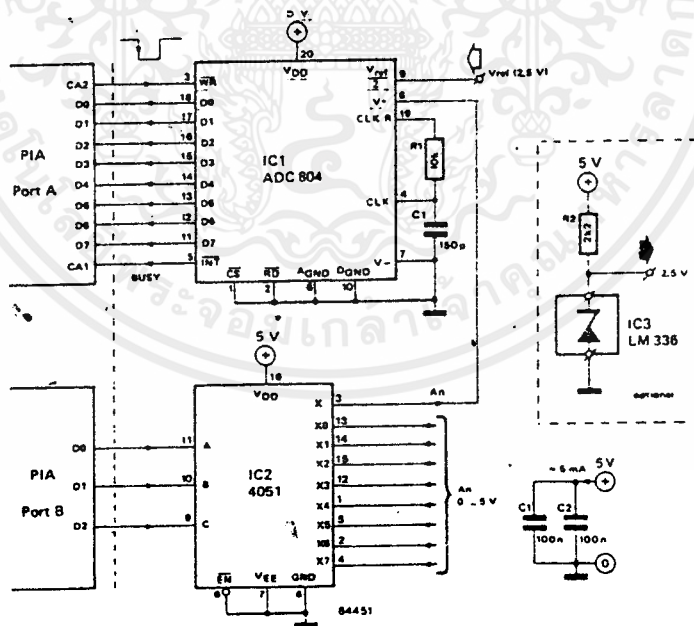
ด้วยขนาดข้อมูล 21 บิต ของเฟลแอสแควมูเลเตอร์, ความถี่ของสัญญาณนาฬิกา (4.194304/2 MHz; F_c) และจากการกำหนดค่าทางอินพุทของเฟลแอสแควมูเลเตอร์ด้วยคิฟสวิทช์ขนาด 19 บิต สามารถคำนวณหาค่าความถี่สูงสุดได้ดังนี้

$$2^{19} * f_c / 2^{21} = f_c / 4 = 524.287 \text{ kHz}$$

สำหรับโปรแกรมที่จะอัลดง EPROM ได้แสดงไว้แล้วในรูป ซึ่งต้องใช้ร่วมกับบอร์ดอีทีเบรินเนอร์ แต่ถ้าไม่มีอุปกรณ์ทั้งสองตัวนี้ก็สามารถเอาโปรแกรมที่ให้ไว้ไปให้ทางร้านที่รับโปรแกรมก็ได้

2. Multi-channel analog-to-digital converter

วงจรนี้ให้ความสะดวกในการติดต่อสัญญาณอนาล็อกด้วย CD4051 เป็นตัวมัลติเพล็กซ์ ซึ่งส่วนของช่องสัญญาณ A, B และ C เป็นโมนิเตอร์ที่ขึ้นอยู่กับเวลา เช่น ที่ BINARY 000 ช่อง AN0 ผ่าน ; ที่ BINARY 001 ช่อง AN1 ผ่าน ; ที่ BINARY 010 ช่อง AN2 ผ่าน เป็นต้น ส่วนของช่องสัญญาณอนาล็อก (ซึ่งจะอยู่ระหว่าง 0 ถึง +5 v) เป็นทางผ่านของเอาท์พุท (ขา 3) ของ CD 4051 ส่วนของช่องสัญญาณอินพุทจะถูกควบคุมได้โดย พอร์ต B 3 เส้น ของ peripheral interface adapter (PIA)

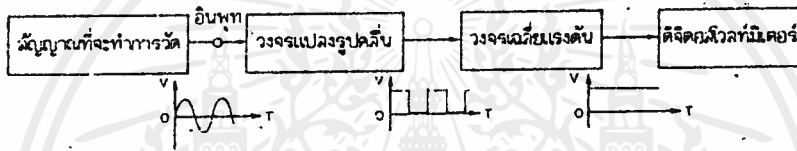
รูปที่ 58 A/D converter 8 channel

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคอนเวอร์ชันที่จริงเป็นการนำออกมาจาก CMOS IC ชนิด ADC804 นี้เป็นการส่งสัญญาณอะนาล็อกข้อมูล 8 บิต ต่อ $100 \mu s$ วึ่งสัญญาณภายนอกต้องมีสัญญาณนาฬิกาเป็นตัวชีพ (ขา 4 และ ขา 19) ขา 9 อาจจะมี ความแตกต่างทาง โวลต์เตจ ซึ่งเป็นช่วงการวัดที่ถูกต้อง กระบวนการคอนเวอร์ชันเป็นการเริ่มที่ขา 9 (WR) และพร้อมกับโวลต์เตจที่ขา 5 กลายเป็น 5v ที่ขา หลังจาก $100 \mu s$ ขา 5 จะกลับกลายเป็น 0v และข้อมูล 8 บิต จะออกมาทางด้านอินพุต A ($D_0 \dots D_7$) มี 256 ตำแหน่งที่ร่วมกันและการวัดช่วงที่ 5v แต่ละสแต็ปเป็น 19 mv

3. วงจรแปลงความถี่เป็นโวลต์เตจ

ความถี่ของสัญญาณไฟฟ้ามีลักษณะของรูปคลื่นที่แตกต่างกันมากมาย เพราะฉะนั้นเพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงในการวัดความถี่ เราจะทำการเปลี่ยนลักษณะของรูปคลื่นให้เป็นคลื่นสี่เหลี่ยมและให้ขนาดของยอดคลื่นนั้นคงที่เท่ากันหมด โดยผ่าน วงจรแปลงรูปคลื่น เพราะฉะนั้นสัญญาณที่ออกจากวงจรมีลักษณะที่แตกต่างกันก็แต่เพียงขนาดของความถี่เท่านั้น เมื่อเราได้ลักษณะสัญญาณเช่นนี้ออกมาแล้ว เราก็เอา

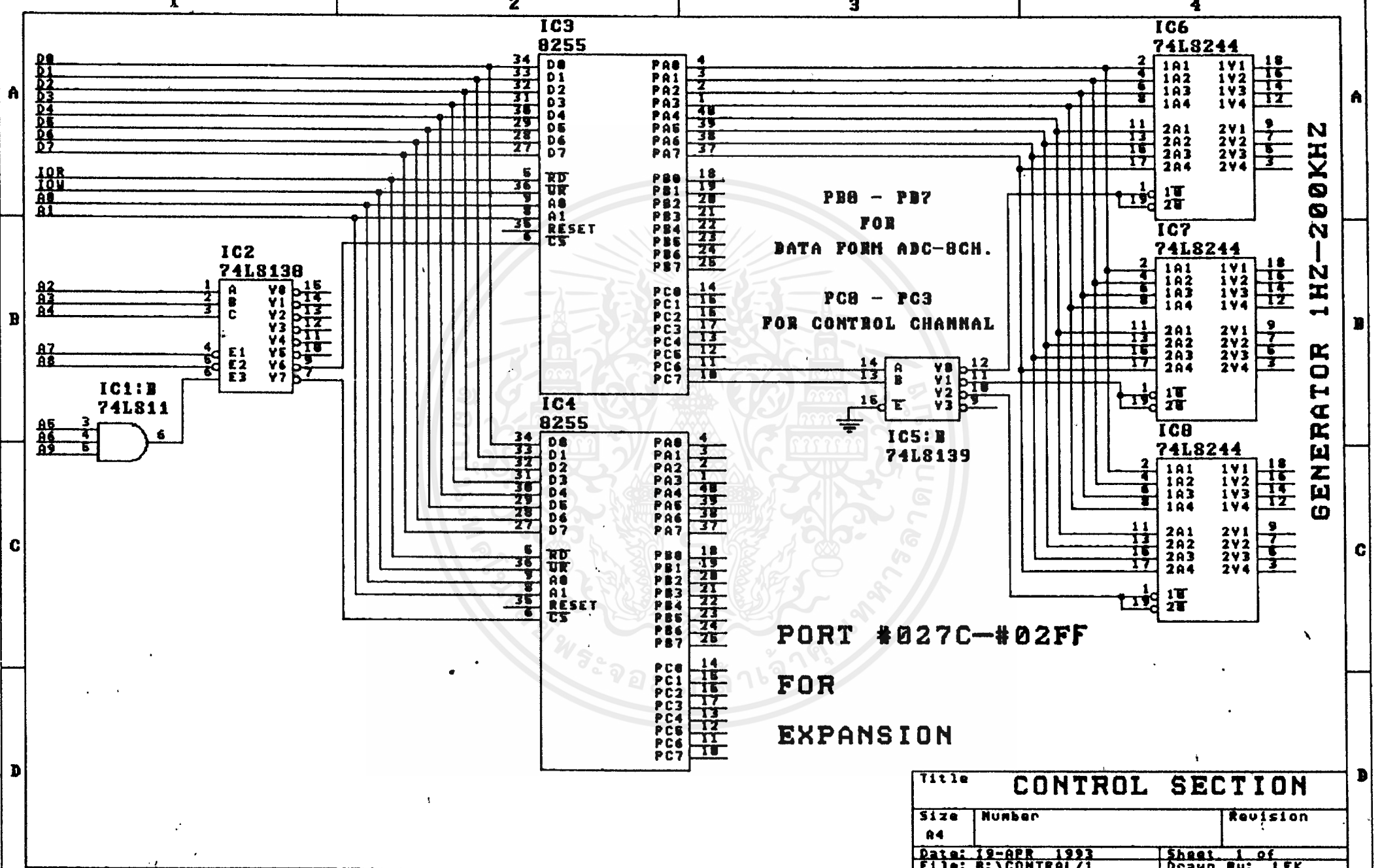
รูปที่ 59 แผนผังการทำงานของเครื่องวัดความถี่
ที่ใช้หลักการของ F/V

มาเข้าวงจรเฉลี่ยแรงดัน เพื่อให้ได้ระดับแรงดันแรงดันไฟตรง สำหรับความถี่นั้นๆ
ออกมาสำหรับวงจรเฉลี่ยแรงดันนี้คืออาศัยหลักการคล้ายๆ กับวงจรในเร็คติไฟร์
เออร์ทั่วไป ระดับแรงดันไฟตรงที่ได้มาจะต้องสัมพันธ์กับค่าของความถี่ นั่นคือถ้า
ความถี่ที่เข้ามามีค่าประมาณเท่ากับ 1000 Hz ระดับแรงดันไฟตรงที่ออกจากวงจร
เฉลี่ยแรงดันก็ควรมีค่าเท่ากับ 1 V เพื่อว่าที่ตัวเลขแสดงผลจะได้แสดงผลออกมาเป็น
1000 V หรือเราอาจจะอ่านออกมาเป็น 1 KHz หรือ 1000 Hz

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PB0 - PB7
FOR
DATA FROM ADC-8CH.

PC0 - PC3
FOR CONTROL CHANNEL

PORT #027C-#02FF
FOR
EXPANSION

GENERATOR 1HZ-200KHZ

Title			CONTROL SECTION		
Size	Number	Revision			
A4					
Date:	19-APR 1993	Sheet		1 of	
File:	B:\CONTROL\1	Drawn By:		LEK	

1

2

3

4

A

A

B

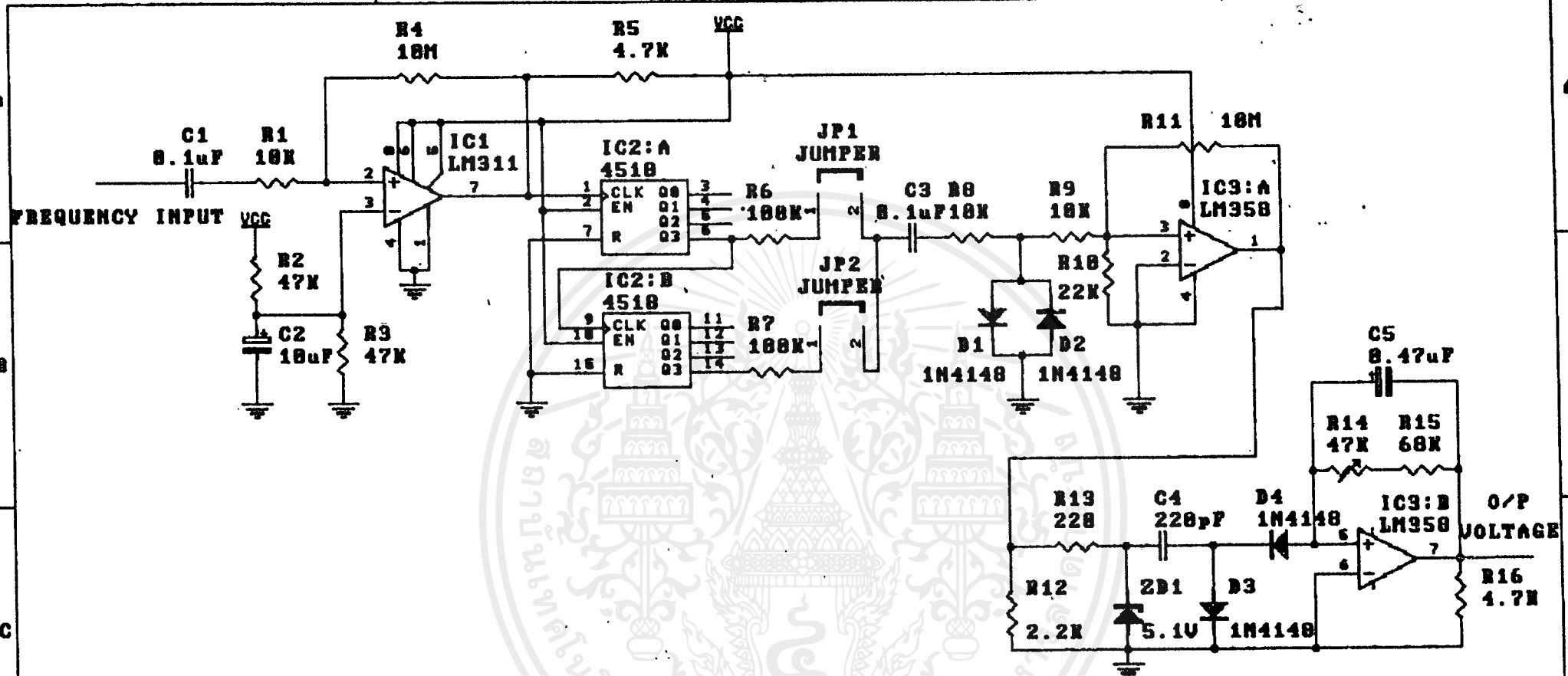
B

C

C

D

D

Title			F/U CONVERTOR		
Size	Number				Revision
A4					
Date:	19-SEP-1993				Sheet 2 of
File:	FVC/1				Drawn By: LER

1

2

3

4

1

2

3

4

A

A

B

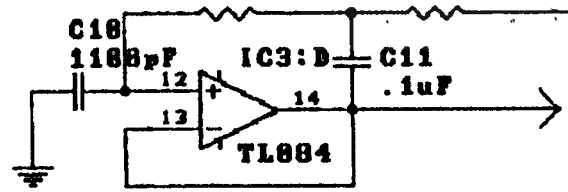
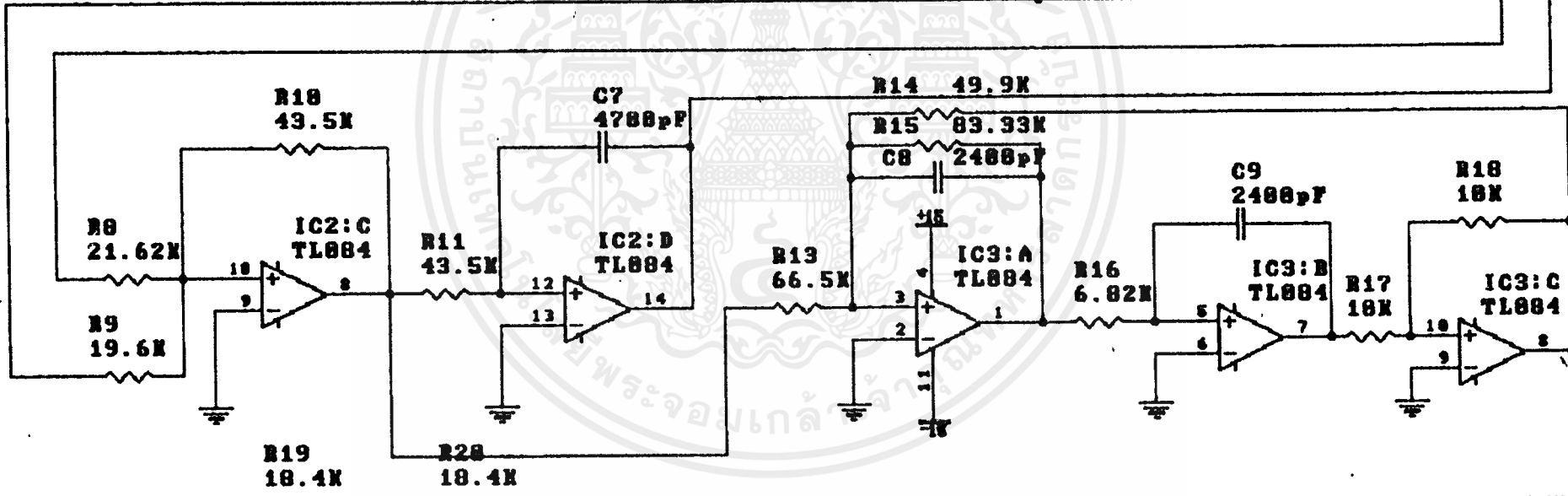
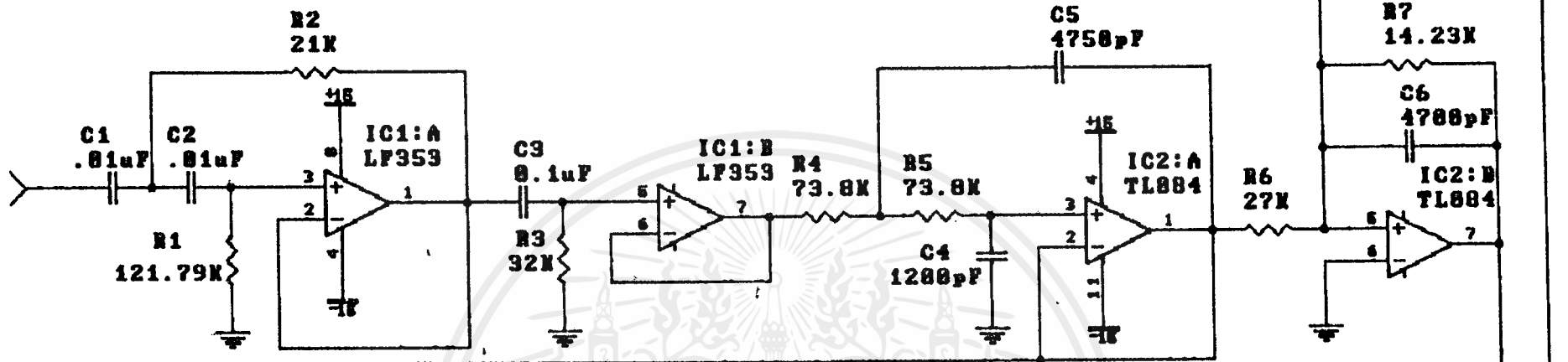
B

C

C

D

D

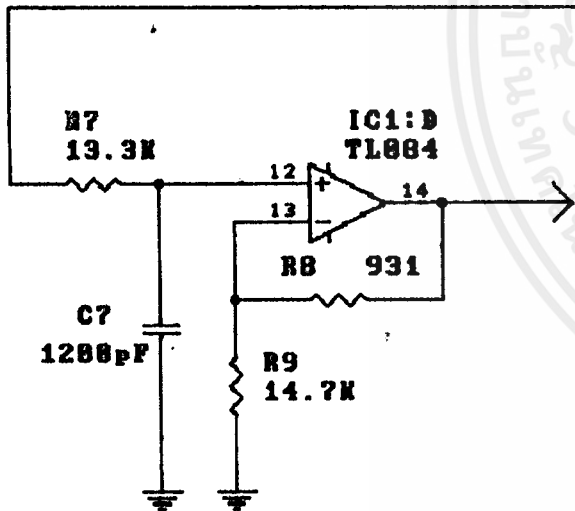
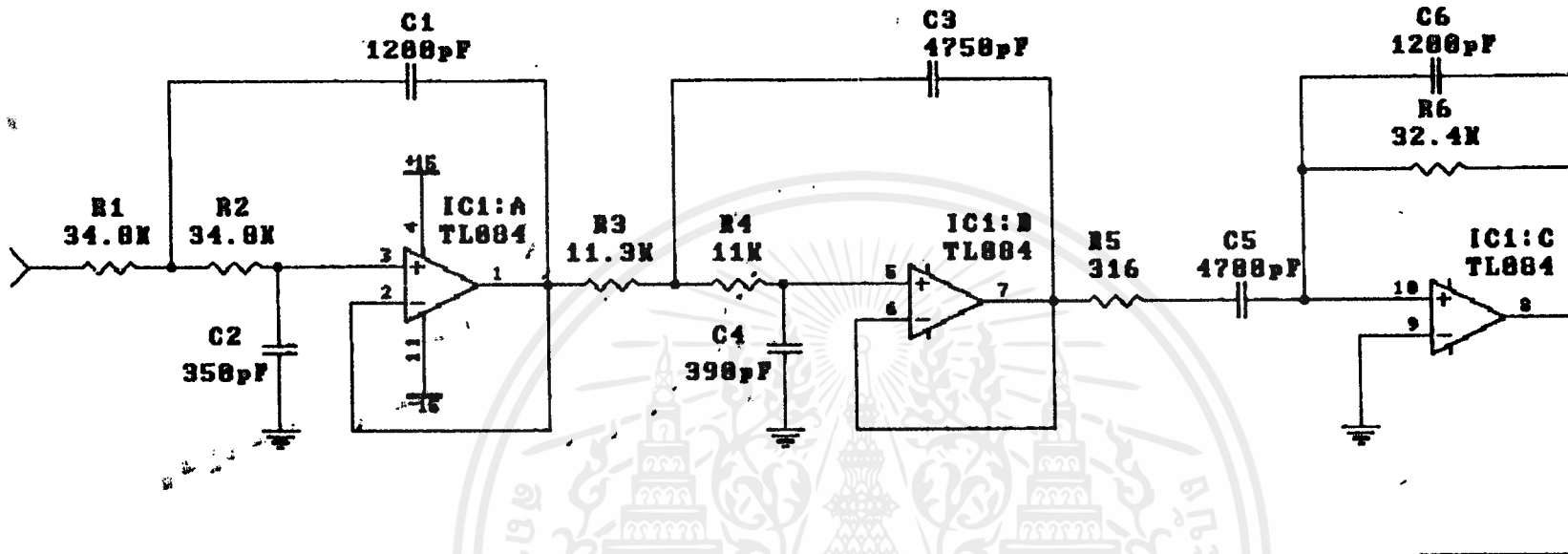
Title		
PSOPHOMETRIC FILTER		
Size	Number	Revision
A4		
Date: 19-08-1993	Sheet 4 of	
File: E:\SP\FILTER/1	Drawn by: LEK	

1

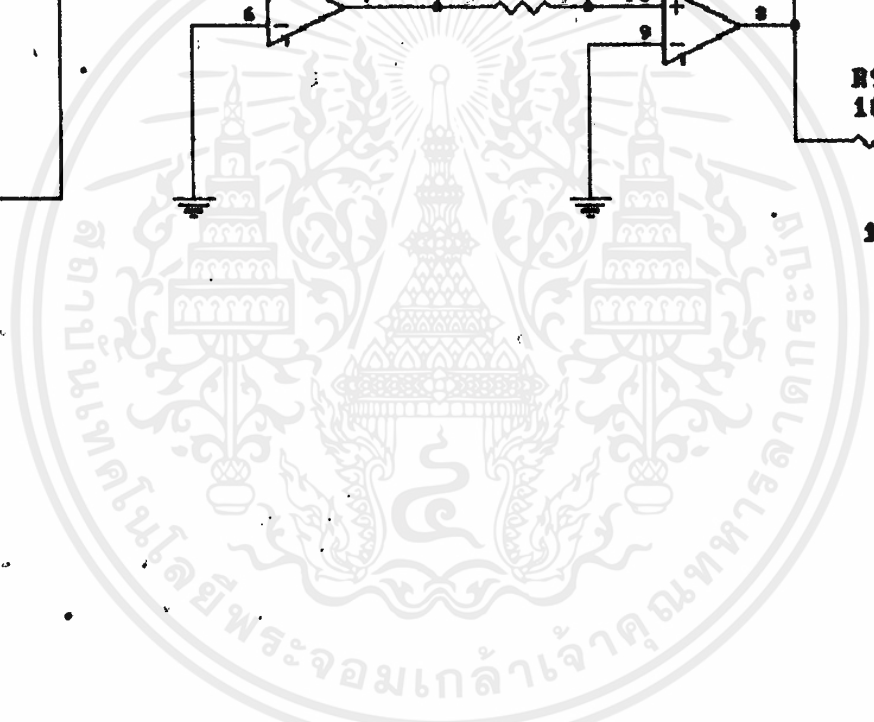
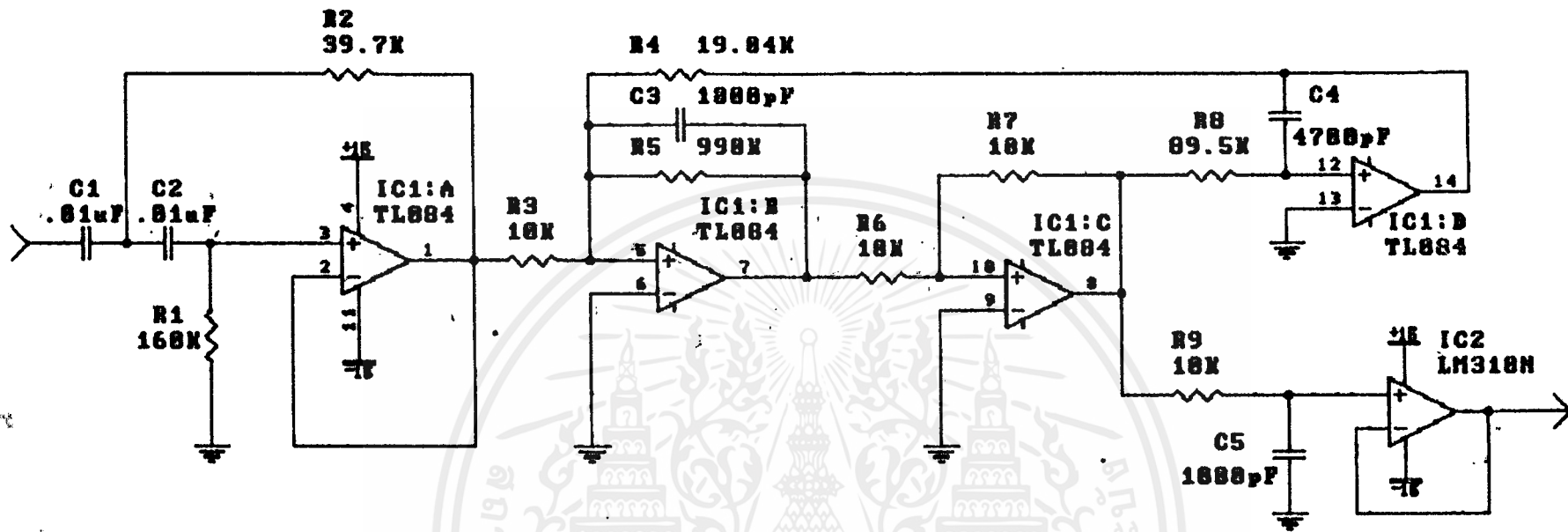
2

3

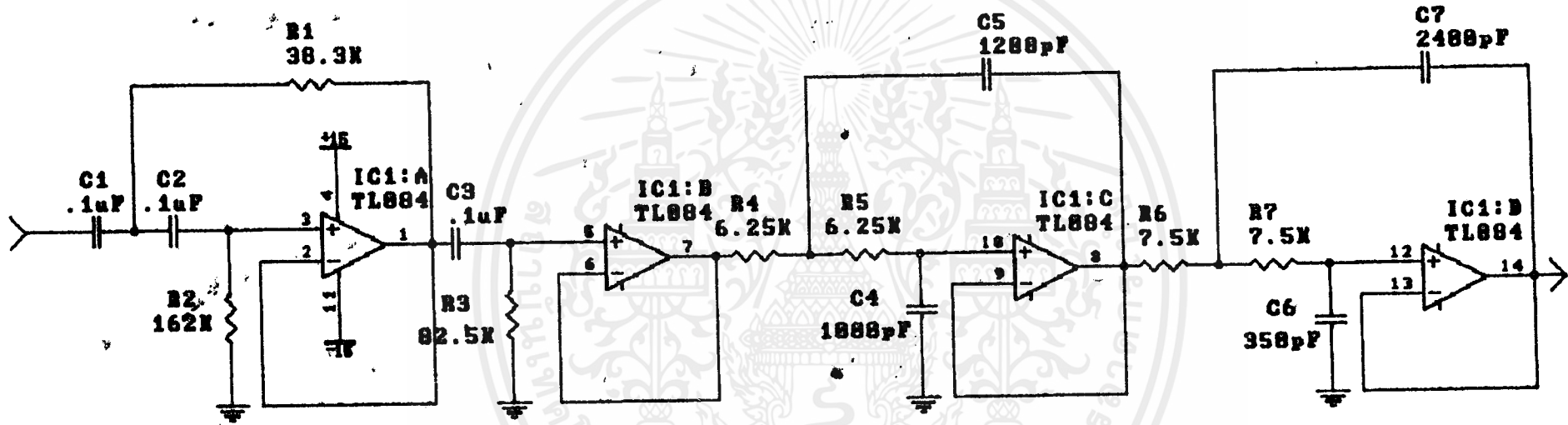
4

Title			WEIGHTED FILTER		
Size	Number		Revision		
A4					
Date:	20-02-1993	Sheet		5 of	
File:	WBFILTER/1		Drawn By:		LEK

Title		
275-3250FLAT FILTER		
Size	Number	Revision
A4		
Date: 28-APR 1993	Sheet 1 of 1	
File: FIFILTER/1	Drawn By: L&K	

Title UNWEIGHTED FILTER		
Size A4	Number	Revision
Date: 20-APR 1993	Sheet 7 of	
File: UNFILTER/1	Drawn By: LK	

ผลการทดลอง

ผลการทดลองของวงจรที่ 1 (control section) ใน แผงการทดลองนั้น เมื่อให้บัสข้อมูล (D0-D7) และ แอดเดรสบัส A2-A0 ต่อเข้ากับสวิตซ์ที่กำหนดหน้าที่แทน BINARY CODE และ ต่อแอดเดรสบัส A9-A3 ให้มีค่าเป็นรหัส BINARY 1001111 ผลที่ได้ก็จะทำให้เราสามารถติดต่อกับอุปกรณ์ภายนอกได้ เช่น

D7-D0	A9-A0	RD	WR	ผลที่ได้
10000010	1001111011	1	0	*เขียนรหัสควบคุม IC3 ทำงาน MODE 0 PORT A : OUTPUT PORT B : INPUT PORT C : OUTPUT
00101000	1001111010	0	1	SELECT IC6
XXXXXXXX	1001111000	0	1	OUT DATA ทาง IC6
01101000	1001111010	0	1	SELECT IC7
XXXXXXXX	1001111000	0	1	OUT DATA ทาง IC7
10101000	1001111010	0	1	SELECT IC8
XXXXXXXX	1001111000	0	1	OUT DATA ทาง IC8

11000000	1001111010	0	1	SELECT AN0 ของ วงจร ADC ในรูปที่2(interface section)
-	1001111001	1	0	IN DATA ทาง AN0
11000001	1001111010	0	1	SELECT AN1 ของ วงจร ADC ในรูปที่2(interface section)
-	1001111001	1	0	IN DATA ทาง AN1
11000010	1001111010	0	1	SELECT AN2 ของ วงจร ADC ในรูปที่2(interface section)
-	1001111001	1	0	IN DATA ทาง AN2
11000011	1001111010	0	1	SELECT AN3 ของ วงจร ADC ในรูปที่2(interface section)
-	1001111001	1	0	IN DATA ทาง AN3
11000100	1001111010	0	1	SELECT AN4 ของ วงจร ADC ในรูปที่2(interface section)
-	1001111001	1	0	IN DATA ทาง AN4
11000101	1001111010	0	1	SELECT AN5 ของ วงจร ADC ในรูปที่2(interface section)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-	1001111001	1	0	IN DATA ทาง AN5
11000110	1001111010	0	1	SELECT AN6 ของ วงจร ADC ในรูปที่2(interface section)
-	1001111001	1	0	IN DATA ทาง AN6
11000111	1001111010	0	1	SELECT AN7 ของ วงจร ADC ในรูปที่2(interface section)
-	1001111001	1	0	IN DATA ทาง AN7

ส่วนผลการทดลองในรูปที่ 2 (interface section) นั้น ในขณะที่ทดลองในแผงทดลอง ก็สามารถให้กำเนิดสัญญาณชานซ์ได้ แต่เมื่อทดลองลงแผ่นวงจรกลับมีปัญหา เพราะแผ่นวงจรที่ออกแบบไม่สมบูรณ์ ดังนั้นผลการทดลองนี้ได้มาจากแผงทดลอง ดังนี้ คือ สัญญาณชานซ์มีลักษณะคล้ายกับทฤษฎี และ สัญญาณที่ขา แอดเดรส ของ EPROM ที่ใช้เป็น pattern gen. นั้นมีลักษณะในรูปของ Time sequence ตัวอย่าง ดังนี้ คือ

และ ผลการทดลองของวงจรที่ 3 (F/V CONVERTOR) มีผลดังนี้

f (KHz)	Voltage (V)
50 Hz	0.501 mV
100 Hz	1.002 mV
500 Hz	5.002 mv
1 KHz	10.004 mv
10 KHz	100.004 mv
50 KHz	500.006 mV
100 KHz	1.002 V
150 KHz	1.502 V
200 KHz	2.002 V

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการทดลอง

ผลการทดลองนี้ยังไม่เป็นที่น่าพอใจนัก เพราะ วงจรกำหนดสัญญาณไม่สมบูรณ์ และ วงจรแปลงสัญญาณแอนะล็อกเป็นดิจิทัลยังไม่ละเอียดพอ ที่จะอ่านค่าจาก F/V CONVERTOR ได้ ดังนั้นควรเปลี่ยน ADC 8 bit เป็น ADC 12 bit ที่ไม่มีการต่อ interface ที่ยุ่งยากนัก

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณความสำเร็จในครั้งนี้ ที่ได้รับการช่วยเหลืออย่างดีเยี่ยมใน
ด้านสถานที่ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน และที่สำคัญอย่างยิ่งคือ ข้อมูล
ความรู้และอีกหลายๆ อย่าง อันเป็นผลงานวิจัยชิ้นนี้สมบูรณ์แบบตามจุดประสงค์ที่
ตั้งใจไว้ทุกประการจากท่านอาจารย์ กฤดากร กลุ่มการ และขอบคุณเพื่อนๆ ที่ให้
ความช่วยเหลือในด้านอื่นๆ อย่างดีเยี่ยมตลอดมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนังสืออ้างอิง

1. วิสันต์ อาษาเดชะพล คอมพิวเตอร์ขนาดเล็กและการประยุกต์ใช้งาน
& Advanced Engineering Group
2. ยืน ภู่วรรณ เทคโนโลยีฮาร์ดแวร์ IBM PC
3. คู่มือ 4936A Transmisstion Impairment Measuring Set
4. วารสารเซมิคอนดักเตอร์ ฉบับที่ 114
5. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ เวิลด์ ปีที่ 11 ฉบับที่ 109
6. Continental Press Pte Ltd. ,302 circuits ,MICRO-TECH
PUBLICATIONS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้